

સુભાષિત-પદ્ય-રતનાકર

પાંચમો ભાગ.

(જિન-સ્તુત્યાદિ-સ નહ)

અગ્રાહક અને અનુવાદક

મુનિગજ શ્રી વિગ્નાજવિજયજી.

પ્રથમ આવૃત્તિ ૧૦૦૦

વીર સં ૨૪૬૫

ધર્મ સં ૧૭

વિં ૨૦ ૧૯૬૫

કિ. ૦-૧૦-૦

પ્રમુખ

દીપવદ બારીયા

મત્રી શ્રી વિ. નરધર્મસિંહ

દેવ ગ્રંથમાળા

દોઝ મગધા-ઉચ્છેદન

આર્થિક મહાયુક્ત

અમદાવાદ નિવાસી, શાહરતન,

શ્રીમાન ગાલ ચ દુલાલ હીંગચ દના

મ્મરણાયે

તેમના પગ પત્ની શાવિત્ર ચ પાખડેન

મંત્ર

સાદ ગુલામચ દ લતુખાઇ

મહોદય શ્રી-હીંગ પ્રેમ-લાલનગર

શાસ્ત્રનિગારક જનાશાસ્ત્ર

૨૫૦ શ્રી વિજયધર્મમૂર્તીધરજી મહારાજ

A M A S V N M A S I N M G O B

શ્રીમ પ્રેમ-ભાવનગર

પ્રકાશકનું નિવેદન

જ્ઞાનના પ્રચારમા, માહિતીના મર્જનમા તીવ્રતા હોવામા અને જૈનશાસનની પ્રભાવનામા પોતાના જીવનની આહતિ આપનાર ૨૧૦ ગુરુદેવ શાસ્ત્રનિશારક જોનાચાર્ય શ્રીવિજયચર્મસૂરિજી મહારાજનો મમ્મ ૧૧ પણ, તેઓશ્રીનાજ પગને ચાલી માહિત્યની મેવામા જે મોટા ફાળો આપી ગયો છે, એ પ્રાપ્તી અશ્વમય નથી એ ૨૧૦ ગુરુદેવના પ્રશિષ્ય અને ગાતમ્ભૂતિ પિતાનું મુનિમહાગજ શ્રી જયન્તવિજયજીના શિષ્ય ગુરુભક્તિપગાયણ મુનિગજ શ્રીનિગાળનિજયજીના, થોડા વખત પહેલા બહાર પડેલા ૧૫ અથોની પછી આ પાચમો ભાગ બહાર પાડતા અમને ખરેખ આનંદ થાય છે

ઉપદેશગે અને મામા ય ગૃહથોને પણ મે વડી આત્માની શાંતિ માટે રનાધ્યાયનુ એક અપૂર્વ માધન મળી રહે, એવા આ ત્રણે ભાગો અને હવે પછી મહાર પડનારો ચોથો ભાગ, જે જે હાલ પ્રેમમા કે, જરૂર લોકોને મહા ઉપનાગ થશે, એવી અમને ખ ૧ છે

૧૫ ભાગોની માત્રજ બાકીનો ચોથો ભાગ ૫, ૨૨૦ ૩ તેથી વધારે પાનાનો બહાર પડશે

આ પાચમા ભાગમા તીર્થંકર ભગવાન મળધી મધુ વર્ણન અને જિનરેતુનિના મૈત્ર વગેરે આપેલ હોવાથી આને લુહો પ્રગટ કે વામા આવ્યો છે આ પાચમો ભાગ જૈન-જનતાને, તેમજ તીર્થંકર ભગવાન મળધી હકીમતની જિજ્ઞાસા ધરાવનાર અજ્ઞેન વિદ્વાનો અને જનતાને પણ ઉપયોગી નિવડશે એમ અમાર માનવુ છે

આ પાચમો ભાગ છપાવના મળધીનું કુન અર્ચ અમદાવાદ-નિવાસી ધર્મપ્રેમી ગુરુભક્ત શ્રીયુત ચંદુલાલ હીરાચંદ શાહના સમજાર્થે

તેમના ધર્મપત્ની શ્રીમતી ચ પા બહેને આપણી ઉદ્દાગતા કરી ખરેખર
શાન્તિનેશ્વર ભગવાનની ભક્તિનો અને જ્ઞાન પ્રચારનો લાભ મેળવના
માથે આ ૧ ભક્તજનોને અનુકરણ કરાવે દાખલો બેમાડ્યો છે

ઉક્ત શ્રીમતી ચ પા બહેનની આર્થિક સહાયથી આ પાઠ્યમો
ભાગ પ્રગટ કરવાને અમો સમર્થ થયા છીએ તે માટે અમો તેમના
આભારો છીએ

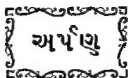
શ્રીમદ્દોષ્ય-પ્રેસ-ભારતનગરના મારીઝ શ્રીમુત શુનાબચ દ
લદુભાઈ શાહે આ પુસ્તકને પ્રેમજ્ઞાની દૃષ્ટિએ સુદર મનાવવામા
અને જલ્દી તૈયાર કરી આપવામા જે સાગળી અને કાળજી બતાવી છે
તે માટે અમે તેમના આભારો છીએ

શુદુદેવ ! બાળી ગ્રહી ગયેલો ચોથો ભાગ જ દી મહાર પાડવાનું અને
બીજી પછી સરવૃ તેમજ ઉપયોગી સાહિત્ય સાગ પ્રમાણમા બહાર
પાડવાનું મામર્ય અમોને અપેા એમ ઇચ્છી વીગમીએ છીએ

મની —

શ્રી ૧૦ ૫૦ સુ૦ જૈન મથમાળા-ઉજ્જૈન

યક્ષરાટ મણિમદ્રો વિજયતેતરામ્ ॥

શાન્તમૃત્તિ ઇતિહાસ પ્રેમી

ગુરુવર્ય

શ્રી જયન્તવિજયજી મહાગજ

ને

જેણે જનાવી મુજ જીવની જે,
પહાડના તથાને ઘડી ઘડી,
જેની વૃષાએ મૂકુ આ પ્રકાશે,
તને સમર્પુ મુજ શ્રવ્ય-પાદડી

વિનેય

વિગ્નાજીવિજય.

साकेतिक शब्दोक्तो खुलासो

अ०-अध्याय

अभि० चिन्ता -अभिधान
चिन्तामणि

अयोग्यव्य० - अयोग्यव्यव
उद्देवद्वान्निशिका

आग स०-आगमोद्देश्यममिति

उप० तर -उपदेशतर्गङ्गिणी

जिनश०-जिनशतर

त्रि० श० पु० च०-त्रिपट्टि

शलाका पुरुष चरित्र

देवाधि० का०-देवाधिदेव

काण्ड

द० ला०-देवचल लालभाई

द्वा०, द्वान्नि०-द्वान्निशिका

धर्मकल्प०-धर्मकल्पद्रुम

परमात्मप० - परमात्मपञ्च-

विंशतिका

परिच्छे०-परिच्छेद

पार्श्व० च०-पार्श्वनाथचरित्र

पृ०-पृष्ठ

प्र०-प्रकरण

प्र० म०-प्रसारक सभा

महार्णवच०-महार्णवचरित्र

य० वि० प्र०-योगोविनय

ग्रन्थमाला

रत्नाकरप० - रत्नाकरपञ्च

विंशतिका

शिवपु०-शिवपुराण

श्रीश०-श्रीशङ्खेश्वर

श्लो०-श्लोक

स०-सर्ग

सि० प्र०-सिंघी ग्रन्थमाला

ही० ह०-हीरालाल हसराम

કિચિદ્ વક્તવ્ય

લગભગ રીસેક વર્ષ પહેલાની વાત છે મરુત્ત ડાન્સ-મન્થો અને ચરિત્ર-મન્થોનો અભ્યાસ અને વાચના કરતા 'ભવિષ્યમા વ્યાખ્યાનાદિ પ્રમગે કામમા આવુગે' એ ધ્રુગ્વાથી કેવળ માગજ ઉપયોગને માટે નોધી લેવાતો 'શ્લોક-મમદ' આમ બીજાઓના પણ ઉપયોગ માટે પુસ્તકાગારે બહાર પડે, એવી ચરિત્રમા એ મે આશા નહિ રાખેલી, દોઢ વર્ષના મારા વાચનમાથી આવા હજારેક શ્લોકોનો મમદ મારી પામે થયો એ સમયને જેનાગ પૈખીના વધુ શુભેચ્છકોની એ બના મણે વધારે મમદ કરવા તરફ મને ઉત્સાહિત થયો કે—'આવો સમય જો પુસ્તકાગારે બહાર પડે તો તે ધણા ઉપદેશક, ઉપદેશક જ નહિ, પરંતુ સામાન્ય વર્ગને પણ ઉપકારી થાય' પગિણામે અભિનય મન્થોનું વાચન અને તેમાથી સુર લાગતા સુલાપિતોનો સમય હોય તો જ ગયો મારા આ સમયમા લગભગ ચારેક હજાર શ્લોકોનો મમદ, કે જેમા પ્રાકૃત ગાથાઓનો પણ મમાવેશ થાય છે, ચતા તેને છપાવવા માટે તૈયારી કરી કે જેના ફળસ્વરૂપ તેના ત્રણ ભાગો જનતાની મમદ મૂકવા હું ભાગ્યશાળી થયો છું, અને એથી લગભગ ત્રેસમા છે જે દીવાળી લગભગમા જનતા સુધી પ્રગટ થઈ જશે.

આ ચાર ભાગોમા પ્રાકૃત ગાથાઓ જવસ્તેજ-કોષ કોષ વિષયમા ખાસ જરૂર પડી ત્યાજ આપવામા આવી છે બાબતની પ્રાકૃત ગાથાઓનો એક પૃથક્ ભાગ બહાર પાડવાની ઇચ્છા હોવાથી તેને અન્ય રાખવામા આવેલ છે આ પ્રાકૃત ગાથાઓનો મોટો ભાગ જૈન મન્થો માથીજ લીધેલો છે.

ઉપર્યુક્ત શ્લોકોનો મમદ કરતી વખતે સાથે સાથે તીર્થંકર ભગવાન સમધી હળીજતને પૂરી પાડતા શ્લોકોનો અને જિનસ્તુતિના,

શ્લોકોનો પણ મગ્ધ દુ કર્તો જતો હતો. પરંતુ ઉપર કહેલા ચારે ભાગો જૈન-અજૈન સર્વ જનતાને ઉપયોગી તેમ જ કેવળ જૈનોને જ ઉપયોગી એવા આ શ્લોકોને તેમા દાખલ ન કરતા અલગજ ગણવામા આ રા હતા

મારો આ સગ્રહ કરાચીમા ધર્મગ્રેમી સુશ્રાવક મહિષાસ કાળીદાસ ધનાળા (૯૫૯ જગચી) વાણાના જેવામા આપતા તેમણે આ સગ્રહને છપારી પ્રગટ કરાવરા માટે ગ્રેમણા શ્રી જેમની પ્રેરણાથી માગ ઉત્પાદની વૃદ્ધિ થતા તે કાર્ય હાથમા લઈ, ઉક્ત મગ્ધને મુખાધિત-પદ-તાં ગ્ના પાચમા ભાગ તરીકે જનતા સમક્ષ ગ્ણુ કરવામા આવે છે

આ પાચમો ભાગ જૈન જનતાને અને ખાસ કરીને જિન-તીર્થંકર ભગવાન મનધીરજી ત જલજ્વની ઈશ્વર ગણનારા અજૈન વિદ્વાનોને પણ ઉપયોગી થશે એમ અમારુ માનવુ છે

આ પાચમો ભાગ ખાસ કરીને ઋગ્ જોનેને જ ઉપયોગી હોવાથી પ્રથમના ચારે ભાગોથી આને માન અનાયદો જ ગણનામા આવ્યો છે અને તેથી જ આ પાચમા ભાગમા આવેલા શ્લોકોનો અકાગદિ અનુક્રમ તથા આમા ઉપયોગમા લીધેલા અથોના નામો વગેરે એથા ભાગમા બવાની માથે નહિ આપતા આ પાચમા ભાગમા છુદુ આપરામા આ થુ છે

માથે માથે જિનેશ્વર ભગવાનની સ્તુતિના મરૂત્ત ઉત્તમ પદો સક્ષેપમા જિન પૂજન વિધિ જિન મૂર્તિઓના પગિગ્ગમા શુ શુ ન તુઓ તેમ છે વગેરે બામતોની સક્ષિપ્ત હકીકત પણ આ પુસ્તકમાથી મળી આવશે આ મારુ લઘુ પુસ્તક જે સમાજને ઉપયોગી થશે અને સમાજ તેને અપનાવશે તો હું મારો અમ મફલ થશે માનીશ

તીર્થંકર ભગવાનની હકીકત અને મૂર્તિ ગચના વિધાન વગેરે સમ વાયાગસૂત્ર ત્રિપટિશ્યાકાપુરુષચાર્ય, અભિધાનચિતામણિ, સમ્પતિસતજિનસ્થાનક, નિર્નાયકવિજા, અપગજિતરાસ્તુશાસ્ત્ર, રાજન વલીય નાસ્તુમથ, આચારદિનકર વગેરે અથોમા આવે છે,

પણ એ અન્યો મોટા છે, વળી દરેક મનુષ્યોને એનો લાલ મળી ન શકે એ માટે તથા મમ્કૃત નહીં જાણનાગએ પણ આનો લાલ લઇ શકે એ હેતુથી આ પ્રવાસ કરનામા આવ્યો છે

આમા ખામ કરીને જોઇ અથોમાથી ચૂટે ૧૧ શ્લોકો આપવામા આવ્યા છે, જ્ઞા જિનસ્તુતિ અને મૂર્તિરિધાન રંગેરના કેટલાક શ્લોકો દ્વિ દુષ્મના^૧ અને રિદ્ધિના અન્યોમાથી પણ લેનામા આ પા ૭ શ્લોકોની નીચે તે તે અન્યનુ નામ અને શ્લોકનુ રચણ પણ આપેલુ છે તેમજ દરેક શ્લોકનો મ જ ભાષામા ગુજરાતી અનુવાદ પણ આપેલો છે

આ મૂળ અથમા કુલ ૫૫૨૮૫+૫૪= ૩૪૪ શ્લોકો આપવામા આવ્યા છે, અને તેને મુખ્ય મુખ્ય ૧૭ વિષયોમા ૧૯મી નાખ્યા છે મૂળ અથ પૂરો ૮૪૫ પાંચી ૧ જિનપૂજા વિધિ, ૨ તિર-પાર્વતી-અવાદ અને ૩ પ્રેમઃ શ્રેષ્ઠ પુરુષો સમગ્રી વિમ્લત દુષ્મન જાણનાનાં ૫૫૨^૨ એમ ત્રણ પરિશિષ્ટો આપવામા આવ્યા છે ત્રણ પછી પ્રમગોપાત્ત તીર્થ ૪૦ ભગવાન અને મદાપુરુષો મળધી કષ્ટક જાણના લાયક હકી હત તેમજ ચક્રવર્તી અને વાસુદેવોની ઋદ્ધિ વગેરે આપ્યા પછી પાઠકાની અનુજ્ઞાતા માટે આ મૂળ અથમા આપેલ ૩૬ શ્લોકોની અમગદિ અનુક્રમણિ । આ છેડે મ્થૂન શુદ્ધિ-પત્ર આપ્યુ છે જે જે અથોમાથી શ્લોકો ચૂટનામા આવ્યા છે તે તે અથોના નામ તથા માટેતિઃ શબ્દોનો ખુનસો પ્રાગલમા આપ્યો છે

૧ અમે આમા ભાગવત, મહાભારત અને પુરાણોમાના થાડક શ્લોકો આપ્યા છે તે તેની જૂની આવૃત્તિઓમાથી આપ્યા છે આ અથોની ષ્ટલીકનવી આવૃત્તિઓમાથી તેના સમાદેકએ જિન-સ્તુતિના શ્લોકો કાઢી નાખેલા છે

૨ હજમગ મોગેક વર્ષ પહેલા કલિજનસર્જન શ્રીમાત્ હેમચંદ્રાચાર્ય^૩ વિરચિત 'નિરુદ્ધિશલાકાપુરુષચરિત્ર' નામક અથનુ વાચન કરતી વખતે તે અથના આધારે તીર્થ ૪૦ ભગવાનાદિ ત્રેસઠ શ્રેષ્ઠ પુરુષો સળખી આ કોડો તૈયાર કરી રાખ્યા હતા તે જનતાને ઉપયોગી થશે એમ જાણીને ત્રીજા પરિશિષ્ટ તરીકે આમા આપવામા આવેલ છે

માત્ર આ પુસ્તકનો ઉત્પત્તિ અને આમાં આપેલ શુદ્ધ
ધર્મો જે જે કષ્ટ બે બામનો કહેવાની હતી તે બીજે
અબધી ખામ ઉપોદ્ધાત આના ચોથા ભાગમાં આપેલ
અહીં આપેલ નથી

આ પ્રયત્ને આત્મ તે બે મહાન ઉપદેશોના ઉપદેશ
નહી બુદ્ધ કે જોએમી અમીમ કૃષ્ણ અને અમીમી
અનાનો તમજ જે શુદ્ધિવાળા જીવને અનન્ય આપેલ છે
અનની સાપત્ત જે મો જાણી બના થો છે તેઓ
ગુરુ જગત્પૂજ્ય સાગ્રિયા = જીનામાર્ગ શ્રી વિજયવર્ધન
માતરાજ અને માગ ગુરુત્વ સાતમર્તિ મુનિગજ શ્રી લક્ષ્મી
મદાગજ માગ ગુરુએ આ અથને સુદર પદ્ધતિમજ અને
આપવા માટે શ્રમ સે થો છે, એ બંધ પાછુ દુ તેઓશ્રીનો અનન્ય

વિષયો અને ખેડ વિષયોની ચૂટણી જરવામાં તેમજ મુદો
મવામાં જોગામ નિવાળી બાકગ્જીતીર્થ પડિત અ બાવાક
માટે આપેલ યોગ ગદલ તેમને ધન્યવાદ આપવો બૂલીક

ઉપરુક્ત બંને ગુરુદેવોની અસીમ કૃપા, મારો બાકીનો
અને પ્રાકૃત ગાથાઓનો સમલ જલદી બહાર પાડવાનું નામ
એ અતરની અભિનાયાપૂર્વક વિગમુ છુ

જીવ ઉપાશ્રય
કસમી
ક્રાંતિક સુદ ૧૫
વી સ ૨૪૬૫ ધર્મ સ ૧૭

}

ધર્મ-જન્ય નોષક
મુનિ વિગાળવિ

અમદાવાદનિવાસી
મહંમદ અહુલાદિભાઈ હીંગચદ ગાલ

શ્રી મહોદય પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ-ભાવનગર

મહંમ શેઠ ચ દુલાલ હીગચાની દૂકા

— જીવનરેખા —

ગુજરાતના પાટનગર અમદાવાદનો ભૂતકાળ લગ્ન છે હિન્દુ-
મૂર્તિમત ભાનના સમા પાટણની ગમ્મતા અને સમૃદ્ધિ, નાવેલ-
હેલા કરાવેલના અત પછી માદસાદ ઔર ગઝેબના મુખા
। હાથે ચૂસાઈ ગઈ આશાનલ નામના એ ગામડા ઉપર
। હ આદમદનાહની કૃપા વગસાથી મુરિનમ ભાનનાતુ કેન્દ્ર
દારાદ મં ૧૪૬૬ મા નસ્યુ આજે પણ મીન ઉલોગના મોટા
યુગેપના લેકાશાયન જેવીજ હિન્દની ભવતા માયવતુ આ
ગોવવતુ ઉભુ છે

આજે એ રાજનગરના નામે પણ ઓળખાય છે આ રાજનગરમા
દોઢમે વર્ષથી 'કડા' નામના ગામથી દલીચ દ ભવાનતુ કુટું-
આવીને વસેતુ છે કેતાશાની પોળમા દલીચ દ ભવાનની ખડકી
આ કુટુંબના નામેજ પ્રમિદ છે

૨૬ ઓગસ્ટના ગુમાનચ દ મુત, શાસન રાગ સનાયો,
પુરુષકિત ગા ભવાનચ દ નિત્ય, અનુભાદન કૃણ પાયો
(ઓસક પ્રગરી પૂજ, કળસ)

પ્રથમશ્લોક નિવર પકિત વીરવિજયજી મહારાજે પણ જેમના
ને પિતામહના નામને ઉપગની પકિતઓથી અમર કરી મૂક્યુ
શેઠ દલીચ દના પુત્ર હીરાચ દના નવા ધર્મપત્ની બાઈ ગ ગાની
। આપણા ચગિત નાયક મહંમ શેઠ ચ દુલાલનો જ મ મ ૧૯૪૧
'૪ શુ' ૧ ના રોજ ચયો

૪ મ પડી ત્રણ વર્ષ લાગ્યેજ વીત્યા હમે ત્યા તો તેમના માત

પિનાતુ થોડે અતરે અવમાન થયું અને બાળક ચ દુઃખાન ઉપર શોકની અમાવાસ્યા ફરી વળી મા-બાપ પિનાનો ત્રણ વર્ષનો બાળક સ્થાને હાથે ઉઠેરો અને ચેત્ત્ય વયે કેળવણી લેવાની પણ શરૂઆત કરી

પોતાની જુદી અને ખતથી તેઓએ વિદ્યા મખ્યાન કરી ધાર્મિક ભાવના તો નાગસાથાજ ગ્રાસ હતી, તેથી વડીલો પ્રત્યે મ-માન, પ્રશુ-દર્શન ગુરુ-વિનય-સેવા, વગેરે ઊંચા મદ્દગુણો તેમનામા નાની વયેજ જળકી ડાળા

યોગ્ય વય થતા તેમના વડા ઓશનાથ સાતિના જાણીતા કુટુંબના શેઠ દાવતચ દ હાદ્યાભાર્ગની પુત્રી માધ અમ્પા માથે મરવામા આન્યા

છાનમા તેમણે આ જાતની પરિસ્થિતિનો અનુભવ કર્યો હતો. આર્થિક સ્થિતિના બ ની-ઓટના પ્રસંગો પણ તેમને અનુભવના પડ્યા હતા સુખ-દુઃખના ત્રમગો નીતાન્યા હતા પરંતુ જાત્યાવરથાથી તેમજ સંપાત્ન કરના આદર્શ શિક્ષણના પ્રભાવે જ તેઓ પોતાના નર્મ પ્રદેશમા સ્તિ-પ્રતિષ્ઠિત આગળ યથના લાગ્યા

તેઓ સ્વભાવે મિત્રનનાર-મળતાવડા તથા વિચારશીલ હતા તેમ નામા ધાર્મિક પ્રેમ તથા કુટુંબ પ્રત્યેના સત્કર્મ આદર્શ હતા તેઓ બીજાને પોતાથી મની શકતી સદાય આપી આધારબૂત બનતા મારા નરમા ત્રમગે તેઓ હમેશા સર્વથી પ્રથમ આવીને કામ કરવા ઉભા રહેતા

તેમનામા ધાર્મિક-ભાવના શામન-પ્રેમ અને મમાજ પ્રત્યેની મદા તુર્ણિત અપૂર્વ હતી તેમણે સ ૧૯૬૧ મા નરોડાનો મધ કાર્યો તો આમાર્ષ શ્રીવિજયનીતિસૂચિ ૧૧ પુણ્ય હસ્તે ચોમક-તગરી-પૂજનો અદા મહોત્સવ તેમણે ઉજવ્યો હતો પાલીતાણામા તદાનીપરના જાણના દેરે રૂ ૧૫૦૦) ખર્ચી ભમનીમા એક દેરી લઈ તેમા ચાર પ્રતિમાજ તેમણે પવરાવ્યા છે

હમન અહિંના જાણીતા રોઠ છોટાલાલ સઘવીને ત્યા કન્વામા આવ્યા હતા, એક ઓરમાન બાઈ હતો જે ત્રણ વર્ષનું દૂકુ આયુષ્ય ભોગવી દેવનોક પામ્યો હતો

મ ૧૯૯૧ ના જાન્યુઆરી ૩ ના રોજ તેઓ એકાએક માદગીના ગિછાને પટકાર્ષ પડ્યા થોડા દિવસની માદગીમા તેઓ મ ૧૯૯૧ ના આસો શુક્ર ૬ ના પ્રભાતે પાંચ વાગ્યે તદ્દન સ્થાન અને મારી ગિચિતિમા સ્વર્ગવાસ પામ્યા

સ્વર્ગસ્થની પાળ તેમના ધર્મ પત્ની બહેન ચ પાએ રૂ. ૧૦૦૦૦) ની રૂમ પુણ્યાર્થે ખચચના કાઢી છે, જે જે તેમની સ્થિતિના પ્રમાણમા ધણી મોટી રકમ કહેવાય

સ્વર્ગસ્થને કઈ સત્તાન નહીં હોવાથી તેમના ઘડના પુત્ર બાઈ ચીમનલાલ ગોકુળદાસનો નાનો પુત્ર જેની ઉંમર ચાર વર્ષની હતી, તેને ખોત્રે લેવાની બાવનાએ પોતાને રોગ લાવ્યા હતા, પરંતુ તેઓની એકાએક માદગી જીવલેણ થવાથી છેવટે બહેન ચ પાએ એ રજાનીકાન્તને પોતાનો વાગમ બનાવો છે

ચ પા-બહેન સ્વભાવે નમ્ર મરજ અને બાવુડ બાઈ છે તેમની ધર્મ-બાવના અને ઉદારતા પ્રદર્શનીય છે તેઓ વ્રત, તપસના દાન વગેરેથી પોતાના આત્માને ઉજ્જવળ બનાવી રહ્યા છે તેઓ પોતાના તેમજ તેમના પતિના કુટુંબને યજ્ઞવી બનાવવા સતત પ્રયત્નરીત રહ્યા કરે છે, તેમની ઉદારતાભરી આર્થિક સદાચતારથી આ ગ્રંથ પ્રસિદ્ધ કરવામા આવ્યો છે, ગુરુદેવ ! તેમની બાવનાને યજ્ઞવી અને દૃઢ બનાવે એમ હમ્મી અમે વિગમીએ છીએ

પ્રકાશક

पाचमा भागनी
विषयानुक्रमणिका

मङ्गलाचरण	कुव श्लोक ५	पृष्ठ १
[पिनस्तुत्यादि विभाग]		
१ तीर्थङ्कर पर्याय नाम	कुव श्लोक २	पृष्ठ ३
तीर्थं क० राज ना पथान नामो		पृष्ठ ३
२ वर्तमान बोधीशी	कुव श्लोक १०	पृष्ठ ५
तीर्थं क० ना नामो	५	तीर्थं करेना वक्ष ८
तीर्थं क० ना पनाय नामो	५	तीर्थं करेनी देवीओ ८
तीर्थं करेना वक्ष	६	तीर्थं करेना लक्षण ६
तीर्थं करेना पिता	६	तीर्थं करेना वक्ष १०
तीर्थं करेनी भाता	७	
३ भूत भावी बोधीशी	कुव श्लोक ७	पृष्ठ ११
भूत बोधीशी नाम	११	भावी बोधीशी नाम १२
४ तीर्थङ्कर अतिशय	कुव श्लोक ८	पृष्ठ १३
अतिशय	१३	अतिशय अतिशय १५
अतिशय अतिशय	१३	
५ समवसरण	कुव श्लोक १३	पृष्ठ १७
समवसरण	१७	अतिशय १८
समवसरण अतिशय	१७	समवसरण अतिशय २१
अतिशय	१८	समवसरण अतिशय २१

૬ જિન રાણી	કુલ શ્લોક ૪	પૃષ્ઠ ૨૩
જિનવાણી ૨૫૩૫	૨૩	
૭ જિન બાગમ	કુલ શ્લોક ૧૦	પૃષ્ઠ ૨૫
જિનાગમ સ્વરૂપ	૨૫	દૃષ્ટિના અને ચોંટાળના બેદો ૨૬
હાદશાકુંડી	૨૫	જિનાગમ મહિમા ૨૭
૮ જિન મૂર્તિ	કુલ શ્લોક ૬	પૃષ્ઠ ૨૬
જિનમૂર્તિ સ્વરૂપ	૨૬	જિનમૂર્તિ પરિચય ૩૦
જિનમૂર્તિ મહિમા	૨૬	
૯ અન્યદ્રુત જિન સ્તુતિ	કુલ શ્લોક ૧૩	પૃષ્ઠ ૩૨
૧૦ નિષ્પક્ષ જિન સ્તુતિ	કુલ શ્લોક ૩૦	પૃષ્ઠ ૩૭
નિષ્પક્ષ જિન સ્તુતિ	૩૭	
૧૧ આત્મનિન્દા ગર્ભિત જિન સ્તુતિ	કુલ શ્લોક ૨૭	પૃષ્ઠ ૫૧
આત્મનિન્દા	૫૧	
૧૨ સામાન્ય જિન સ્તુતિ	કુલ શ્લોક ૫૦	પૃષ્ઠ ૫૦
જિનદેહ પ્રશંસા	૫૬	જિનમૂર્તિ પ્રશંસા ૬૪
જિન સ્તુતિ	૫૬	જિનગુણ પ્રશંસા ૬૬
જિનવાણી પ્રશંસા	૬૨	
૧૩ વિશિષ્ટ જિન સ્તુતિ	કુલ શ્લોક ૩૦	પૃષ્ઠ ૭૬
શ્રી ઋષભદેવ સ્તુતિ	૭૧	શ્રી પાર્શ્વજિન સ્તુતિ ૮૪
શ્રી શાંતિજિન સ્તુતિ	૮૨	શ્રી મહાવીરજિન સ્તુતિ ૮૫
શ્રી નેમિજિન સ્તુતિ	૮૩	
૧૪ જિન પૂજા વિધિ	કુલ શ્લોક ૧૧	પૃષ્ઠ ૬૨
પૂજાવિધિ	૬૨	અષ્ટપ્રકારો પૂજા ૬૪
જિન પૂજા	૬૨	નવાકુંડી પૂજા ૬૪
પુષ્પ પૂજા	૬૩	ત્રિકાલ પૂજા ૬૫

१५ जिन चन्दन पूजन फल	कुल श्लोक ३८	पृष्ठ ६६
जिन दर्शन कृण	४६	शैलपत्नी कृण १०८
जिन वदन कृण	१०३	जिनालय-जिनमूर्ति
जिन पूजन कृण	१०५	विधानकृण १०८
१६ जिन शरण	कुल श्लोक १२	पृष्ठ ११०
जिन शङ्ख	११०	मिद्ध शङ्ख ११२
१७ जिन आज्ञा	कुल श्लोक ८	पृष्ठ ११४
जिन याचना	११४	जिन आज्ञा ११४
वीतगगयी पञ्च हनव्राप्ति	११४	श्री गौतमस्वामीने नमस्कार ११५
परिशिष्ट (१)	कुल श्लोक १८	पृष्ठ ११७
परिशिष्ट (२)	कुल श्लोक ३५	पृष्ठ १२३
परिशिष्ट (३)	पत्रक (डोढो)	पृष्ठ १३३
जाणया लायक कहक		१६५
धम्मवर्तिनी सामान्य ऋद्धि		१६८
धासुदेवीनी सामान्य ऋद्धि		१७०
भरत चम्पतिना चौद रत्नोमावी क्या रत्नो क्या		
उत्पन्न थया ? तेनी विगत		१७१
अकारादि अनुक्रमणिका		१७२
शुद्धिपत्रक		१७६

} જેમાથી શ્લોકો ચૂંટવામા આવ્યા છે તે {
} ગ્રન્થો અથવા ગ્રન્થકારોના નામ {

૧ અપરાજિતવાસ્તુશાસ્ત્ર	૧૫ જૈનપદ્યતન્ત્ર
૨ અભયદેવસૂરિ	૧૬ તત્ત્વાર્થાધિગમસૂત્ર
૩ અભિધાનચિન્તામણિ	૧૭ ત્રિપટ્ટિશલાકાપુરુષચરિત્ર
૪ અયોગ્યવ્યવચ્છેદ-દ્વા-
ત્રિશિકા	૧૮ દર્શનાત્મક-દ્વાત્રિશિકા
૫ અઠ્ઠત્તવ (સમનભદ્રા
ચાર્ય)	૧૯ દ્વાત્રિશિકા (હરિભદ્રસૂત્ર)
૬ અપદેશતરંગિણી	૨૦ ધર્મકલ્પદ્રુમ
૭ અપદશમપ્રતિકા	૨૧ ધર્મચિન્દુ
૮ ધર્મચન્દ્રપ્રગન્ધ	૨૨ ધર્માભ્યુત્થ-નાટક
૯ કલ્પસૂત્ર (મુનોધિકા)	૨૩ નયોપદેશ
૧૦ કલ્યાણમન્દિરસ્તોત્ર	૨૪ ન્યાયકુમુદાગ્નિ
૧૧ કવિચમ્પયર્તિ-અર્થપ્રમાદ	૨૫ પરમાત્મપદ્ધેત્રિ-શ્લોક
૧૨ ચતુર્વિંશતિકા	૨૬ પરીક્ષાસુત્ર
૧૩ જિનપ્રભસૂરિ	૨૭ પદ્યપ્રતિક્રમ (સદ્-
લાઈલ)
૧૪ જિનજ્ઞાન (પદ્યાત્મક
કવિ)	૨૮ પાર્શ્વનાથચરિત્ર
	૨૯ પ્રથમચરિત્ર
	૩૦ પ્રથમચરિત્ર-નાટક

३१ प्रमाणनयतत्त्वालोच	४५ शान्तिनाथचरित्र
३२ भक्ताभारस्तोत्र	४६ शिवपुराणसहिता
३३ भागवत	४७ श्राद्धविधि
३४ महाभारत	४८ श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वनाथस्तोत्र
३५ योगवासिष्ठ	४९ श्रीशङ्खयतीर्थस्तोत्र
३६ योगशास्त्र	५० समवसरणप्रकरण
३७ योगसार	५१ सप्ततिका
३८ रत्नाकरपद्मविज्ञप्तिका	५२ सिद्धहेश-शानुशासन
३९ लोक्तत्त्वनिर्णय	५३ सिन्दूरप्रकर
४० वास्तुप्रन्थ (राजवल्लभ)	५४ सुभाषितरत्नभाण्डागार
४१ वास्तुभार	५५ सुभाषितरत्नसन्बोद्ध
४२ विवेकविलास	५६ सूक्तमुक्तावलि
४३ वीतरागस्तोत्र	५७ स्तुतिद्वारिशिका (सिद्ध सेन)
४४ वैराग्यशतक (पद्मानन्द- कवि)	५८ हरिभद्रसूरि

सुभाषित-पद्य-रत्नाकर

पांचमो भाग

[जिनस्तुत्यादिमद्ग्रहः]

॥ २ ॥

विधातिग यस्य निरूप्य रूप,
 परेश्वराश्चण्डगुण वहन्ते ।
 न तेऽनुकृतिं तदर्थमेते,
 दुहन्ति तुम्य हि पर जिनेश ! ॥

॥ ३ ॥

स्वामिन् ! तथाप्याविलमेव नास्ति,
 रूप त्वदीय गुणगारिराशे ! ।
 क्षिपन्ति घूर्ला हि रतिं जडाम्ते,
 स्वाक्ष्णो पतन् प्रत्युत सैव स्वामिन् ! ॥

॥ ४ ॥

येनामहायेन सुदूरकाश्या ,
 जनेतरीयैश्च पिनद्वद्वारम् ।
 उद्घाटित ज्ञानमलंकमुष्ट्या,
 त धर्मसूरिं प्रणमामि भक्त्या ॥

॥ ५ ॥

तच्छिष्यकोविदगणेशपि मान्यः,
 ऐतिह्यशास्त्रे विजयो जयन्तः ।
 आन्यान्निग्रन्थांश्च विनिर्ममे यः,
 प्रणौम्यह त विजयो विशाल ॥

जिनस्तुत्यादि विभाग.

तीर्थङ्कर पर्याय नाम (१)

तीर्थं कर शब्दना पर्याय नामो —

अहंन् जिनः पारगतस्त्रिकालचित्,
लीणाष्टकर्मा परमेष्ठ्यवीश्वरः ।

शुभु. स्वयभूर्भगवान् जगत्प्रभुः,
तीर्थङ्करस्तीर्थङ्करो जिनेश्वरः ॥ १ ॥

स्याद्वाद्यभयदमार्गाः, सर्वज्ञ सर्वदर्शिकेरलिनौ ।

देवाधिदेवबोधिदपुस्पोत्तमवीतरागाप्ताः ॥ २ ॥

अभि चिन्ता, देवाधि का, श्लो २४-२५.

આઠે કર્મ ફીણ થયા છે તે), પરમેષી, અધીશ્વર, શબુ, સ્વયંભુ,
ભગવાન, જગદ્ગુરુ, તીર્થંકર, તીર્થંકર, ત્રિનેશ્વર, સ્વાકાંક્ષી
(સ્વાકાંક્ષીને કહેનાર), અભયદ (અભયને આપનારા), સાત,
સર્વજ્ઞ, સર્વદર્શી, કેવળી, દેવાધિદેવ, ભોધિદ (મમકિતને
આપનારા), યુરુપોત્તમ, વીતરાગ અને આસ, આ અને બીજા
પણ ઘણા નામ તીર્થ કરના છે ૧-૨

અરિષ્ટનેમિસ્તુ નેમિર્વારશ્ચરમતીર્થકૃત્ ।

મહાવીરો વર્ધમાનો, દેવાર્થો જ્ઞાતનન્દનઃ ॥ ૫ ॥

અમિ ચિન્તા, દેવાધિ કા, શ્લો ૨૯-૩૦

મધ્યમ અને વૃષભ એ જન્મે મળ્યા જ નામ છે, શ્રેયામ અને શ્રેયામ એ પણ એક જ છે, અનતજિત્ અને અનત એ બે સરખા છે, સુવિધિ અને પુષ્પદત્ત એ બે નામ એકના જ છે, સુનિસુવ્રત અને સુવ્રત એ પણ તુ ય જ છે, અરિષ્ટનેમિ અને નેમિ એ પણ તુ ય જ છે, નથા વીર, ચરમતીર્થકૃત્, મહાવીર, વર્ધમાન, દેવાર્થ અને જ્ઞાતનન્દન એ સર્વ નામ તુ ય જ છે ૪-૫

તીર્થ કરોનો વચ —

इक्ष्वाकुबुलसभृता, स्याद् द्वाविंशतिरर्हताम् ।

મુનિસુવ્રતનેમી તુ, હરિવશમમુદ્ભવૌ ॥ ૬ ॥

અમિ ચિન્તા, દેવાધિ કા, શ્લો ૩૫

સુનિસુવ્રત અને નેમિ એ તીર્થ કરો હરિવશમા ઉત્પન્ન થયા છે ખામીના બાવીશ તીર્થ કરો ઇક્ષ્વાકુ વચમા ઉત્પન્ન થયા છે ૬

તીર્થ કરોના પિતા —

नाभिश्च जितशत्रुश्च, जितारिश्च सगरः ।

મેધો ધર પ્રતિષ્ઠશ્ચ, મહાસેનનરેશ્વર ॥ ૭ ॥

सुग्रीवश्च दृढरथो, विष्णुश्च वसुपूज्यराट् ।

કૃતવર્મા સિંહસેનો, માનુશ્ચ વિશ્વસેનરાટ્ ॥ ૮ ॥

સરઃ સુદર્શનઃ કુમ્મઃ, સુમિત્રો વિજયસ્તથા ।

સમુદ્રવિજયથાશ્વસેનઃ સિદ્ધાર્થ એવ ચ ॥ ૧ ॥

અમિ ચિન્તા, દેવાધિ કા, શ્લો ૩૬-૩૮

૧ નાભિ ૨ જિતશત્રુ ૩ જિતારિ ૪ મવર ૫ મેધ
૬ ધર ૭ પ્રતિષ્ઠ ૮ મહામેન ગન્ત ૯ સુખીવ ૧૦ કૃતરથ
૧૧ વિપ્લુ ૧૨ વસુપૂન્ય ગન્ત ૧૩ દુતર્મા ૧૪ મિહસેન
૧૫ ભાતુ ૧૬ નિશ્વમેન રાન્ત ૧૭ મૂઝ ૧૮ સુદર્શન ૧૯
કુભ ૨૦ સુમિત્ર ૨૧ વિજય ૨૨ મસુદ્રનિજય ૨૩ અશ્વસેન
અને ૨૪ સિદ્ધાર્થ આ ક્રમમાદિઃ મહાવીર પર્વત ચોવીશ
તીર્થ કરેના પિતાના નામ છે ૭-૬

તીર્થ કરેની માતાઃ—

મરુદેરા વિજયા સેના સિદ્ધાર્થા ચ મદ્ગલા ।

તતઃ સુમીમા પૃથ્વી લક્ષ્મણા રામા તતઃ પરમ્ ॥ ૧૦ ॥

નન્દા નિષ્ણુર્જયા શ્યામા, સુયશ્નાઃ સુત્રતાઞ્ચિરા ।

શ્રીદેવી પ્રમાવતી ચ, પદ્મા વપ્રા ગિરા તથા ॥ ૧૧ ॥

રામા ત્રિશલા ક્રમતઃ, પિતરો માતરોર્ઽર્હતામ્ ।

અમિ ચિન્તા, દેવાધિ કા, શ્લો ૩૯-૪૦

ઉપરના ત્રણ શ્લોકમા અનુક્રમે જિનેશ્વરોના પિતાના નામ
કહ્યા હવે તેમની માતાઓના અનુક્રમે આ નામો છે ૧ મરુદેવા
૨ વિજયા ૩ મેના ૪ સિદ્ધાર્થા ૫ મગલા ૬ સુમીમા.
૭ પૃથ્વી ૮ લક્ષ્મણા ૯ રામા ૧૦ નંદા ૧૧ વિપ્લુ ૧૨

૧૩ શ્યામા ૧૪ મુચશા ૧૫ મુમતા ૧૬ અશિરા
૧૭ શ્રી ૧૮ દેવી ૧૯ પ્રભાવતી ૨૦ પદ્મા ૨૧ વપ્રા
૨૨ શિવા ૨૩ વામા અને ૨૪ ત્રિશવા ૧૦-૧૧

તીર્થ કરેના યક્ષ—

સ્પાદ્ ગોમુત્વો મહાયક્ષસ્ત્રિમુત્વો યક્ષનાયક' ॥ ૧૨ ॥

તુમ્બુર કુસુમધાપિ, માતઙ્ગો વિજયોઽજિત ।

પ્રદ્યા યક્ષેદ્ કુમાર', પન્મુખપાતાલકિન્નરાઃ ॥ ૧૩ ॥

મરુટો ગન્ધર્વો યક્ષેદ્, કુજેરો રુષ્ણોઽપિ ચ ।

મૃકુટિર્ગોમેધ પાશ્વો, માતઙ્ગોઽર્હદુપાસકા ॥ ૧૪ ॥

અમિ ચિન્તા, દેવાધિ વા, શ્લો ૪૧-૪૩

૧ ગોમુખ ૨ મહાયક્ષ ૩ ત્રિમુખ ૪ યક્ષનાયક ૫
તુમ્બુર ૬ કુસુમ ■ માતંગ ૮ વિજય ૯ અજિત ૧૦
પ્રદ્યા ૧૧ યમેન્દ્ર ૧૨ કુમાર ૧૩ વપ્રુણ ૧૪ પાતાલ
૧૫ કિન્ન ૧૬ ગરુડ ૧૭ ગન્ધર્વ ૧૮ યમેન્દ્ર ૧૯ કુજેર
૨૦ વરુણ ૨૧ ભૃકુટિ ૨૨ ગોમેધ ૨૩ પાશ્વ અને ૨૪
માતંગ આ ચોવીશ યથા અનુક્રમે વર્તમાન ચોવીશીના ચોવીશ
તીર્થ કરેના ઉપાગક-સેવક છે ૧૨-૧૪

તીર્થ કરેની દેવીઓ —

ચક્રેશ્વર્યજિતવલા, દુરિતારિશ્ચ કાલિકા ।

મહાકાલી શ્યામા જાન્તા, મૃકુટિશ્ચ સુતારકા ॥ ૧૫ ॥

અશોકા માનવી ચણ્ડા, વિદિતા ચાકુશા તથા ।

કન્દર્પા નિર્વાણી બલા, ધારિણી ધરણપ્રિયા ॥ ૧૬ ॥

નરદત્તાઽથ ગાન્ધાર્યમ્બિકા પદ્માવતી તથા ।

સિદ્ધાપિકા ચેતિ જૈન્યઃ, ક્રમાચ્છાસનદેવતાઃ ॥ ૧૭ ॥

અમિ ચિન્તા, દેવાધિ કા, શ્લો ૪૪-૪૬

૧ ચક્રેશ્વરી ૨ અજિતબલા ૩ દુરિતારિ ૪ કાલિકા
૫ મહાકાલી ૬ શ્યામા ૭ શાતા ૮ ભુકુટિ ૯ સુતારકા
૧૦ અશોકા ૧૧ માનવી ૧૨ ચડા ૧૩ વિદિતા ૧૪
અકુશા ૧૫ કંદર્પા ૧૬ નિર્વાણી ૧૭ બલા ૧૮ ધારિણી
૧૯ ધરણપ્રિયા ૨૦ નરદત્તા ૨૧ ગાધારી ૨૨ અમ્બિકા
૨૩ પદ્માવતી, અને ૨૪ સિદ્ધાપિકા આ ચોવીશ વર્તમાન
જિનોની શામન દેવીઓ અનુક્રમે બાણવી ૧૫-૧૭

તીર્થ કરોના લાછનઃ—

દૃપો ગજોઽશ્વઃ પ્લગઃ, ક્રૌંચોઽબ્જ સ્પસ્તિકઃ શશી ।

મરુત શ્રીવત્સઃ સ્વક્ષી મહિષ શૂકરસ્તથા ॥ ૧૮ ॥

શ્યેનો વજ્ર મૃગશ્છાગો, નન્દાવર્તો ઘટોઽપિ ચ ।

કૂર્મો નીલોત્પલ શઘ્નઃ, ફળી સિંહોઽર્દતા ધ્વજાઃ ॥ ૧૯ ॥

અમિ ચિન્તા, દેવાધિ કા, શ્લો, ૪૭-૪૮.

૧ વૃષભ ૨ હાથી ૩ અશ્વ ૪ વાનર ૫ કૌત્યપક્ષી
૬ કમળ ૭ સાથીયો ૮ ચક્ર ૯ મગર ૧૦ શ્રીવત્સ
૧૧ ગેડો ૧૨ પાઠો ૧૩ સુવર ૧૪ શ્યેન પક્ષી ૧૫ વજ્ર

૧૬ મૃગ (હરણ) ૧૭ બકરો ૧૮ નદાવર્ત ૧૯ ઘડો
 ૨૦ કાચબો ૨૧ નીલવર્ણુ કમળ ૨૨ શખ ૨૩ સર્પ
 અને ૨૪ સિંહ આ ચોવીશ ચિન્હો અનુક્રમે ઋષભાદિક
 મહાવીર પર્વત ચોવીશ તીર્થ કરોના બલુવા આ લાછનો
 તેમના જમણા અગમા હોય છે

તીર્થ કરોનો વર્ણુ:—

રક્તૌ ચ પદ્મપ્રભાસુપૂજ્યૌ,

શુક્લૌ તુ ચન્દ્રપ્રમપુષ્પદન્તૌ ।

કૃષ્ણૌ પુનર્નેમિમુની વિનીલૌ,

શ્રીમલ્લિપાર્શ્વૌ કનકત્વિષોડન્યે ॥ ૨૦ ॥

અમિ ચિન્તા, દેવાધિ કા, શ્લો ૪૧

પદ્મપ્રભ અને વાસુપૂજ્ય એ બે તીર્થ કરોના શરીરનો
 વર્ણુ રાતા છે, ચન્દ્રપ્રભ અને પુષ્પદન્ત (સુવિધિનાથ) ધોળા
 છે, નેમિ અને મુનિસુવ્રત સ્વામ છે, મલ્લિ અને પાર્શ્વનાથ
 નીલવર્ણના છે, અને બાકીના મોળ તીર્થ કરોના શરીરની
 કાતિ સુવર્ણ જેવી છે ૨૦

भूत भावी चोवीशी (३)

गत चोवीशी नामः—

उत्सर्पिण्यामतीताया, चतुर्विंशतिरर्हताम् ।
केवलज्ञानी निर्वाणी, मागरोऽथ महायशाः ॥ १ ॥

विमलः सर्वानुभूतिः, श्रीधरो दत्ततीर्थकृत् ।
दामोदर सुतेजाश्च, स्वाम्यथो मुनिसुव्रतः ॥ २ ॥

सुमति शिवगतिश्चैवास्तागोऽथ निमीश्वर ।
अनिलो यशोधराख्यः, कृतार्थोऽथ जिनेश्वरः ॥ ३ ॥

शुद्धमतिः शिवकरः, स्यन्दनश्चाथ सम्प्रतिः ।

अभि चिन्ता, देवाधि का, स्तो ५०-५२

गद्य उत्सर्पिण्यामतीताया चोवीश तीर्थकरेणा नाम आ प्रभाष्टे
छे-१ उवणज्ञानी २ निर्वाणी ३ सागर ४ महायशा ५
विमल ६ सर्वानुभूति ७ श्रीधर ८ दत्त तीर्थकर ९
दामोदर १० सुतेजा ११ स्वामी १२ मुनिसुव्रत १३ सुमति
१४ शिवगति १५ अस्ताग १६ निमीश्वर १७ अनिल
१८ यशोधर १९ कृतार्थ २० जिनेश्वर २१ शुद्धमति
२२ शिवकर २३ स्यन्दन २४ सम्प्रति १-३

ભાવી ચોવીશી નામ—

માવિન્યા તુ પદ્મનાભ, શૂરદેવઃ સુપાર્શ્વક ॥ ૪ ॥

સ્વયમ્પ્રભશ્ચ સર્વાનુભૂતિર્દેવશ્રુતોદયૌ ।

પેદાલ પોટિલશ્ચાપિ, શતકીર્તિશ્ચ મુગ્ધત ॥ ૫ ॥

અમમો નિષ્કપાયશ્ચ, નિષ્પુલાકોઽથ નિર્મમઃ ।

ચિત્રગુપ્ત સમાધિશ્ચ, સવરશ્ચ યશોધર ॥ ૬ ॥

વિજયો મહુદયૌ ચાનન્તરીયશ્ચ મદ્રકૃત્ ।

एव मर्वासर्पिण्युत्सर्पिणीषु जिनोत्तमा ॥ ७ ॥

અમિ ચિન્તા, દેવાધિ કા, શ્લો ૫૩-૫૬

આવતી ચોવીશીના વનારા વીર્ય કરેના નામ આ પ્રમાણે
 છે-૧ પદ્મનાભ ૨ શૂરદેવ ૩ સુપાર્શ્વ ૪ સ્વયમ્પ્રભ
 ૫ સર્વાનુભૂતિ ૬ દેવશ્રુત ૭ ઉદય ૮ પેદાલ ૯ પોટિલ.
 ૧૦ શતકીર્તિ ૧૧ મુગ્ધ ૧૨ અમમ ૧૩ નિષ્કપાય ૧૪
 નિષ્પુલાક ૧૫ નિર્મમ ૧૬ ચિત્રગુપ્ત ૧૭ સમાધિ ૧૮
 સવર ૧૯ યશોધર ૨૦ વિજય ૨૧ મહુદ ૨૨ દેવ ૨૩
 અનન્તરીય, અને ૨૪ ભદ્રકૃત્ આ પ્રમાણે સર્વ અવસર્પિણી
 અને ઉત્સર્પિણીને વિષે જિનેશ્વરે થાય છે ૪-૭

ઓગળીશ અતિશય:—

સે ધર્મચક્ર ચમરાઃ મપાદ—

પીઠ મૃગેન્દ્રામનમુહુરલ ચ ।

છત્રત્રય રત્નમયધ્વજોઽદ્વિ—

ન્યાસે ચ ચાર્માઋષદ્ભજાનિ ॥ ૫ ॥

યત્રત્રય ચારુ ચતુર્મુખાદ્ભતા,

ચૈત્યદ્વમોઽધોપદનાથ કણ્ઠકાઃ ।

દુમાનતિર્દુન્દુભિનાદ ઉચ્ચકૈ—

વાતોઽનુહૂલ શકુના* પ્રદક્ષિણાઃ ॥ ૬ ॥

ગન્ધામ્બુરૂપં વદ્ધુર્ણપુષ્પ—

ઘૃષ્ટિ* કચક્રમશ્રુનગ્વાગ્રઘૃદ્ધિ* ।

ચતુર્નિધામર્ત્યનિકાયકોટિ—

ર્જયન્યભાવાદપિ પાર્શ્વેન્દ્રે ॥ ૭ ॥

ક્રતૂનામિન્દ્રિયાર્થાનામનુહૂલત્ત્રમિત્યમી ।

एकोनविंशतिर्देव्याश्चतुर्गिरिश्च मीलिता* ॥ ૮ ॥

અભિ ચિન્તા, દેવાધિ કા, શ્લો ૬૧-૬૪

૧ આકાશમા પ્રભુની આથે ધર્મચક્ર ચાલે ૨ ચામરો ૩ પાદપીઠ મહિન ઉદ્ભવગ મિદ્યામન ૪ ત્રણ છત્ર ૫ રત્નમય ધ્વજ ૬ પ્રભુ જ્યા પગ સ્થાપન કરે ત્યા પગની નીચે સુવર્ણ-કમળ હોય. ૭ સમવસગ્ગુના સુદર ત્રણ કિલ્લા ૮ સમવસગ્ગુમા પૂર્વ દિશામા બેઠેલા પ્રભુના પ્રતિબિંબો દેવતાઓ બીજી ત્રણે

વાણી નૃતિર્યસુરલોરુમાપા-

સગાદિની યોજનગામિની ચ ।

મામણ્ડલ ચારુ ચ મૌલિષ્ટ્યે,

રિડમ્પિતાદર્પિતમણ્ડલથિ

॥ ૩ ॥

સાગ્રે ચ ગચ્ચતિગતદ્વય રુના-

વૈરનયો માર્યતિષ્ટષ્ટષ્ટય' ।

દુર્મિશ્વમન્યસ્વરુચક્રતો મય,

સ્પાનૈત દ્વાદશ કર્મષાતજા

॥ ૪ ॥

અભિ ચિન્તા, દેવાધિ યા, સ્તો ૫૮-૬૦

૧ એક યોજન માત્ર મત્ર-મમવચ્ચ બુદ્ધિને વિષે મનુષ્ય,
દેવ અને તિર્યચ વર્ગની કોડાકોડી રહી શકે ૨ તેમની વાણી
મનુષ્ય, તિર્યચ અને દેવલોકી બાપાનો મવાદ કરનારી
એટલે મર્વે પોતપોતાની બાપામા મમલ શકે તેની નથા યોજન
સુધી વિસ્તાર પામનારી હોય છે ૩ તેમના મસ્તકની પાછળ
સૂર્યમંડળથી પણ અત્યંત અધિક કાલિવાળુ આમડા હોય છે
૪ ખસો ગાઉ એટલે પચામ યોજનથી વધારે પ્રદેશમા રાગ
ન હોય ૫ વેર ન હોય ૬ ધનિઓ-માન પ્રકારના ઉપદ્રવ
ન હોય ૭ મરકી ન હોય ૮ અતિવૃદ્ધિ ન હોય ૯ અવૃદ્ધિ
ન હોય ૧૦ દુકાળ ન હોય તથા ૧૧ સ્વચક્ર અને પચક્રને
અય ન હોય આ અગીયાર અતિમયો કર્મના સુધથી ઉત્પન્ન

ઓગણીશ અતિશય:—

સ્થે ધર્મચક્ર ચમરાઃ સપાદ—

પીઠ મૃગેન્દ્રામનમુછગર્લં ચ ।

છત્રત્રય રત્નમયઘ્વજોઽદ્વિ—

ન્યાસે ચ ચામીરુરપદ્મજાનિ ॥ ૫ ॥

વપ્રત્રય ચારુ ચતુર્મુખાદ્ગતા,

ચૈત્યદ્રુમોઽધોરદનાથ કણ્ઠકાઃ ।

દ્રુમાનતિર્દુન્દુભિનાદ ઉચકૈ—

વર્તોઽનુકૂલ* શકુનાઃ પ્રદક્ષિણાઃ ॥ ૬ ॥

ગન્ધામ્બુરૂપં બહુવર્ણપુષ્પ—

ઘૃષ્ટિઃ કચશ્મશ્રુનસ્વાપ્રઘૃદ્ધિ* ।

ચતુર્વિધામર્ત્યનિકાયકોટિ—

ર્જઘન્યભાગાદપિ પાર્શ્વદેશે ॥ ૭ ॥

શ્વતૂનામિન્દ્રિયાર્થાનામનુકૂલત્વમિત્યમી ।

एकोनविंशतिर्देव्याश्चतुस्त्रिंशच्च मीलिताः ॥ ૮ ॥

અભિ ચિન્તા , દેવાધિ કા , શ્લો ૬૧-૬૪

૧ આકાશમા પ્રભુની સાથે ધર્મચક્ર ચાલે ૨ ચામરો ૩ પાદપીઠ સહિત ઉત્તવળ સિંહાસન ૪ નણુ છત્ર ૫ રત્નમય ઘ્વજ ૬ પ્રભુ ન્યા પગ સ્થાપન કરે ત્યા પગની નીચે સુવર્ણ-કમળ હોય ૭ સમવસરણના સુદર ત્રણ કિલ્લા ૮ સમવસરણમા પૂર્વ દિશામા ગેઠેલા પ્રભુના પ્રતિબિંબો દેવતાઓ ઘીણ ત્રણે

તે ઠેગાણે પ્રથમ ચોતરફથી એક ચોજન સુધી પૃથ્વીને વાયુ
કુમાર દેવો શુદ્ધ કરે છે ૨

ચરિસતિ મેહકુમાર, સુરહિજલ ઉડસુરા કુસુમપસર ।

વિરયતિ વળા મણિરૂપગરયણચિત્ત મહિઅલ તો ॥ ૩ ॥

સમવસરણપ્ર૦, શ્લો૦ ૩

પછી તે આને મેહકુમાર દેવા સુગંધી જળની વૃદ્ધિ કરે છે, પછી
છયે ઋતુના અધિષ્ઠાત્ર દેવો નીચા ડીટવાળા પાથ વર્ણના પુષ્પોના
મમ્મુની વૃદ્ધિ કરે છે, ત્યારપછી વાનવ્ય તર દેવો મણિ, સુવર્ણ અને
રત્નરૂપે ચિત્ર વિચિત્ર પૃથ્વીતળને રચે છે-પીઠબદ્ધ કરે છે ૩

અર્ચિમતરમજ્જ્વલિ, તિરપ્પ મણિરયણરૂપયકવિસીસા ।

રયણજ્જુણરૂપમયા, વેમાણિઅ-જોહ-ભવણકયા ॥ ૪ ॥

સમવસરણપ્ર૦, શ્લો૦ ૪

અદરનો, મધ્યનો અને બહારનો અનુક્રમે મણિ, રત્ન અને
સુવર્ણના કાગરાવાળો, રત્ન, સુવર્ણ અને ચાદિના એવા ત્રણ
ગઢ વૈમાનિક, જ્યોતિષી અને જાનપતિ દેવો બનાવે છે,
અર્થાત વૈમાનિક દેવો મણિના કાગરાવાળો રત્નમય અદરનો
ગઢ બનાવે છે, જ્યોતિષી દેવો રત્નના કાગરાવાળો સુવર્ણમય
મધ્યનો ગઢ બનાવે છે અને જાનપતિ દેવો સોનાના કાગરાવાળો
ચાદિમય બહારનો ગઢ બનાવે છે ૪

પ્રાતિહાર્ય —

મામળડલ દુન્દુમિરાતપત્ર

મન્ત્રાતિહાર્યાણિ જિનેશ્વરાણામ્ ॥ ૫ ॥

૩૫૦ સ્તર૦, ૫૦ ૨૨૪, (૪૦ વિ૦ પ્ર૦)

અગ્નિઃકૃષ્ણ, દેવેધી કરાતી પુષ્પવૃષ્ટિ, દિવ્ય-ધ્વનિ, આમન,
આમન, ભામડલ, હુહુભિ અને આતપત્ર-૮૪ આ આ૦
જિનેશ્વરાના પ્રાતિકાર્યો છે ૫

આ૦ પર્વદા—

મુણિ વૈમાણિણિ સમણી, મમવમરણજોદ્ધવણદેવિદેવતિઞ્ચ ।

કમ્પસુરનરિત્થિતિય, ઠતિગ્મેયાઙ્ગવિદિમાસુ ॥ ૬ ॥

મમવમરણપ્ર૦, સ્તો૦ ૧૫

અગ્નિ આદિક વિદિગાઓને વિષે પર્વદાઓ બેસે છે, તે
આ પ્રમાણે—પહેલા માધુઓ, પછી વૈમાનિકની દેવીઓ અને
પછી માધુઓ એ ત્રણ પર્વદા પૂર્વ દિશાના દ્વારે પ્રવેશ
કરી અગ્નિપૂજામાં અનુક્રમે બેને છે ભવનપતિની દેવીઓ,
જ્યોતિષ્કની દેવીઓ અને વાનવ્યતરની દેવીઓ એ ત્રણ પર્વ-
દાઓ દક્ષિણ દિશાના દ્વારે પ્રવેશ કરી નૈઋત્ય પૂજામાં અનુક્રમે
બેને છે ભવનપતિ, જ્યોતિષ્ક અને વાનવ્યતર દેવો આ ત્રણ
પર્વદાઓ પશ્ચિમ દિશાના દ્વારે પ્રવેશ કરી વાયવ્ય પૂજામાં
અનુક્રમે બેને છે તથા વૈમાનિકદેવો, પુરુષો, અને સ્ત્રીઓ, એ
ત્રણ પર્વદા ઉત્તર દિશાના દ્વારે પ્રવેશ કરી ઈશાન પૂજામાં
અનુક્રમે બેસે છે ૬

ચંડદેવી સમર્પી ઉદ્ધટ્ટિયા નિપિટ્ઠા નરિત્થિસુરસમણા ।

इय पण मग परिस सुणति देसण पढमवप्पतो ॥ ७ ॥

સમવસરણપ્ર૦, શ્લો૦, ૧૬

ખા- પર્વદામાની ચાર પ્રકારની દેવીઓ અને માધ્વીઓ ઉભી નહે છે અને પુરુષો, સ્ત્રીઓ, ચાર પ્રકારના દેવો અને માધુઓ ભેળે છે આ પ્રમાણે પહેલા એટલે અદરના વપ્રની મધ્યે રહેલી પાત્ર અને માત્ર મગીને બાર પર્વદાઓ પ્રભુની દેશનાને સાબળ છે ૭

आग्नेया गणमृद्धिमानरनिता* माध्यस्तथा नैर्ऋते,

ज्योतिर्व्यन्तरभावनेश्वदयिता वायव्यमास्तत्प्रिया ।

ऐशान्या च विमानवामिनरनार्य सश्रिता यत्र तत्,

जैनस्थानमिदं चतुस्त्रिपरिपत्सम्भूषितं पातु च ॥ ८ ॥

ધર્મકલ્પ૦, પછર ૧, શ્લો૦ ૬૮

જ્યા અગ્નિ ખૂણામા ગણધરો (સાધુઓ), વૈમાનિક દેવીઓ અને માધ્વીઓ રહે છે, નૈર્ઋત ખૂણામા જ્યોતિષી, વ્યતરો અને ભવનપતિના દેવો નહે છે, વાયવ્ય ખૂણામા તઓની એટલે જ્યોતિષક, વ્યતર અને ભવનપતિની સ્ત્રીઓ-દેવીઓ રહે છે, તથા ઈશાન ખૂણામા વિમાનવામી દેવો, પુરુષો અને સ્ત્રીઓ રહે છે, તે આ બાર પર્વદાથી શોભિત જિનેશ્વરનું સ્થાન-સમવસરણ તમારૂં રક્ષણ કરે ૮

સમવમરણુ વ્યવસ્થા —

તત્રાદાવાગતોઽલ્પદ્વિરાગચ્છન્ત મહર્દિકમ્ ।

નમતિ સ્માગત તુ ગ્રાગ્, નમચ્ચેન જગામ ચ ॥ ૯ ॥

ત્રિં ૩૦ પું ૪૦, પર્વ ૧, સં ૩, શ્લો ૪૭૩

તે જિનેશ્વરના મમવસગણુને વિષે પ્રથમ અદ્ય ઋદ્ધિવાળો આવેલો હોય અને પછી મહર્દિક આવે, તો તે મહર્દિકને અદ્ય ઋદ્ધિવાળો નમસ્કાર કરે છે, અને તે પહેલાં મહર્દિક આવેલો હોય અને પછી અપર્દિક આવે તો તે અપર્દિકને, મહર્દિકને નમીને પાછળ જાય છે ૯

મમવસગણુ મહિમા:—

નાનાઽવસ્કન્દમદ્ધામહતગ્રામમુનો મિથ. ।

મિત્રીભૂયેહ તિષ્ઠન્તિ, રાજાનસ્તત્ર પર્યદિ ॥ ૧૦ ॥

ત્રિં ૩૦ પું ૪૦, પર્વ ૧, સર્ગ ૩, શ્લો ૫૪૩

હે પ્રભુ ! પગ્ગપર વિવિધ પ્રકારના લશ્કરોના યુદ્ધથી નષ્ટ થયેલા ગામ અને નબીનવાળા નાબળો પણુ આપના મમવમરણુ (મહા)મા પગ્ગપર મિત્ર થઈને બેને છે ૧૦

ત્વત્પર્યદ્યપમાયાત , કરટી કરટસ્થલીમ્ ।

કરેણ કેમરિકર કૃષ્ણ કણ્ઠ્યતે મુદ્ધ ॥ ૧૧ ॥

ત્રિં ૩૦ પું ૪૦, પર્વ ૧, સર્ગ ૩, શ્લો ૫૪૪

આપના સમવસરણુમા આવેલો આ હાથી, મિહના-

આગળના પગોને સૂઢવડે ખેંચીને પોતાના અણુસ્થળને વારંવાર
ખજવાળે-ખણે છે ૧૧

देव ! ये केचिदन्येऽपि, जीवा शाश्वतवैरिणः ।

निर्वैरास्तेऽत्र तिष्ठन्ति, त्वत्प्रभावोऽसमो ह्ययम् ॥ १२ ॥

ત્રિ० શ્લોક ૫૦, પર્વ ૧, સર્ગ ૩, શ્લોક ૫૪૯

હે પ્રભુ ! ખીલત કોઈ નિય વૈરી જીવો (મર્ધ-નોખીયો,
ઉઠર-ખીવાડી, હરણુ-વાઘ, વિં) પણ વેર વિતાના થઈને અહીં
એમે છે તેથી આપનો આ પ્રભાવ ખરેખર શ્રેષ્ઠ છે ૧૨

नियन्त्रणा तत्र नैव, विक्रया न त्र काचन ।

निरोधिनामपि मियो न मात्मर्यं भय न च ॥ १३ ॥

ત્રિ० શ્લોક ૫૦, પર્વ ૧, મં ૩, શ્લોક ૪૭૪

તે જિનેશ્વરના સમવસરણને વિષે કાંઈને બંધન થતું
નથી, કાંઈ પણ વિક્રધા થતી નથી, પરસ્પર નેરવાળા પ્રાણીઓને
પણ પરસ્પર દ્વેષ થતા નથી, તમ જ બધા પણ હોતો નથી ૧૩

જિન-વાણી (૬)

જિનવાણી સ્વરૂપ:—

એન્દ્રવીવ વિમલા કલાઝનિશ
 મહ્યકૈરવવિકાશનોદયતા ।
 તન્વતી નયનિવેકમારતીઃ,
 મારતી જયતિ ત્રિશ્વવેદિનઃ ॥ ૧ ॥
 નયોપદેશ

અદ્રમાની જેમ જેની નિર્મળ કળા હ મેલા બધા પ્રાણી
 આરૂપી પોયણાને વિકાસ કરનામા ઉદ્ધમનાળી છે, તથા જે
 માત્ર નયના પ્રકાશ અને વિવેકને ત્રિપે રતિ-પ્રીતિને વિસ્તારનારી
 છે, એવી શ્રી તીર્થ કર બળવાનની વાણી જ્યારતી વર્તે છે ૧

લોકાલોકનિભાસનૈકતરણીપ્રાયાસ્ત્વર્દયા. શુભા
 વાચો વાક્યમતામગ્રેષવિમલજ્ઞાન સદા તન્વતે ।
 સંસારામ્બુધિમધ્યમજ્ઞદસુમૃદ્વૃન્દસ્ય યા મામ્પ્રત
 પોતાયન્ત ડવ પ્રદૃષ્ટમનસસ્ત્વદ્ધ્યાનમાસેદુષઃ ॥ ૨ ॥

હે જિનેશ્વર ! લોકાલોકને પ્રકાશ કરવામા અદ્વિતીય સૂર્ય
 સમાન તમારી શુભ વાણી હ મેલા પડિતાને સમગ્ર-સંપૂર્ણ
 નિર્મળ જ્ઞાન આપે છે, વળી તે વાણી હમણા પણ અમારું

સાગરમા ડૂબતા એના પરતુ હર્ષિત હૃદયવાળા અને તમાગ
ધ્યાનને પામેવા પ્રાણીઓના મમૂહને વહાણ જેવી થાય છે ૨

ક્રતમમસ્તજગચ્છુમમસ્તુતા,

જિતકુરાદિગણાસ્તમવસ્તુતા ।

અવતુ વ. પરિપૂર્ણનમા સ્તી-

ર્નમરુત ઢઢતી જિનભારતી

॥ ૩ ॥

ચતુર્વિંશતિકા, પૃ૦ ૧૬, શ્લો૦ ૭, (આગ૦ સ૦)

જેણે આખું જગત્ શુભ વસ્તુના લાવમય બનાવ્યું છે,
જેણે કુવાળીઓના મમૂહને જિતી લીધા છે, જે ચોરાશી લાખ
યોનિરૂપ મસારનો નાશ કરનારા (મુનિઓ) વડે સ્તુતિ કરાયેલી
છે, જેણે ગણીરતાના ગણ્ઢ વડે આકાશને ભરી દીધું છે, તથા
જે મનુષ્યો અને દેવોને મુખ આપનારી છે, તે શ્રીજિનેશ્વરની
વાણી તમારું રક્ષણ કરે! ૩

અનાદિનિધનાઽદીના, ઘનાદીનામતિપ્રદા ।

મતિપ્રદાનમાદેયાઽનમા દેયાઞ્જિનેન્દ્રવાક્ ॥ ૪ ॥

ચતુર્વિંશતિકા, પૃ૦ ૮૫, શ્લો૦ ૪૭, (આગ૦ સ૦)

આદિ અત રહિત, દીનતા રહિત, અત્યંત ધનાદિકને આપ
નારી, ગ્રહણ કરવા લાયક અને ક્રોધને નહીં નમનારી એ
જિનેશ્વરની વાણી અમને ગુહિનું દાન આપે-અમારી ગુન
સારી કરે! ૪

જિન-આગમ (૭)

જિનાગમ સ્વરૂપ —

મમસ્તભુવનત્રયપ્રથનસજ્જનાનાપદઃ,

પ્રમોચયતિ યઃ સ્મૃતઃ સપદિ મજ્જનાનાપદઃ ।

મમુહ્લંસિતમદ્ગ્ધક તમમલ મજ્જૈ નાગમ

સ્ફુરભયનિવારિતામદુપલમ્મજ્જૈનાગમમ્ ॥ ૧ ॥

ચતુર્વિંશતિકા, પ્ર૦ ૫૨, સ્લો૦ ૩૧, (આગ૦ મ૦)

અમત્ર પ્રભુ જગતના પદાર્થોને પ્રગટ કરવામા જેના વિવિધ પ્રકારના પદો-શબ્દો તેવા- છે, એવો જે જિનાગમ અમરણ કરવાથી તત્કાળ મજ્જનોને વિવિધ પ્રકારની આપત્તિથી મુક્તિ છે, તે જિનાગમમા - ૧૫ ગીને મતભગી ગ્રંથેલી છે, તે મળ રહિત છે, તે મુગમ છે, તથા મુકુરાયમાન નયોપદે તેણે અમત્ર ઉપલબ્ધિ એટલે અન્ય મતના શાસ્ત્રોનું નિવારણ કર્યું છે, તેવા જેનાગમને-જિનેશ્વરે પ્રકાશિત આગમને હું બધું-મેં ૧

દ્વાદશાંગી —

આચારાઙ્ગસૂત્રકૃત સ્થાનાઙ્ગ સમવાયયુક્ ।

પશ્ચમ મગવત્પદ્મ જ્ઞાતાધર્મકથાઙ્ગપિ ચ ॥ ૨ ॥

ઉપાસકાન્તકૃદનુચ્છરોપપાતિકાદશાઃ ।

પ્રશ્નવ્યાકરણ ચૈવ, વિપાકશ્રુતમેવ ચ ॥ ૩ ॥

इत्येकादश सोपाद्धान्यद्धानि द्वादश पुनः ।

दृष्टिवादो द्वादशाङ्गी, स्याद् गणपिटकाह्वया ॥ ४ ॥

અમિ૦ ચિન્તા૦, દેવકાણ્ડ, શ્લો૦ ૧૫૭-૧૫૯

૧ આચારાગ, ૨ મૂત્રકૃતાગ-સૂયગડાગ, ૩ સ્થાનાગ, ૪ સ
વાયાગ, ૫ પાચમુ બજાલી, ૬ નાતાધર્મકથા, ૭ ઉપાસકદશ
૮ અનુકૃદશાગ, ૯ અનુચરોપપાતિકદશાગ, ૧૦ પ્રશ્નવ્યાકર
૧૧ વિપાકશ્રુત, ૧૨ અગ્યાર અગો ઉપાગ સહિત છે, ૧૩
બારમુ બગ દ્રષ્ટિવાદ છે આ દ્વાદશાંગીનું ખીનું ન
ગણિતિત્ક પછી છે ૨-૪

દ્રષ્ટિવાદના અને ચૌદપૂર્વના ભેદો.—

परिकर्मसूत्रपूर्वानुयोगपूर्वगतचूलिका पञ्च ।

म्युर्दृष्टिवादमेव, पूर्वाणि चतुर्दशापि पूर्वगते ॥ ૫ ॥

उत्पादपूर्वमग्रायणीयमथ वीर्यत प्रवाद स्यात् ।

अस्तेज्જાનાત્ મત્યાત્, તદાત્મન કર્મણશ્ચ પરમ્ ॥ ૬ ॥

પ્રત્યાગ્ન્યાન વિદ્યાપ્રવાદકલ્યાણનામધેયે ચ ।

પ્રાણાવાય ચ ક્રિયાવિશ્વાલમથ લોકચિન્દુમારમિતિ ॥ ૭ ॥

અમિ૦ ચિન્તા૦, દેવકાણ્ડ, શ્લો૦ ૧૬૦-૧૬૨

તેના નામ-૧ ઉત્પાદ, ૨ અગ્રાયણીય, ૩ વીર્યપ્રવાહ, ૪ અસ્તિના
મિત્રપ્રવાહ, ૫ જ્ઞાનપ્રવાહ, ૬ સત્યપ્રવાહ, ૭ આત્મપ્રવાહ, ૮ કર્મ-
પ્રવાહ, ૯ પ્રત્યાખ્યાનપ્રવાહ, ૧૦ વિદ્યાપ્રવાહ, ૧૧ કલ્યાણ, ૧૨
પ્રાણાવાય, ૧૩ ક્રિયાવિશાલ, અને ૧૪ લોકાનિન્દુસાર ૫-૭

જિનાગમ મહિમા --

જિનશાસન વિજયતે, વિશદપ્રતિમાનવપ્રમદ્ગમવત્ ।

ત્રિજગદ્વક્રાન્તાર વિશદપ્રતિમાનવપ્રમ ગમવત્ ॥ ૮ ।

ચતુવિંશતિકા, પૃ૦ ૧૩૭, શ્લો૦ ૮૩, (આગ૦ મ૦)

જિનશાસન વિજયવત વર્તે છે તે નિર્મળ બુદ્ધિરૂપી વપ્રને
લગ કબ્જા સમારકેથી અરણ્યમા પ્રવેશ કરતા ત્રણ જગતનું
રક્ષણ કરે છે, તે મુકુટરૂપે અનુપમ નવીન પ્રભાવાળું અને ગમ-
આલાપાવાળું છે ૮

અવમસંતમસ તતમાનયત્,

પ્રલયમાલયમાગમરોચિષામ્ ।

ધુનપાવનપાલનમર્કવત્,

જિનમતં નમ તન્નયવન્નહો ! ॥ ૯ ॥

ચતુર્વિંશતિકા, પૃ૦ ૬૩, શ્લો૦ ૩૫, (આગ૦ મ૦)

જે જિનમત, સૂર્યની જેમ વિસ્તાર પામેલા પાપરૂપી
અધારનો પ્રલય-નાશ કરે છે, જે આગ મરૂપી કાતિ (કિરણો)
તુ ધર છે, તથા જે જિનમત ધુનને-જગતને પવિત્ર કરનાર
અને પાલન કરનાર છે, તે જિનમતને હે નીતિમાન ! ત
નમસ્કાર કર ૯

તદિદ્ધોલ તૃષ્ણાગ્રચયનિપુણ મૌર્યમસ્વિલ
 વૃષો ષ્ટદેસ્તાપો દહતિ શ્મન વદ્ધિનદલમ્ ।
 તતઃ સ્વેદોઽત્યન્ત મવતિ ભવિના ચેતમિ બુધા
 નિઘાયેદ પૂતે જિનપતિમતે સન્તિ નિરતાઃ ॥ ૧૦ ॥

સુભાષિતરત્નમન્દોહ, શ્લોક ૩૪૭

તૃષ્ણાની વૃદ્ધિ કરવામા નિપુણ એવું મર્વ નાસારિક મુખ
 વીજળીના જેવું થયળ છે, તૃષ્ણાની વૃદ્ધિનો તાપ અગ્નિની
 જેમ શમતા (શાંતિ) ને અત્યંત બાળી નાખે છે તેથી
 ભવ્ય પ્રાણીઓને અતિ દુઃખ થાય છે આ પ્રમાણે હાથ
 પુરુષો ચિત્તમા વિચારીને પવિત્ર એવા જિનેશ્વરના મત (ધર્મ)
 મા તત્પર થાય છે ૧૦

જિન-મૂર્તિ (૮)

જિનમૂર્તિ સ્વરૂપ—

પ્રાસાદમણ્ડપચ્છદ્વરપર્યટ્કામનસદ્રુહૈઃ ॥

નિદોષદૃષ્ટ્યા મૂર્ત્યાં ચ, દેવો નૈવ જિનાત્ પરઃ ॥૧॥

વાસ્તુમન્ય (રાજવલ્લભ), પ્રકરણ ૪, શ્લોક ૫૪

પ્રાસાદ, મંડપ, દ્વર, પર્યટ્કા આસન, સારા ગ્રહો અને નિર્દોષ દૃષ્ટિવાળી મૂર્તિએ કરીને જિનેશ્વર સમાન બીજા કોઈ દેવ નથી ૧

જિનમૂર્તિ મહિમા—

ચિત્ર ચેતમિ વર્તતે શ્રુતિરિયં ચાપલ્યતાહારિણી

મૂર્તિં સ્ફુર્તિમતીમતીવ વિમલા નિત્ય મનોહારિણીમ્ ।

વિખ્યાતા સ્તવયન્ત એવ મનુજા શુદ્ધોદકેન સ્વયં

મહાવિખ્યાતીતત્તમોમલાપનયતો નૈર્મલ્યમાવિભ્રતિ ॥ ૨ ॥

શાસ્ત્રનુ આ વચન ચિત્તમા આશ્ચર્ય કરે છે કે—અપણતાને હરનારી, દેલીખ્યમાન, અતિ નિર્મળ, નિત્ય મનોહર અને પ્રખ્યાત એની જિનેશ્વરની મૂર્તિને મનુષ્યો શુદ્ધ જળવડે સ્નાન કરાવે છે, અને પોતે અમખ્ય કર્મમળનો ત્યાગ કરી નિર્મળતાને ધારણ કરે છે ૨

જિનમૂર્તિ પરિકર—

છત્તયજ્ઞચાર, માલકુવોલાઓ સવળનાસાઓ ।

સુદય જિણચરણમ્મે, નવગ્ગહા જવસ્વજવિસ્વણિયા ॥૩॥

વાસ્તુમાર, વિમ્વપરીક્ષાપ્ર૦, શ્લો૦ ૨

જિનમૂર્તિના પરિકરમા મસ્તક, કપાલ, કાન અને નાકથી ઉપર-
અહાર નીકળેલા ૧૭ છત્રનો વિસ્તાર હોય છે, તથા જિનના ચરણોની
આગળ નવઅંક અને યજ્ઞ યજ્ઞિનીઓ હોવી એ મુખદાયક છે ૩

સિંહાસણુ વિંચાઓ દિવદ્વઓ, દીદિ વિત્યરે અદ્ધો ।

પિંડેણ પાઠ ઘડિઓ, રૂરગ નવ અદ્ધન મત્ત જુઓ ॥ ૪ ॥

વાસ્તુસાર, વિમ્વપરીક્ષાપ્ર૦, શ્લો૦ ૨૬

સિંહાસન, લગાઈમા મૂર્તિથી હોદ્દા, વિસ્તારમા અડધુ
અને જાડાઈમા ત્રણાગ હોવું જોઈએ, તથા હાથી, સિંહ વિગેરે
રૂપક નવ અથવા માત્ર શુભ જનાનવું જોઈએ ૪

ઉમયદિસિ જમ્વજવિસ્વણિ, કેમરિ રાય ચામર મજિહ ચક્રધરી ।

ચડદસ વારસ દમ તિય, છ માય કમિ દ્વઅ ભવે દાહ ॥ ૫ ॥

વાસ્તુસાર, વિમ્વપરીક્ષાપ્ર૦, શ્લો૦ ૨૭

સિંહાસનમા જે તરફ યજ્ઞ અને યજ્ઞિણી અર્થાત્ પ્રતિમાની
જમણી ગાળુએ યજ્ઞ અને ડાબી ગાળુએ યજ્ઞિણી, જે સિંહ,
જે હાથી, જે ચામર ધારણ કરનાર અને મધ્યમા ચક્રને ધારણ
કરનારી ચક્રેશ્વરી દેવી જનાનવી આમા પ્રત્યેકનું માપ આ
પ્રમાણે છે—ચૌદ ચૌદ જાગના પ્રત્યેક યજ્ઞ અને યજ્ઞિણી,

બાર બાર ભાગના બે સિંહ, દશ દશ ભાગના બે હાથી, ત્રણ ત્રણ ભાગના બે ચામર ઢોળનારા અને મધ્યમાં છ ભાગની ચક્રેશ્વરી દેવી, એ પ્રકારે ૮૪ ભાગ લાણુ સિંહાસન થાય છે ૫

ચક્રધરી ગરુડકા, તસ્માહે ધમ્મચક્ર-ઉભયદિસ ।

હરિણજુગ રમણીય, ગદિયમજ્જામ્મિ જિણચિન્હ ॥ ૬ ॥

વાસ્તુસાર તિમ્બપરીભાષા, શ્લોક ૦ ૦૮

સિંહાસનના મધ્ય ભાગમાં બે ચક્રેશ્વરી દેવી છે ત ગરુડની સવારી કરનારી છે, (તેની ચાર ભુજાઓમાંથી બે ભુજા-હાથમાં ચક્ર, નીચેની જમણી ભુજા-હાથમાં વરદાન અને ડાબી ભુજામાં બિજોડે રાખેલું જોઇએ) આ ચક્રેશ્વરી દેવીની નીચે એક ધર્મચક્ર બનાવવું, આ ધર્મચક્રની બે બાજુએ સુદર એક એક હરિણ બનાવવું, અને ગાદીના મધ્ય ભાગમાં જિનેશ્વર ભગવાનનું ચિહ્ન કરવું જોઇએ ૬

સુતેલી હતી એના જગતના લોકોને કહેવાને લીધે કદ્યાણના
માર્ગની ઉત્તમ રચનાવડે આ કાવ્ય અને પંચવનું હિત ધર્માનુ
ઠે, તે ઋષભદેવ ભગવાનને નમસ્કાર હો ॥

દશભિર્મોજિતૈર્વિપ્રૈર્યત્ ફલ જાયતે કૃતે ।

મુનેરર્હતા મક્તસ્ય તત્ફલ જાયતે કલૌ ॥ ૮ ॥

મહાભારત, વિરાટપર્વ, અં ૩૨, શ્લો ૪૩.

સત્ય યુગમાં હમ પ્રાણી જમાડવાથી જે ફળ-પુણ્ય થાય
છે, તેટલું ફળ કલિયુગમાં અરિહતના ભક્ત એક મુનિને
જમાડવાથી થાય છે ૮

અષ્ટપદિષુ તીર્થેષુ, યાત્રયા યત્ફલ મવેત્ ।

આદિનાથમ્ય દ્વસ્ય, સ્મરણેનાપિ તત્ફલમ્ ॥ ૯ ॥

ગિવ પું શિવ સહિતા, અં ૩૩ શ્લો ૨૫

અડસઠ તીર્થોને વિષે યાત્રા કરવાથી જે ફળ થાય છે, તેટલું
ફળ આદિનાથ દેવના સ્મરણ માત્રથી પણ થાય છે ૯

નિશમ્ય ક્ષિતૌ ચ ચરિત્ર પવિત્ર

મૃત મન્યતે નામૃત તદ્વસત્ક ।

યદ્ગોરાગ્નિમાસા સમુદ્ગાસિતાશ્,

સ મા પાતુ દેવો મહાવીરનામા ॥ ૧૦ ॥

કવિચન્નવર્તિ-દેવીપ્રસાદ

પૃથ્વીમાં જેનું પવિત્ર ચરિત્ર સાબળીને ત્યાંના (પૃથ્વી
રના) રહેવાથી મનુષ્યો અમૃતને મરેલું (કદપનાનો વિષય)

નવી માનતા જેમની કીર્તિના મમ્બડની કાલિવડે દિશાએ વિક-
સ્વર થઈ છે એવા મહાવીર નામના પ્રભુ માડ નક્ષત્ર કહે ૧૦

દયા-દાન-ધર્માદિવીરેષુ મુખ્યો

યતસ્ત્વ પૃથિવ્યા પ્રસિદ્ધોઽમિ નાથ ! ।

યતસ્તે મહાવીરતા વિશ્વમાન્યા,

ત્વદન્યઃ ક કદૃક્ પુમાનસ્તિ ધન્યઃ ॥ ૧૧ ॥

કવિચક્રવર્તિ-દેવીપ્રમાદ

દયા, દાન અને ધર્માદિ બધેઈ કન્યા વીરપુરુષોમા તુ મુખ્ય
છે તેથીજ હે નાથ ! તુ આખા જગતમા પ્રસિદ્ધ છે ત કાર-
ણથીજ તારી મહાવીરતા-મહાવીરપણું જગતમા માન્ય છે તારાથી
બીજાને ધન્યશાગી પુરુષ કોણ કોઈ કહે ? ૧૧

અનુગ્રાહકથેદ્ મગાનસ્તિ લોકે,

કિમન્યૈરનુગ્રાહકૈન્તુન્ઠભૂતૈઃ ।

દિનાધીશ્વરે ભૂરિતેજસ્પુદિતે,

ન વદ્દે પ્રકાશ જનો ગાન્ઠતીહ ॥ ૧૨ ॥

કવિચક્રવર્તિ-દેવીપ્રસાદ

આ લોકમા જો આપ અનુગ્રાહક-કૃપા કરનારા હો, તો
બીજા તુન્ઠ અનુગ્રાહકોથી શું ? અત્યંત પ્રકાશમાન મૂર્ખ
હોલો હોય તો આ જગતમા અગ્નિના પ્રકાશને કોઈ નથી
ધરતુ ૧૨

પુરસ્તે સ્વત સિદ્ધબોધસ્ય દેવ !

વૃથા બુદ્ધતા બુદ્ધદવો વિભર્તિ !

મહાવીર ! મુક્તાત્મનસ્તે પુરસ્તા-

દનર્હત્વમાયાન્તિ મુક્તા સમસ્તા ॥ ૧૩ ॥

કવિચન્દ્રર્તિ-દેવીપ્રસાદ

હે દેવ ! પોતાની મેળેજ બોધને-જ્ઞાનને પ્રાપ્ત કરનાર એવા
આપની આગળ બુદ્ધદેવ બુદ્ધપણાને-જ્ઞાત્રીપણાને વૃથા-ફાગલ
ધારણ કરે છે હે મહાવીર ! જેનો આત્મા મુક્તિને પામે છે
એવા આપની આગળ બીજા જવા (અન્ય તીર્થિકા) ને મુક્ત
થવા છે તે અયોગ્યતાને ધાન્ય કરે છે ૧૩

નિષ્પક્ષ-જિન-સ્તુતિ ૧૦

નિષ્પક્ષ જિન સ્તુતિ.

ત્યક્તસ્વાર્થઃ પરહિતરતઃ મર્ગદા મર્વરૂપ
 મર્ગારૂર વિનિધમમમ યો વિજાનાતિ વિશ્વમ્ ।
 વ્રહ્મા વિષ્ણુર્મગ્નતુ વરદઃ શુદ્ધરો વા જિનો ગા,
 યસ્યાચિન્ત્ય ચરિતમમમ માગતસ્તં પ્રપદ્યે ॥૧॥
 હરિમદ્રસૂરિ.

સ્વાર્થનો ત્યાગ કરનાર અને જીવનના હિતમાં ગૃહત એવા જે
 કોઈ-સર્વ ઉપવાળા, મર્વ આકારનાળા, વિવિધ પ્રકારના અને
 કોઈની મમાન નહીં એવા આ વિશ્વને નિગતર બાળે છે, તથા
 જેનું ચરિત્ર અચિંત્ય અને અનુપમ છે, તેવા કદાચ બ્રહ્મા હોય,
 વિષ્ણુ હોય, વરદાન આપનાર શકર હોય, કે ગાગ દેવ
 જિનનાર-જિનેશ્વર હોય-તેને હું બાવથી અગીકાર કરૂ છું-
 દેવરૂપે માનુ છું ૧

સદા યોગસાત્મ્યાત્ મમુદ્ભૂતસામ્યઃ,
 પ્રમોત્પાદિતગ્રાણિપુણ્યપ્રકાશઃ ।
 ત્રિલોકીશનન્દ્યસ્ત્રિકાલજ્ઞનેતા,
 સ એક. પરાન્મા ગતિર્મ જિનેન્દ્ર ॥ ૨ ॥
 દ્વાત્રિશિકા, (હરિમદ્રસૂરિ) સ્લો ૧

જેને મહા યોગના સાત્મ્યપણાથી (તન્મયપણાથી) સમાનતા ઉત્પન્ન થયેલી છે, જેણે પોતાની પ્રભાવડે પ્રાણીઓને માટે પુણ્યનો પ્રકાશ ઉત્પન્ન કર્યો છે, જે ત્રણ જગતના સ્વામીઓને પણ વાઢવા લાયક છે, અને જે ત્રિકાળ જ્ઞાનીના પણ નાયક છે, તે એક જ જિનેશ્વર પરમાત્મા મારી ગતિ (શબ્દ) છે ૨

જુગુપ્સાભયાઞ્જાનનિદ્રાઽવિરત્ય-

ઙ્ગમ્બૂહાસ્યશુગ્દ્રેષમિધ્યાત્વરાગૌ ।

ન યો રત્યરત્યન્તરાયં મિપેવે,

મ એક પરાત્મા ગતિર્મ જિનેન્દ્ર ॥ ૩ ॥

દ્વાવિશિકા, (હરિમદ્સૂરિ) સ્તો ૩

જે જિનેન્દ્ર પ્રભુ જુગુપ્સા, ભય, અજ્ઞાન, નિદ્રા, અવિરતિ, કામ, હાસ્ય, શોક, દેવ, મિધ્યાત્વ, રાગ, ગતિ, અરતિ અને અતરાયવડે વેપાયા નથી, તે જ એક પરમાત્મા જિનેશ્વર મારી ગતિ (શબ્દ) છે ૩

ન યો બાહ્યસત્ત્વેન મૈત્રીં પ્રપન્ન-

સ્તમોર્મિર્ન નો ગા રજોમિ પ્રણુન્ન ।

ત્રિલોકીપરિત્રાણનિસ્તન્દ્રસુદ્ર ,

મ એક પરાત્મા ગતિર્મે જિનેન્દ્ર ॥ ૪ ॥

દ્વાવિશિકા, (હરિમદ્સૂરિ) સ્તો ૪

જે જિનેશ્વર બાહ્ય એવા સત્ત્વગુણની માથે મિત્રાઈને પામ્યા નથી (પરમાત્મા ત્રણે ગુણથી નહિત હોય છે), તેમજ જે તમો ગુણ અને રજોગુણવડે વેપાયા નથી, તથા જેની મુદ્રા ત્રણ

લોકના પ્રાણીઓનું રક્ષણ કરવામા સાવધાન-તત્પર છે, તે એક જ પરમાત્મા જિનેશ્વર ભારી ગતિ (શરણુ) છે ૪

હૃપીકેશ ! વિષ્ણો ! જગન્નાથ ! જિષ્ણો !,
મુકુન્દાન્યુત ! શ્રીપતે ! વિશ્વરૂપ ! ।

અનન્તેતિ સમ્બોધિતો યો નિરાશૈઃ,

મ એકઃ પરાત્મા ગતિર્મે જિનેન્દ્રઃ ॥ ૫ ॥

દ્વાત્રિશિકા, (હરિમદ્રસૂરિ) શ્લો ૫

નિસ્પૃહી મુનિઓએ જેમને-હે હૃપીકેશ (ઇન્દ્રિયોના સ્વામી) !,
હે વિષ્ણુ !, (જ્ઞાનવડે વ્યાપક) !, હે જગન્નાથ !, હે જિષ્ણુ (કર્મ
વેરીને જિતનાર) !, હે મુકુન્દ !, હે અન્યુત (નહીં ચળવાવાળા) !,
હે શ્રીપતિ (જ્ઞાનલક્ષ્મી તથા મોક્ષલક્ષ્મીના પતિ) !, હે વિશ્વ
રૂપ (જ્ઞાનવડે વિશ્વને જોનારા) ! તથા હે અનન્ત !-આ રીતે
સંબોધન આપીને સ્તવ્યા છે તે જ એક પરમાત્મા જિનેશ્વર
ભારી ગતિ (શરણુ) છે ૫

ન શૂલ ન ત્રાપ ન ચક્રાદિ હસ્તે,

ન હાસ્ય ન લાસ્ય ન ગીતાદિ યસ્ય ।

ન નેત્રે ન ગાત્રે ન વક્ત્રે વિકાર ,

મ એકઃ પરાત્મા ગતિર્મે જિનેન્દ્રઃ ॥ ૬ ॥

દ્વાત્રિશિકા, (હરિમદ્રસૂરિ) શ્લો ૬

જેના હાથમા શૂલ, ધનુષ કે ચક્રાદિક શસ્ત્રો નથી, જેને
હાસ્ય, નૃત્ય કે ગીતાદિક નથી, તથા જેના નેત્ર, શરીર કે

મુખમા કાઈ પલ્લુ વિકાર નથી તે એક પરમાત્મા જિનેશ્વર
જ અમારી ગતિ (શરણ) છે ૬

ન પક્ષી ન સિંહો ઘૂપો નાપિ ચાપ
ન રોષગ્રસાદાદિજન્મા રિકાર ।

ન નિન્દ્યશ્ચરિત્રૈર્જને यस્ય કમ્પ ,
મ એક પરાત્મા ગતિર્મે જિનેન્દ્ર ॥ ૭ ॥

દ્વાર્તિશિકા, (હરિભદ્રસૂરિ) શ્લો ૯.

જેમને પક્ષી, સિંહ, કે ઘૂપલ વિગેરેનું વાહન નથી, જેણે
ધનુષ વિગેરે શસ્ત્ર ધારણ કયું નથી, જેને નાજ દેવાદિકથી
ઉત્પત્ત થયેલા વિકાર નથી, અને જેને તોલમા નિંદ્ય ચરિત્રથી
થતો કપ(ભય) નથી, અર્થાત્ જેનું ચરિત્ર શુદ્ધ છે, તે જ
એક પરમાત્મા જિનેશ્વર અમારી ગતિ (શરણ) છે ૭

ન ગૌરી ન ગદ્ગા ન લક્ષ્મીર્યદીપ
વપુર્વા શિગે વાઙ્મયુગે વા જગાહ ।

પમિચ્છાવિયુક્ત શિવશ્રીસ્તુ મેજે,
મ એક પરાત્મા ગતિર્મે જિનેન્દ્ર ॥ ૮ ॥

દ્વાર્તિશિકા, (હરિભદ્રસૂરિ) શ્લો ૧૦

જેના શરીરને, મસ્તકને કે ઉર સ્થળ (છાતી)ને ગૌરી,
ગંગા કે લક્ષ્મી સ્પર્શ કરતી નથી પરંતુ ઈચ્છા રહિત થયેના
જેને મોક્ષ લક્ષ્મી લાગે છે, તે જ એક પરમાત્મા જિનેશ્વર
અમારી ગતિ (શરણ) છે ૮

ન યોગા ન રોગા ન ચોદ્દેગવેગા ,
સ્થિતિર્નો ગતિર્નો ન મૃત્યુર્ન જન્મ ।

ન પુણ્ય ન પાપ ન યસ્યાઽસ્તિ બન્ધઃ,
સ એક પરમાત્મા ગતિર્મે જિનેન્દ્રઃ ॥ ૯ ॥

દ્વાત્રિંશિકા, (હરિભદ્રસૂરિ) શ્લો० ૧૭

જેને યોગ, રોગ, ઉદ્દેગનો આવેશ, સ્થિતિ, ગતિ, મૃત્યુ,
જન્મ, પુણ્ય, પાપ અને કર્મબંધ વિગેરે બાંધ પણ નથી,
તે જ એક પરમાત્મા માગી ગતિ (શરણ) છે ૯ .

તપઃ સયમ. સ્વતૃત ત્રહ્ણ ગૌચ
મૃદુત્તાર્જનાઽકિચ્ચનત્વાનિ મુક્તિ ।

ક્ષમૈત્ર યદુક્તો જયત્યેત્ર ધર્મ ,
સ એકઃ પરાત્મા ગતિર્મે જિનેન્દ્રઃ ॥ ૧૦ ॥

દ્વાત્રિંશિકા, (હરિભદ્રસૂરિ) શ્લો०, ૧૮

તપ, સયમ, મત્ય, પ્રહાર્ય, ગૌચ, મૃદુત્વ, આર્જવ,
અપરિવ્રજ, મુક્તિ (નિર્વૌહ) અને ક્ષમા આ દશ પ્રકારનો
જેમણે કહેલો ધર્મ જયવત વર્તે છે, તે એક જ પરમાત્મા
જિનેશ્વર માગી ગતિ (શરણ) છે ૧૦

યથાસ્થિત વસ્તુ દિશન્નધીગ !
ન તાદૃશ કૌશલમાથિતોઽમિ ।

તુરંગશૃંગાણ્યુપપાદયદ્વયો
નમઃ પરેમ્યો નવપણ્ડિતેમ્યઃ ॥ ૧૧ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિં૦, શ્લો० ૫.

હે ભગવાન ! યથાર્થ-સત્ય વસ્તુને દેખાડતા તમે તેવા પ્રકારની કુશળતાને પામેલા નથી જેવી રીતે અશ્વને પણ શીંગડા હોય છે-એવું અસત્ય પ્રતિપાદન-સિદ્ધ કરનારા અન્ય મતના નવા પડિતો હોય છે-તેને નમસ્કાર છે ૧૧

શરણ્ય ! પુણ્યે તવ શામનેઽપિ,
મન્દેઽગ્નિ યો વિપ્રતિપદ્યતે વા ।

સ્વાદૌ સ તથ્યે સ્નહિતે ચ પથ્યે,
સન્દેઽગ્નિ યા વિપ્રતિપદ્યતે વા ॥ ૧૨ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિં૦, સ્લો૦ ૧

હે શરણ્ય કરવા લાયક ભગવાન ! તમારા યદિન શામનને વિષે પણ જે માણુમ શકા કરે છે, અથવા વિપરીતતા માને છે, તે માણુસ સ્વાદિષ્ટ, પોતાને હિતકારક, યોગ્ય અને પથ્ય એવા (લોજનના) પદાર્થોને વિષે શકા કરે છે, અથવા વિપરીતતા માને છે એમ જાણવું ૧૨

હિંસાદયસત્કર્મપથોપદશા-

દસર્વવિન્મૂલતયા પ્રવૃત્તે ।

નૃશસદુર્બુદ્ધિપરિગ્રહાચ,

બ્રૂમસ્ત્વદન્યાગમમપ્રમાણમ્ ॥ ૧૩ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિં૦, સ્લો૦ ૧૦

અન્ય મતના આગમોમા હિંસાદિ અશુભ કર્મમાર્ગોને ઉપદેશ આપેલા છે, તે આગમનો પ્રવૃત્તિનું મૂળ અસર્વશ છે- તે આગમ અસર્વજ્ઞના પ્રવર્તારેલા છે, તથા કૂર અને દુર્બુદ્ધિ

જનોએ તે આગમનો સ્વીકાર કરેલો છે-પકિત જનોએ તેનો સ્વીકાર કર્યો નથી તેથી તે આગમોને અમે અપ્રમાણ કહીએ છીએ ૧૩

હિતોપદેશાત્ સકલજ્ઞૃષ્ણે-

મૃમુક્ષુસત્સાધુપરિગ્રહાચ ।

પૂર્વાપરાર્થેષ્વનિરોધસિદ્ધે-

સ્ત્વદાગમા એવ સત્તા પ્રમાણમ્

॥ ૧૪ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિ૦, શ્લો૦ ૧૧

હે ભગવાન ! તમારા આગમને વિષે હિત ઉપદેશ રહેલો છે, તે સર્વજ્ઞોએ પ્રકટેલો છે, મોક્ષની ઇચ્છાવાળા ઉત્તમ સાધુઓએ તેનો અગીકાર કર્યો છે, તથા તેમા પૂર્વાપરનો વિરોધ આવતો નથી, તેથી કહીને જ તમારા આગમ મત્પુરુષોને પ્રમાણુપ છે ૧૪

ક્ષિપ્યેત વાઙ્મયૈઃ સદશીક્રિયેત ગા,

તવાદ્વિપીઠે લુઠન સુરેશિતુ ।

ઇદં યથાવસ્થિતવસ્તુદેશન

પરૈઃ કથક્કારમપારુરિણ્યતે ?

॥ ૧૫ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિ૦, શ્લો૦ ૧૨.

હે સ્વામી ! દેવેદ્રો આપના પાદપીઠને વિષે આજોટે છે, તે અન્ય મતવાળાઓ ન માને અથવા પોતાના તીર્થસ્થાપકોની સદશ માને એટલે કે અમારા તીર્થસ્થાપકોને પણ દેવેદ્રો વાદે છે એમ કહે, પરંતુ આપ યથાર્થ તત્ત્વની દેશના

છો એ વાતને અન્યમતીઓ શી રીતે દૂર કરી શકશે ? અર્થાત્ અન્યમતીઓ આપનો શુદ્ધ દેશનાને કોઈ રીતે દૂર કરી શકે તેમ નથી ૧૫

યદાર્જવાદુક્તમયુક્તમન્યૈ-

સ્તદન્યથાકારમકારિ શિષ્યૈઃ ।

ન વિપ્રવોડ્ય તર શામનેઽમ્-

દહો ! અમૃષ્યા તર શામનશ્રી* ॥ ૧૬ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિ૦, શ્લો૦ ૧૬

હે સ્વામી ! અન્ય તીર્થસ્થાપકોએ સરળપણાને લીધે જે અયુક્ત વચન મળ્યું, તેને તેના શિષ્યોએ ઘણે પ્રકારે દેશવી નાખ્યું આવો દેશના તમાણ આગમમા અચો નથી, તેથી અહો ! તમારા શામનનો લક્ષ્મી-શોભા અધ્ય-કોઈથી પરાભવ પમાડી ન શકાય નથી ૩ ૧૬

દેહાદ્યયોગેન મદાશિવત્વ,

શરીરયોગાદુપદશ્ચકર્મ ।

પરસ્પરસ્પર્ધિ કથ ઘટેત,

પરોપકૃત્તેષ્વધિદૈવતેષુ ॥ ૧૭ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિ૦, શ્લો૦ ૧૭

શરીરાદિકના અભાવથી મદાશિવપણું-સિદ્ધપણું ઘટે છે, અને શરીરના સબધથી ઉપદેશની ક્રિયા ઘટે છે છતાં અન્ય મનવાળાએ કે પના કરેલા દેવોને વિષે તે બંને પરસ્પર વિરોધિ હોવાથી શી રીતે ઘટી શકે ? અર્થાત્ રાગ દેવાદિકનો

અબધ હોવાથી સદાશિવપણું ઘટતું નથી અને શરીર વિના ઉપદેશ ઘટતો નથી, પણ જૈન શાસનમા તો તે બન્ને બાબત ઘટે છે ૧૭

પ્રાગેવ દેવાન્તરસશ્રિતાનિ,
રાગાદિરૂપાણ્યવમાન્તરાણિ ।

ન મોહજન્યા કરુણામપીશ !
સમાધિમાઘ્યસ્થ્યયુગાશ્રિતોઽસિ ॥ ૧૮ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિ૦, શ્લો૦ ૧૮

હે ઈશ ! તમે સમાધિ અને મધ્યમ્થલાનનો આશ્રય કર્યો છે, તથી મોહનીય કર્મથી ઉત્પન્ન થનાની કશી પણ તમને ઉત્પન્ન થતી નથી, અને તેથી કરીને પ્રવચથીજ અધમ એવા રાગાદિક દોષોએ અન્ય દેવાનો આશ્રય કર્યો છે ૧૮

જગન્તિ મિન્દન્તુ સૃજન્તુ વા પુન-
ર્યયા તથા વા પતયઃ પ્રસાદિનામ્ ।

ત્વદેકનિષ્ઠે ભગવન્ ! ભગવત-
ક્ષમોપદેશે તુ પર તપસ્વિનઃ ॥ ૧૯ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિ૦, શ્લો૦ ૧૯

હે ભગવાન્ ! અન્ય તીર્થના પ્રવાહીઓના પતિઓ-પ્રજ્ઞા વિગેરે દેવો જગતનો પ્રલય કરે અથવા મૃદિને સરખો પરતુ સસારનો ક્ષય કરવામા અમર્થ એવા તમારા અદ્વિતીય, ઉપદેશની પાસે તો તે સ્ત્રીઓ-ગરીબડા થઈ જાય છે ૧૯

વપુશ્ચ પર્યક્કશય શ્લય ચ,
દૃશૌ ચ નાસાનિયતે સ્થિરે ચ ।

ન શિક્ષિતેય પરતીર્થનાથૈ-

જિનેન્દ્ર ! મુદ્રાઽપિ તવાન્યદાસ્તામ્ ॥ ૨૦ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાર્ત્રિ૦, શ્લો૦ ૨૦

હે જિનેન્દ્ર ! પર્યાક આમને ગ્રહેષુ અને શિથિલ તમારુ શરીર તથા નામિકાને વિધે સ્થાપન કરેલી સ્થિર દૃષ્ટિ-આ રીતની તમારી શ્રદ્ધા પણ અન્ય તીર્થિકે-દેવે શીખી શક્યા નથી, તો ખીજા શુભો તો હૃં ગ્રહે ૨૦

અપક્ષપાતેન પરીક્ષમાણા

દ્વય દ્વયસ્યાપ્રતિમ પ્રતીમ ।

યથાસ્થિતાર્થપ્રથન તવૈત-

દસ્થાનનિર્ઘરસ પરેષામ્ ॥ ૨૧ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાર્ત્રિ૦, શ્લો૦ ૨૨

પક્ષપાત વિના વિચારપૂર્વક જોનારા અમને જે દેવની જે બાબત અનુપમ-અપૂર્વ જણાય છે, તે એ કે-હે ભગવાન્ ! તમે પદાર્થના ચઘાર્થ સ્વરૂપને પ્રગટ કરો છો, અને ખીજા અન્યતીર્થિક દેવે અયોગ્ય કદાચહના રસને છોડતા નથી ૨૧

વિમુક્તવૈરન્યસનાનુબન્ધા ,

શ્રયન્તિ યા શાશ્વતવૈરિણોઽપિ ।

પરૈરગમ્યા તમ યોગિનાથ !

તા દેશનાભૂમિમૃપાશ્રયેઽહમ્ ॥ ૨૨ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિ૦, શ્લો૦ ૨૪

હે યોગીઓના નાથ ભગવાન્ ! શાશ્વત વેરવાળા પ્રાગીઓ
પણ વેર અને વ્યસન (કષ્ટ) ના અનુભવ-સંબંધનો ત્યાગ
કરી, જે તમારી દેશના-ભૂમિનો-અભવઅરણનો આશ્રય કરે છે,
બીજાઓને અગમ્ય એવી તે તમારી દેશના ભૂમિનો હું આશ્રય
કરું છું-સેવું છું ૨૨

સ્વકણ્ઠપીઠે કઠિન કુઠાર

પરે ફિરન્ત. પ્રલપન્તુ ફિશ્ચિત્ ।

મનીષિણા તુ ત્વયિ રીતરાગ !

ન રાગમાત્રેણ મનોઽનુરક્તમ્ ॥ ૨૩ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિ૦, શ્લો૦ ૨૬.

અન્યતીર્થિક દેવો પોતાના કઠપીઠ પર તીક્ષ્ણ કુહારો
મૂંઝીને કાઢ પણ ભલે બોલો, પરંતુ હે વીતરાગ ! પડિતોનું
મન તમારે વિષે જે રાગી થયું છે તે દેવળ નાગને લાગે જે
રાગી થયું નથી-અર્થાત્ તેવા પ્રકારના અતિશયોને તથા
શુષ્કોને ભેદને રાગી થયું છે ૨૩

સુનિશ્ચિત મત્ત્મરિણો જનસ્ય,

ન નાથ ! મુદ્રામતિગેરતે તે ।

માઘ્યસ્થ્યમાસ્થાય પરીક્ષકા યે,

મળૌ ચ કાચે ચ સમાનુવન્ધ્યાઃ ॥ ૨૪ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાત્રિ૦ શ્લો૦ ૨૮

હે નાથ ! જે પરીક્ષકો મધ્યસ્થપણાનો આશ્રય કરીને તમારી અને મત્સરી-ઈર્ષ્યાળુ માણસોની મુદ્દામા નિશ્ચયપણે કંઈ પણ વિશેષતાને નથી જોતા તે પરીક્ષકો મણિ અને કાચમા સમાન બુદ્ધિવાળા છે ૨૪

इमा समक्ष प्रतिपक्षसाक्षिणा-

मुदारघोषामवघोषणा ब्रुवे ।

न वीतरागात् परमस्ति दैवत

न चाप्यनेकान्तमृते नयस्थिति. ॥ ૨૫ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાર્ત્રિ૦, શ્લો૦ ૨૮

પ્રતિપક્ષના આક્ષીઓની મન્મુખ-આગળ હું આ બીજી સ્વરે ઘોષણા કરે છું કે-વીતરાગથી ખીન્ને કોઈ ઉત્કૃષ્ટ દેવ નથી અને અનેકાંત મત વિના ખીજે કોઈ પણ ઠેકાણે નયોની સ્થિતિ (શુદ્ધ આગમ-શાસ્ત્ર) નથી ૨૫

तम'स्पृशामप्रतिभासमाज

भरन्तमप्याशु विविन्दते या ।

महेम चन्द्राशुदृशानदाता-

स्तास्तर्कपुण्या जगदीश ! वाच. ॥ ૨૬ ॥

અયોગવ્યવ૦ દ્વાર્ત્રિ૦, શ્લો૦ ૩૦

હે જગદીશ ! અજ્ઞાનને સ્પર્શ કરનાર પ્રાણીઓની બુદ્ધિમા ન આવી શકે તેવા તમને પણ શીઘ્રપણે જે વાણી વિશેષ પ્રકારે પ્રાપ્ત થાય છે, તે ચક્રના કિરણો જેવી ઉજ્જ્વળ અને તર્કવડે પવિત્ર એવી વાણીની અમે સ્તુતિ કરીએ છીએ ૨૬

આત્મનિન્દા-ગર્ભિત-જિન-સ્તુતિ (૧૧)

આત્મનિન્દા —

લર્ણ મક્ત* ક્ષણ મુક્તઃ, ક્ષણ ક્રુદ્ધઃ ક્ષણ ક્ષમી ।

મોહાર્ધઃ ક્રીટયૈવાહ કારિત* કપિચાપલમ્ ॥ ૧ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર પ્ર૦ ૧૬, શ્લો૦ ૪

હે પ્રભુ ! હું કોઈવાર મમારના મુળમા આમજા થયો છું, તો કોઈવાર તેનાથી મુખ (નિર્વોહ) થયો છું કોઈવાર ક્રોધ પામ્યો છું, તો કોઈવાર ક્ષમાવાળો થયો છું આવી રીતે મોહાદિકે મને પાદરા જેની ચપવતા કમળી છે-વાદગની જેમ નચાવ્યો છે ૧

ઘાતા તાત ! ત્વમેવૈકમ્સ્ત્રત્તો નાન્ય* કૃપાપરઃ ।

નાન્યો મત્તઃ કૃપાપાત્રમેધિ ચત્કન્યકર્મઠઃ ॥ ૨ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર પ્ર૦ ૧૬, શ્લો૦ ૮

હે પિતા ! આપજ એક જ્ઞાના છે, આપથી બીજો કોઈ કૃપાળુ નથી, અને મારા પિતા બીજો કોઈ કૃપાળુ પાત્ર (મ્યાન) પણ નથી તેથી આપજ કરવા લાયક કાર્યમા તત્પર થાઓ. (આપજ હોય તો કરો) ૨

શ્રુત્વા વચ' સુચરિતં ચ પૃથગ્વિશેષ

વીર ગુણાતિશયલોલતયાઽઽથિતા. સ્મ ॥૨૯॥

લોકતત્ત્વનિર્ણય, (હરિમદ્રસૂરિ)

તે ભગવાન મહાવીર સ્વામી અમારા બધુ નથી અને બીજા
બ્રહ્માદિક દેવો અમારા શત્રુ પણ નથી તથા તે મર્વમાથી કાઢ
પણ એકને અમે સાક્ષાત્ જોયા પણ નથી છતાં તેમના સામાન્ય
અને વિશેષ એવા વચનને તથા મારા ચરિત્રને માબળીને અમે
એ ગુણોના અતિશયને મેળવવાના હોવાથી શ્રી મહાવીર સ્વા
મીનો આશય કયો છે ૨૯

સર્વજ્ઞસ્ત્વ જિનપ્રપતે ! સર્વદોષોઽન્નિજ્ઞતત્વાદ્

નિર્દોષસ્ત્વ સકલગ્રિધયા માનનિર્વાધકત્વાત્ ।

મમ્યગ્વાર્ ત્વ મનદભિમતે ન હનેકાન્તપાદે,

કશ્ચિદ્દુષાઘ સ્ફુરતિ તદ્દહો ! ત્વા પ્રવન્દન્ત આર્યા ॥૩૦॥

ન્યાયકુસુમાञ્જલિ, (ન્યાયવિજય)

હે જિનેશ્વર ! તમે સર્વ દોષ રહિત હોવાથી સર્વજ્ઞ છો,
સમગ્ર પ્રકારે માનનો નાશ કરલો હોવાથી તમે નિર્દોષ છો,
તથા અનેકાત વાહવાળા તમારા મતમા કાંઈ પણ બાધ આવતો
નથી, તેથી સત્ય વચનવાળા છો માટે જ હે ભગવાન ! તમને
આર્યજનો વદના કરે છે ૩૦

આત્મનિન્દા-ગર્ભિત-જિન-સ્તુતિ (૧૧)

આત્મનિન્દા —

ક્ષણ મક્તઃ ક્ષણ મુક્તઃ, ક્ષણ ક્રુદ્ધઃ ક્ષણ ક્ષમી ।

મોહાદ્યૈઃ ક્રીડયૈવાહ કારિતઃ કપિચાપલમ્ ॥ ૧ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર પ્ર૦ ૧૬, શ્લો૦ ૪

હે પ્રભુ ! હું કોઈવાર સસારના મુળમાં આગ્રહિત થયો છું, તો કોઈવાર તેનાથી મુક્ત (નિર્લોભ) વયો છું કોઈવાર ક્રોધ પામ્યો છું, તો કોઈવાર ક્ષમાવાળો થયો છું આવી રીતે મોહાદિકે મને વાદળ જેવી ચપલતા કળવી છે—વાદરાની જેમ નચાવ્યો છે ૧

જ્ઞાતા તાત ! ત્વમેવૈકસ્ત્વત્તો નાન્યઃ કૃપાપરઃ ।

નાન્યો મક્તઃ કૃપાપાત્રમેધિ ચત્કૃત્યકર્મઠઃ ॥ ૨ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર પ્ર૦ ૧૬, શ્લો૦ ૮

હે પિતા ! આપજ એક જ્ઞાતા હો, આપથી બીજો કોઈ કૃપાતુ નથી, અને મારા વિના બીજો કોઈ કૃપાતુ પાત્ર (સ્થાન) પણ નથી તેથી આપજ કરવા લાયક કાર્યમાં તત્પર થાઓ. (જે કરવાનું હોય તે કરો) ૨

શ્રુત્વા ઋચં સુચરિત્તિ ચ પૃથગ્વિશેષ

વીર ગુણાતિશયલોલતયાઽઽગ્રિતા સ્મઃ ॥૨૧॥

લોકનરવનિર્ણય, (હરિમદ્સૂરિ)

તે જગવાન મહાવીર સ્વામી અમારા બધુ નથી અને બીજા પ્રજ્ઞાદિ દેવો અમારા શત્રુ પણ નથી તથા તે મર્વમાયો કોઈ પણ એકને જામે સાક્ષાત્ જોયા પણ નથી છતાં તેમના સામાન્ય અને વિશેષ એવા વચનને તથા આગ અરિત્રને સાક્ષાત્ જોઈને અમારે ગુણોના અતિશયને જોઈવાના હોવાથી શ્રી મહાવીર સ્વામીનો આશ્રય કર્યો છે ૨૬

સર્વજ્ઞસ્ત્વ જિનવરપતે ! સર્વદોષોઽજિજ્ઞાતત્વાદ્

નિર્દોષસ્ત્વ સકલગ્રિધયા માનનિર્વાધકત્વાત્ ।

મમ્યગ્વાક્ ત્વ મનદમિમતે ન દ્યનકાન્તવાદે,

કશ્ચિદ્વાધ સ્ફુરતિ તદહો ! ત્વા પ્રમન્દન્ત આર્યા ॥૩૦॥

ન્યાયકુસુમાञ્જલિ, (ન્યાયવિજય)

હે જિનેશ્વર ! તમે સર્વ દોષ રહિત હોવાથી સર્વજ્ઞ છો, સમગ્ર પ્રકારે માનનો નાશ કર્યો હોવાથી તમે નિર્દોષ છો, તથા અનેકાંત વાદવાળા તમારા મતમા કોઈ પણ બાધ આવતો નથી, તેથી સત્ય વચનવાળા છો માટે જ હે જગવાન ! તમને આર્યજનો પદના કરે છે ૩૦

આત્મનિન્દા-ગર્ભિત-જિન-સ્તુતિ (૧૧)

આત્મનિન્દા —

ક્ષણ સન્નતઃ ક્ષણ મુક્તઃ, ક્ષણ ક્રુદ્ધઃ ક્ષણ ક્ષમી ।

મોહાર્દ્યઃ ક્રીડયૈવાહ કારિતઃ રુપિચાપલમ્ ॥ ૧ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર પ્ર૦ ૧૬, શ્લો૦ ૪

હે પ્રભુ ! હું કોઈવાર સમારના સુખમા આસક્ત થયો છું, તો કોઈવાર તેનાથી મુક્ત (નિર્વોલ) વયો છું કોઈવાર ક્રોધ પામ્યો છું, તો કોઈવાર ક્ષમાવાળો થયો 'તું આવી રીતે મોહાદિદે મને વાદરા જેવી અપવિતા કનવી છે—વાદરાની જેમ નચાવ્યો છે ૧

જ્ઞાતા તાત ! ત્વમેવૈરુસ્ત્વત્તો નાન્ય કૃપાપરઃ ।

નાન્યો મત્તઃ કૃપાપાત્રમેધિ ચત્કૃત્યર્કમઠઃ ॥ ૨ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર પ્ર૦ ૧૬, શ્લો૦ ૮

હે પિતા ! આપજ એક જ્ઞાતા છો, આપથી બીજો કોઈ કૃપાલુ નથી, અને મારા વિના બીજો કોઈ કૃપાનું પાત્ર (સ્થાન) પણ નથી તેથી આપજ કરવા લાયક કાર્યમા તત્પર થાઓ. (જે કરવાનું હોય તે કરો) ૨

મદૃશૌ ત્વન્મુસ્વાસક્તે, હર્ષવાણ્પજલોર્મિમિ. ।

અપ્રેક્ષ્યપ્રેક્ષણોદ્ભૂત ક્ષણાત્ ક્ષાલયતા મલમ્ ॥ ૩ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર પ્ર૦ ૨૦, શ્લો ૨

હે પ્રભુ ! પૂર્વે નહિ જોવા લાયક (પરસ્ત્રી, કુદૈવ વિગેરે)
જોવાથી ઉત્પન્ન થયેલા પાપ કેમ મળને અત્યારે આપના મુખમાં
આસક્ત થયેલા મારા નેત્રો હર્ષાશ્રુના જલતરંગોવડે ક્ષણવારમાં
ધોઈ નાખે ૩

મમ ત્વદર્શનોદ્ભૂતાશ્ચિર રોમાન્નકણ્ઠકા ।

નુદન્તા ચિરકાલોત્થામમદર્શનરાસનામ્ ॥ ૪ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર પ્ર૦ ૨૦, શ્લો ૪

હે વીતરાગ ! મને આપના દર્શનથી ઉત્પન્ન થયેલા
રોમાન્નકણ્ઠકા ઠટકો ચિરકાળથી એટલે અનાદિકાળના લવણમ
જુથી ઉત્પન્ન થયેલી કુશાસનની દુર્વામનાને ફર કરો : (કાઢાવડે
પીડા પાનવાલી જહાર નીકળી જાયો) ૪

દત્ત ન દાન પરિશીલિત ચ,

ન શાલિ શીલ ન તપોઽભિતપ્તમ્ ।

શુભો ન માવોઽપ્યમનદ્ ભવેઽસ્મિન્,

વિમો ' મયા આન્તમહો ! મુધેય ॥ ૫ ॥

રત્નાકરપ૦, શ્લો ૪

હે પ્રભુ ! આ લવણ મે દાન આપ્યું નથી, મનોહર શીલ
પાળ્યું નથી, ઉત્કૃષ્ટ તપ કર્યો નથી, અને શુભ લાવ પણ
લાગ્યો નથી માત્ર વૃથા જ આ જગતમાં હું ભ્રમ્યો છું ૫

દગ્ધોઽગ્નિના ક્રોધમયેન દષ્ટો
દુષ્ટેન લોભાચ્ચ મહોરગેણ ।,

ગ્રસ્તોઽભિમાનાજગરેણ માયા-

જાલેન ચઢ્ઢોઽસ્મિ કથ મજે ત્વામ્ ? ॥ ૬ ॥

રત્નાકરપ૦, શ્લોક ૫

હે પ્રભુ ! ક્રોધમય અગ્નિપટે હું બળી ગયેલો છું, લોભ
નામના દુષ્ટ મોટા મર્ષાવટે હું ડસાયો છું, અભિમાનરૂપી
અજગન્ધવટે હું ગગાયો છું, અને માયારૂપી જાળવટે હું બધાયો
છું તેથી તમને શી રીતે બચ્ચુ ? ૬

વૈરાગ્યરક્તઃ પરમજ્ઞનાય,

ધર્મોપદેશો જનરક્તનાય ।

વાદાય વિદ્યાઽધ્યયન ચ મેઽભૂત્,

ક્રિયદ્ તુવે હાસ્યકર સ્વમીશ ! ॥ ૭ ॥

રત્નાકરપ૦, શ્લોક ૭

હે સ્વામી ! મારો વૈરાગ્યનો રંગ રસને છેતરવા માટે થયો,
ધર્મનો ઉપદેશ લોકોને રજન કળવા માટે થયો, તથા મારો
વિદ્યાભ્યાસ વાદ-વિવાદને માટે થયો આ રીતે હામીને પાત્ર
મારી ચેષ્ટા હું આપને કેટલી કહું ? ૭

પરામવાદેન મુલ્લ સદોષ

નેત્ર પરસ્ત્રીજનવીક્ષણેન ।

चेत परापायनिचिन्तनेन,

कृत भविष्यामि कथ विमोऽहम् ? ॥ ८ ॥

રત્નાકરપ૦, શ્લોક ૧૦

મે માડ મુખ પરના અપવાદ બોલવાવડે દોષવાશું મહું
હે, પરશ્ચીને બેવાવડે નેરને દ્રષિત કર્યા છે, અને બીજા
અશુભ ચિત્તવાવડે ચિત્તને દ્રષિત કર્યું છે તો હે પ્રભુ ! હું
કેવી રીતે કૃતાર્થ થઈશ ? ૮

आयुर्गलत्याशु न पापबुद्धि-

र्गत ययो नो विपयामिलाप ।

यत्नश्च भैषज्यविधौ न धर्मे,

स्वामिन् ! महामोहनिडम्बना मे ॥ ९ ॥

રત્નાકરપ૦, શ્લોક ૧૬

માડ આયુષ્ય ગીઝપણે ગળીબાય છે-ક્ષીણ થાય છે પણ પાપ
બુદ્ધિ ક્ષીણ થતી નથી, માડ વય (ઉંમર) જતું રહ્યું છે, પણ
વિષયનો અભિલાષ ગયો નથી, ઔષધ કરવામા મે યત્ન કર્યો
છે, પણ ધર્મને વિષે યત્ન કર્યો નથી હે સ્વામી ! આ સ
મને મહા મોહની વિડબના છે ૯

न देवपूजा न च पात्रपूजा,

न श्राद्धधर्मश्च न माधुधर्म ।

लब्धाऽपि मानुष्यमिदं ममस्त

कृत मयाऽरण्यनिलापतुल्यम् ॥ १० ॥

રત્નાકરપ૦, શ્લોક ૧૮

હે સ્વામી ! આ ઉત્તમ મનુષ્યપણુ પ્રાપ્ત થયા છતાં મે
દેવપૂજા કરી નથી, પાત્રને દાન દેવારૂપ પાત્ર-પૂજા પણ કરી
નથી, શ્રાવકનો ધર્મ પાળ્યો નથી, તથા સાધુધર્મ પણ પાળ્યો
નથી પરંતુ આ ભવમા જે જે કાર્ય કર્યા છે તે સર્વ મે
અરણ્યમા વિલાપ કરવા જેવું કર્યું છે-સર્વ નિષ્ફળ કર્યું છે ૧૦

સદ્ગોલીલા ન ચ રોગકીલા,

ઘનાગમો નો નિધનાગમથ્થ ।

દારા ન કારા નરકસ્ય ચિત્તે,

વ્યચિન્તિ નિત્ય મયકાઽધમેન ॥ ૧૧ ॥

રત્નાકરપ૦, શ્લો ૦ ૨૦

હે પ્રભુ ! અધમ એવા મે નિરતર ચિત્તને વિષે ઉત્તમ
ભોગની કીડાનું ચિંતનન કર્યું છે, પણ રોગની જ્વાળા પ્રાપ્ત
વશે તેનો વિચાર કર્યો નથી, ધનની પ્રાપ્તિનો વિચાર કર્યો છે,
પણ મરણની પ્રાપ્તિ થવાની છે તેનો વિચાર કર્યો નથી, તથા
શ્રી મેળવવાનો વિચાર કર્યો છે, પણ નન્કનું કેદખાનું મળવાનું
છે તેનો વિચાર કર્યો નથી ૧૧

તત્ત્વ પ્રેષ્યોઽસ્મિ દાસોઽસ્મિ, સેમકોઽસ્મ્યસ્મિ કિઙ્કરઃ ।

ઓમિતિ પ્રતિપદ્યસ્વ, નાથ ! નાતઃ પરંતુ ॥ ૧૨ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર પ્ર૦ ૨૦, શ્લો ૦ ૮

હે નાથ ! હું તમારો દાસ છું, ભૂત્ય છું, સેવક છું અને
કિંકર છું તે તમે ‘ બહુ સારું ’ એમ કહીને અગીકાર કરો,
એ સિવાય બીજું કાંઈ હું કહેતો નથી ૧૨

લીલાદલિતનિ.શેષકર્મજાલ ! કૃપાપર ! ।

શુક્તિમર્થયતે નાથ !, યેનાદ્યાપિ ન દીયતે ॥ ૧૩ ॥

પરમાત્મપ૦, (યશોવિજય)

હીડા માત્રથી જ નષ્ટ કરી કે કર્મ રૂપી જાલ જેલે જીવા
દયાળુ હે નાથ ! હજી મુઘી આપ શુક્તિ દેતા નથી, તેથી
શુક્તિની હું યાચના કરું છું ૧૩

અપારધોરસમારનિમગ્નજનતારક ।

કિમેષ ધોરસમારે, નાથ ! ત વિસ્મૃતો જન ॥ ૧૪ ॥

પરમાત્મપ૦, (યશોવિજય)

પાર વિનાના બચકર મમારમા હુમેશ્વર મનુષ્યોને તારનાર
હે પ્રભુ ! આ ભયકર મમારમા આ તારો જ માણસ કેમ
બૂલી જવાયો છે ! ૧૪

મદ્ધાગ્રપ્રતિષનસ્પ, તારણે લોકરાન્ધર !

ત્વયાઽસ્ય શ્રુતનાનન્દ !, યેનાદ્યાપિ વિલમ્બ્યતે ॥ ૧૫ ॥

પરમાત્મપ૦, (યશોવિજય)

મારા વિચારોને પ્રાપ્ત કરનાર મનુષ્યોને તારવામા લોકના
એક બધું અને ત્રણ ભુવનના પ્રાણીઓને આનંદ આપનાર જીવા
હે પ્રભુ ! આપના વડે હજી આ માનનીને તારવામા વિલંબ કેમ
ધાય છે ? ૧૫

ન માસ્કરાદૃતે નાથ !, કમલાકરબોધનમ્ ।

યથા તથા જગન્નેત્ર !, ત્વદૃતે નાસ્તિ નિર્વૃત્તિઃ ॥ ૧૬ ॥

પરમાત્મપ૦, (યશોવિજય)

હે નાથ ! જેમ સૂર્યના વિના કમલનુ વન વિકસિત થતુ નથી, તેમ જગતને એક નેત્ર મમાન હે પ્રભુ ! આપના વિના મોક્ષની પ્રાપ્તિ નથી ૧૬

અનન્તવીર્યસમ્માર !, જગદાલમ્બદાયક ! ।

વિધેહિ નિર્ભય નાથ !, મામુત્તાર્ય મગ્નાટવીમ્ ॥ ૧૭ ॥

પરમાત્મપ૦, (યશોવિજય)

અનન્ત શક્તિને ધાગ્ધુ ઠગનાર અને જગતને આધાર આપનાર હે નાથ ! ભવરૂપી જગલમાથી મહાન કાઢીને મને ભય વિનાનો કર ૧૭

કલ્પદ્રોરપિ કલ્પદ્વર્મહતોઽપિ મણેર્મણિઃ ।

દેવાનામપિ પૂજ્યોઽસિ, ક્રિયત્ તે મમ પૂરણમ્ ? ॥૧૮॥

દીનાકન્દનદ્વા૦, (ન્યાયવિજય) શ્લો૦ ૪

તુ કલ્પવૃક્ષનો પણ કલ્પવૃક્ષ છે, મહાન્ મણિનો પણ મણિ છે, તુ દેવોને પણ પૂજ્ય છે, તો માગ જેવાનુ પૂજુ કરવુ -મારી મુક્તિની ઈચ્છાની પૂર્તિ કગ્વી-એમા તે તમને શુ (શ્રમ પડવાનો છે) ? ૧૮

સ્વય જાનાસિ હે દેવ !, કીદૃશોઽસ્મિ દયાસ્પદમ્ ? ।

દયારત્નાકરશ્ચાસિ, નાથ ! નાથામિ તે દયામ્ ॥ ૧૯ ॥

દીનાકન્દનદ્વા૦, (ન્યાયવિજય) શ્લો૦ ૫

હે દેવ ! તુ સ્વય જાણે છે કે, હું દેવો દયાપાત્ર છું, અને તું તો દયાનો મહાસાગર છે હે નાથ ! તારી દયા યાચુ છું ૧૯

દૌર્બલ્યેઽપિ સ્વરઃ ક્રોધો નૈર્ગુણ્યેઽપ્યભિમાનિતા ।

વૈયથ્યેઽપિ મહામાયા, લોભો દૌમ્યથ્યેઽપિ મે મહાન્ ॥૨૦

દીનાકન્દનદ્વા૦, (ન્યાયવિજય) શ્લો૦ ૮

હે પ્રભુ ! દુર્બલતા છતાં ઉશ્ચ ક્રોધ, નિર્ગુણતા છતાં પ્રભા
અભિમાન, અકર્મકૃતતા યા અર્થહીન સ્થિતિ છતાં મહામાય
અને હારિદ્ર્ય છતાં મહાન્ લોભ આશામાં ભરેલા છે ૨૦

શાસ્ત્રાણા પઠન જ્ઞાન ઘોષન સુકુર ત્રિલ ।

દુષ્કર ॥ પર નાથ !, જીવને સ્વે પ્રવેશનમ્ ॥ ૨૧ ।

દીનાકન્દનદ્વા૦, (ન્યાયવિજય) શ્લો૦ ૧૪

શાસ્ત્રો ભણવા બાણવા અને જીભાઓને સમજાવવા રહેવા
છે, પણ હે નાથ ! પોતાના છવનમાં ઉતારવા દોહલા અર્થ
પડ્યા છે ૨૧

યાદૃશસ્તાદૃશો વાઙપિ, દેવ ! દાસોઽસ્મિ તાત્રક ।

દાસોદ્દરણૈશ્ચથિલ્ય સ્ત્રામિનો ન હિ શોભતે ॥ ૨૨ ॥

દીનાકન્દનદ્વા૦, (ન્યાયવિજય) શ્લો૦ ૧૮

દેવ ! જેવો-તેવો પણ હું તારો હાથ છું, હાસનો ઉદ્ધાર
કરવામાં શિયિવ થવું એ સ્વામીને ન શોભે ૨૨

મત્તોઽપ્યધિક્રુપાપ્માનો દૃશ્યન્તે સુસ્વશાલિન ।

નિષ્કુરવ્યવહારણ, વિધિર્મય્યેય વર્તતે ॥ ૨૩ ॥

દીનાકન્દનદ્વા૦, (ન્યાયવિજય) શ્લો૦ ૨૧

મારાથી પણ વધુ પાપ કરનારા દુનિયામાં સુખી દેખાય છે.
" વિધાના " મારા પર જે કેમ નિષ્કુર વ્યવહાર ચલાવે છે ? ૨૩

સામાન્ય-જિન-સ્તુતિ (૧૨)

જિનદેહ પ્રશ્ન સા.—

કિં કર્પૂરમય સુધારસમય કિં ચન્દ્રોર્ચિર્મયં ?

કિં લાવણ્યમય મહામણિમય કારુણ્યકેલિમયમ્ ? ।

વિશ્વાનન્દમય મહોદયમય શોભામય ચિન્મય,

શુદ્ધધ્યાનમય વપુર્જિનપતેર્ભૂયાદ્ મનાલમ્બનમ્ ॥૧॥

અમયદેવસૂરિ

આ જિનેશ્વરનું શરીર શુ કપૂરમય છે ? શુ અમૃતરસમય છે ? શુ ચન્દ્રની કાતિમય છે ? શુ લાવણ્યમય છે ? શુ મહા મણિમય છે ? આના પ્રકારનું તે શરીર કરુણાને કીડા કરવાનું ઘરૂપ, વિશ્વને આનંદ આપનારૂ, મોટા ઉદયવાળું, શોભામય, ચૈતન્યમય અને શુદ્ધધ્યાનમય શ્રી જિનેશ્વરનું શરીર પ્રાણીઓને ભવદૂષને વિશે આલેખનરૂપ થાયો ૧

જિનસ્તુતિ:—

પ્રશમરમણિમગ્ન દષ્ટિયુગ્મ પ્રમન્ન

વદનકમલમદ્ભ્રુ કામિનીમદ્ભ્રુશૂન્યઃ ।

ઋયુગમપિ યત્તે શસ્ત્રમમ્બન્ધગન્ધ્ય

તદસિ જગતિ દેવો વીતરાગસ્ત્યમેવ ॥ ૨ ॥

હે જિનેદ્ર ! તમારી બે હાથિ-નેત્ર શાતરસમા નિમગ્ન છે, તમારૂં મુખ કમળ પ્રમગ્ન છે, તમારો ઉત્સાહ (ખોળો) સ્ત્રીના સંગથી રહિત છે, તથા તમારા મનને હાથ સંત્રાના સંબંધથી રહિત છે, તેથી જગતમા તમે એક જ વીતગત-રાગદેવ રહિત દેવ છો. ૨

દ્વિજરાજમુખો ગચરાજગતિ-

રરુણોષ્ઠપુટ સિતદન્તતતિ ।

શિતિકશમરોઽમ્બુજમઙ્ગુરુર,

મુરમિશ્વસિત પ્રમયોછસિત. ॥ ૩ ॥

મતિમાન્ શ્રુતરાન્ પ્રવિતાવધિયુક્,

પૃથુપૂરમરમ્મરુણો ગતરુગ્ ।

મતિ કાન્તિ ધૃતિપ્રમૃતિસ્પરુણ-

ર્જગતોઽપ્યધિકો જગતીતિલક* ॥ ૪ ॥

કરુણસૂત્ર-સુબોધિકા

જિનેશ્વરનું મુખ ચદ્ર જેવું છે, તેની મનિ હાથી જેવી છે, તેના ઓઠ રાના છે, તેના દાંતની એણિ શ્વેત છે, તેના કેશનો સમૂહ શ્યામ છે, તેના હાથ કમળ જેવા કોમળ છે, તેનો શ્વાસ મુગધિ છે, તેનું શરીર કાતિપટે દેદીપ્યમાન છે તે મતિશા નવાળા છે, શ્રુતજ્ઞાનવાળા છે, તેમને વિન્તાન્વાણુ અવધિજ્ઞાન છે, તેને ઘણા પૂર્વ બનોનું સ્મરણ છે, તે રોગ રહિત છે, તે શુદ્ધિ, કાન્તિ, ધૃતિ-ધીરજ વિગેરે પોતાના શુભોપડે જગતથી પણ અધિક છે, તથા જગતમા તિવક મમાન છે ૩-૪

ન કેવલ રાગમુક્ત વીતરાગ ! મનસ્તવ ।

વપુ સ્થિત રક્તમપિ, ક્ષીરધારામહોદરમ્ ॥ ૫ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર, પ્ર૦ ૨, શ્લો ૦ ૫

હે વીતરાગ ! કેવળ આપનું મન રાગ રહિત થયેલું છે એમ નથી, પરંતુ આપના શરીરમાં ગેરેલું ગૂઢ (રુધિર) દૂધની ધારા જેવું ધોળું છે, એટલે આપના રુધિરમાંથી પણ આભાવિષ્ઠ રાગ-રગ-રતાશ જતી રહી છે ૫

પ્રમન્નમાસ્ય મધ્યસ્થે, દૃશૌ લોકમ્પૂર્ણ વચઃ ।

इति प्रीतिपदे णाढ मूढास्त्यग्यप्युदासते ॥ ६ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર પ્ર૦ ૬, શ્લો ૦ ૧૧

હે પ્રભુ ! આપનું મુખ પ્રમન્ન છે, જાનને નેત્રો મધ્યમ્ય (વિહાર રહિત) છે, અને આપનું વચન લોકોને પ્રીતિકારક છે છતાં પણ મૂઢ લોકો આપના તરફ ગદામીન રહે છે ૬

क्षोणी क्षान्त्या क्षिपन्त* क्षणिकरतिरુરस्त्रीकटाक्षाऽक्षताक्षा

मौलक्षेत्रामिकादक्षाः क्षपितशुभशताक्षेमविक्षेपदम्भाः ।

अक्षोभाः क्षीणरक्षाक्षरपटुरचना जन्तवो मद्दहजलक्ष्मी

साक्षाद् वीक्ष्य क्षिपन्ति क्षपयतु स जिनः क्षय्यपक्ष यदङ्घ्री॥७

જિનશ૦, પરિચ્છે૦ ૧, (જમ્બુગુરુ) શ્લો ૦ ૯

જેઓ ક્ષમા શુભવટે દોષી-ક્ષમા (પૃથ્વી) નો નિગ્રહકાર કરનારા છે, ક્ષણવાર મુખ જ્ઞનારા સ્ત્રીઓના કટાક્ષવટે જેની ધદિરો હણાયી-છતાયી નથી, જેઓ મોક્ષચેત્રની ધરણ રાખે

છે, જેઓ મેં કઠોર શુભને નાશ કરનાર અમેમ (અકર્યાણ) નો નાશ કરવામા નિપુણ છે, જેઓ કાંઈથી મોલ પામતા નથી, જેઓ લૂણા કઠોર શબ્દનો નાશ કરી મધુર વચનને જોવાના છે, તેવા મુનિઓ જે બગનાનના ચરણ કમળને માક્ષાત્ જેમને શીઘ્રપણે અવશનીનો નાશ કરે છે, તે જિનેદ્ર દશ્યપક્ષ (શત્રુ પક્ષ) ને જાણવો-નાશ કરા છે

જિનવાણી મરાસા —

ત્રૈલોક્ય યુગપત્કરામ્નુવલુઠન્ મુક્તાવદાલોકન,
જન્તૂના નિવયા મિરા પરિણમદ્ ય મુક્તમામાપતે ।
મ શ્રીમાન્ મગરાન્ રચિત્રવિધિમિદંદ્રાસુરૈરર્ચિતો
ત્રીતત્રામવિલામહામરમય. પાયાજિનાના પતિ ॥૮॥

ધૈરામ્યદાતક (પદ્માનન્કવિ) શ્લો ૧

જે આ ત્રણ લોકને હનકમળમા રહેવા મુખ્તાકળ (મોતી) ની જેમ ક્યેરી વળને જોઈ રહ્યા છે, જે મર્વ પ્રાણીઓને પોતે પોતાની ભાષાવડે પાંજુભ પામે તવો મહુપદેશ આપે છે, જેને સર્વ દેવ અને અમુરોએ ત્રિવિધ પ્રકાગ્ની વિધિવડે પૂજેવા છે, અને જેનામા ભય, વિવામ, હાસ્ય અને રબસ-વેગ નાશ પામ્યા છે, તે જ્ઞાનાદિક લક્ષ્મીવાળા ભગવાન જિનેશ્વર સર્વનું રક્ષણ કરે ૮

અગ્રન્તુ ભવતો મનાત્ કલુપવાસકાદર્પકા ,
સુસ્વાતિશ્ચયસમ્પદા મુવનમાસકાદર્પકા ।

વિલીનમલકેતલાતુલવિકાસમારા જિના

મુદ નિદધતઃ સદા મુગચસા સમારાજિના ॥ ૯ ॥

ચતુર્વિંશતિકા, પૃ ૫૦, શ્લો ૩૦ (આગ ૦ સ ૦)

અત્યંત મુખસ પત્તિને આપનારા, જગતને પ્રકાશ કરનારા,
ગર્વને નહીં કરનારા, મળ રહિત-નિર્મળ કેવળજ્ઞાનના અતુલ
ધણા વિકાસને ધારણ કરનારા તથા નિરતર સલાને રજન
કરનારા સારા-મિષ્ટ વચનવડે અર્વને હર્ષ પમાડનારા જિનેશ્વરો
પાપના નિવાસ સ્થાનરૂપ મસારથી તમારૂં રક્ષણ કરો ૯

સુનિશ્ચિત નઃ પરતન્ત્રયુક્તિષુ,

સ્ફુરન્તિ યાઃ કાશ્ચન સૂક્તમમ્પદઃ ।

તવૈવ તાઃ પૂર્વમહાઝ્ઞવોત્થિતા

જગત્પ્રમાણ જિન ! વાક્યત્રિપ્રપ* ॥ ૧૦ ॥

સ્તુતિદ્વાત્રિશિકા, (સિદ્ધસેનદિવાકર)

હે જિનેશ્વર ! અમાગ મનમા નિશ્ચય જ છે કે-અન્ય મતના
શાસ્ત્રોની યુક્તિને વિષે જે કોઈ સારા વચન બોવામા આવે છે,
તે તમારા જ ઔઠ પૂર્વરૂપ સમુદ્ધમાથી ઉછળેલા જગતમા
પ્રમાણભૂત વચનરૂપી બિંદુઓ જ છે ૧૦

પાન્તુ યો દેશનાકાલે, જૈનેન્દ્રદશનાશવઃ ।

મગ્નકૂપપતઅન્તુજાતોદ્ધરણરજ્જવઃ ॥ ૧૧ ॥

સિદ્ધહેમ ૨-૧-૨૮.

દેશનાને સમયે જિનેશ્વરના દાતના કિરણો સસારરૂપી
કૂપમા પડતા જ તુઓના સમૂહનો ઉદ્ધાર કરવામા દોરડા સમાન
છે, તે તમારૂં રક્ષણ કરો ૧૧

શ્રી જિનેશ્વરની મૂર્તિ નેત્રને આનંદ કરનારી છે, સસાર મમુકને તારવામા વહાણ મમાન છે, કળ્યાણરૂપી વૃક્ષની મળગી છે, શ્રીમાન્ ધર્મરૂપી મહારાજાની નગરી સમાન છે, આપત્તિરૂપી લતાને બાળી નાળવામા ધૂમસ જવી કે, હર્ષના ઉત્કર્ષ સહિત શુભ પ્રભાવની લહેર સમાન છે તથા શામ-દેવને છતનારી છે, આવી જિનેશ્વરની મૂર્તિ પ્રાણીઓને કલ્યાણ કરનારી થાઓ ૧૬

પાતાલે યાનિ વિમ્યાનિ, યાનિ વિમ્બાનિ ભૂતલે ।

સ્વર્ગે ચ યાનિ વિમ્યાનિ, તાનિ ચન્દ્ર નિરન્તરમ્ ॥ ૧૭ ॥

પાતાલમા જેટલા બિમ્બો-પ્રતિમાઓ છે, મર્ત્ય-મનુષ્ય લોકમા જેટલા બિમ્બો છે અને સ્વર્ગમા જેટલા બિમ્બો છે, તે મર્વને દુ હમેશા વાહુ છુ ૧૭

જિનગુણ પ્રશંસા —

ત્વામામનન્તિ મુનય પદમ પુમામ-

માદિત્યવર્ણમમલ તમમ પરસ્તાત્ ।

વામેવ મમ્યગુણમ્ય જયન્તિ મૃત્યુ

નાન્ય શિવઃ શિવપદમ્ય મુનીન્દ્ર ! પન્થાઃ ॥૧૮॥

મહામરસ્તોત્ર, શ્લોક, ૨૩

હે મુનીન્દ્ર-જિનેશ્વર ! મુનિઓ તમને પરમ પુરુષરૂપ માને છે કે જે સૂચ સમાન વર્ણવાળા, નિર્મળ અને અજ્ઞાન ધરી દ્વર છે વગી તમને જ સારી રીતે બાણીને મુનિઓ મૃત્યુને છોડે છે, આ સિવાય બીજો મોક્ષનો શુભ માર્ગ નથી-આ એક જ માર્ગ છે ૧૮

ત્વામવ્યય વિશ્વમચિન્ત્યમસદ્સૂચ્યમાદ્ય

બ્રહ્માણમીશ્વરમનન્તમનઙ્ગકેતુમ્ ।

યોગીશ્વર ત્રિદિતયોગમનેરુમેક

જ્ઞાનસ્વરૂપમમલ પ્રવદન્તિ સન્ત ॥ ૧૯ ॥

મક્તામરસ્તોત્ર, શ્લો० ૨૪

હે જિનેશ્વર ! તમે અવ્યય-નાશ ગહિત છે, વિશ્વ જ્ઞાન વડે વ્યાપક છે, ચિંતવનમા ન આવે તેવા છે, અસંખ્ય છે, પ્રથમ-ધર્મની આદિને કરનારા છે, બ્રહ્માડપ છે, ઈશ્વર છે, અનંત છે, કામદેવનો નાશ બગાડા કેતુ સમાન છે, યોગી એના ઈશ્વર છે, યોગને બાળનારા છે, વ્યક્તિથી અનેક છે, ત્રિદિત ૨૧૩૫થી એક છે, જ્ઞાનડા છે, અને કર્મ મળ રહિત છે-એમ મત્પુરુષો કહે છે ૧૯

તુદ્વસ્તમેવ વિષુધાર્ષિતયુદ્ધિયોધાત્

ત્વ ગદ્કરોડસિ શ્રુતનયશ્ચકરત્વાત્ ।

ધાતાડસિ ધીર ! શિવમાર્ગત્રિધેર્નિધાનાદ્

વ્યક્ત ત્વમેવ મગનન્ ! પુરુષોત્તમોડસિ ॥ ૨૦ ॥

મક્તામરસ્તોત્ર, શ્લો० ૨૫

દેવોએ પૂજેલી બુદ્ધિનો તમને બોધ હોવાથી તમે જ બુદ્ધ છે, તમે ત્રણ જગતના પ્રાણીઓને મુખ કરનાર હોવાથી શકર પણ તમે જ ડા, હે ધીર ! મોક્ષ માર્ગના વિધિને બતાવનાર હોવાથી તમે જ ધાતા-બ્રહ્મા છે, અને હે ભગવાન્ ! તમે જ પુરુષોત્તમ છે તે તો પ્રગટ્ જ છે ૨૦

તુમ્ય નમસ્ત્રિમુત્તનાર્તિહરાય નાથ !,

તુમ્ય નમ. કિતિતલામલભૂષણાય ।

તુમ્ય નમન્નિજગત પરમશ્વરાય,

તુમ્ય નમા ત્રિન ! મયોદધિગ્રોપણાય ॥ ૨૧ ॥

મહામરત્નોત્ત, શ્લોક ૨૬

હે નાથ ! તણ જીવનના પ્રાપ્તિઓની થીડાને હરનારા
તમેને નમસ્કાર યાઓ, પૃથ્વીનગને વિરે નિર્મળ ભૂષણ
તમેને નમસ્કાર યાઓ, તણ જગનના પન્થેશ્વર એવા તમેને
નમસ્કાર યાઓ, અને હે જિનેશ્વર ! મઆગરૂપી મમુદને શોષણ
હરનારા તમેને નમસ્કાર યાઓ ૨૧

પસ્મિન્ હરપ્રમૃત્તયોઽપિ કૃતપ્રમાણ ,

મોઽપિ ત્રય્યા ગતિપતિ ધાપિત મેષેન ।

વિધ્યાપિના કૃત્તમુજ પયમાડવ યેન,

પીત ન કિં તદપિ દુર્ધર્યાડવન ॥ ૨૨ ॥

વરયાળમદિરસ્તોત્ર, શ્લોક ૧૧

હરિ, હર, પ્રભા વગેરે મર્વ દેવાને જે કામદેવ પ્રભાવ
રહિત દર્શા છે, તજ કામદેવને હે જિનેશ્વર પ્રભુ ! તમે એક
દાણવારમા દાય પમાડ્યો છે, જેમકે જે જળ સર્વ અગ્નિઓને
જીવવી દે છે તે જ જળનું હું મજ વડવાનજો દાણવારમા શોષણ
નથી થયું ? ૨૨

ત્વા યોગિનો જિન ! સદા પરમાત્મરૂપ-

મન્વેષયન્તિ હૃદયામ્બુજકોશદેશે ।

અરિહન ભગવાનો ઈ દ્રશી પૂજાએવા છે, નિદ્ધ ભગવાનો
મોક્ષમા રહેવા છે, પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજો જૈનશાસનની
તત્ત્વિ કરવામા લાગેવા છે, ઉપાધ્યાય મહારાજો સિદ્ધાન્તને
ભણાવનારા છે, અને સુનિરંદા જ્ઞાન, દર્શન અને ચાગ્રિ ૩૪
૪૭૫ રતનુ આગધા પ્રનાગ છે-એવા ગુણોવાળા આ પાપ
પરમેષ્ઠિઓ હમેશા નમાડ કન્યાણુ કરા રથ

દ્વોડનક્રમવાર્જિતોર્નિતમહાપાપપ્રદીપાનલો

દેવ સિદ્ધિવૃનિશાલહૃદયાલકારહારોપમ ।

દેવોડષ્ટાદશદોષસિન્ધુરવદાનિર્મેદપજ્ઞાનતો

મધ્યાના નિદધાતુ ધાન્ઞિતફલ શ્રીવીતરાગો જિન ॥૨૬॥

પંચપ્રતિક્રમણ, સફલાર્હત્તોત્ર, શ્લો ૩૨

અનેક ભવોમા ઉર્જિત કરેલા જાનનાન અને મોટા પાપને
આળી નાખવામા દીવાના અગ્નિ સમાન, નિદ્ધરૂપી સ્ત્રીના વિશાળ
હૃદયને શોભાનનાર હારના મમાન, અને અદાર દોષ રૂપી
હાથીઓના ગણડ-ચળને લેદરામા નિદ્ધ સમાન એવા શ્રી વીતરાગ
જિનેશ્વર ૪૭૫ ભવ્ય મનુષ્યોને ધન્ઞિત ફળ આપે ૨૬

રયાતોડષ્ટાપદપરતો ગજપટ સમ્મેતશૈલામિથ ,

શ્રીમાન્ રૈવતક પ્રસિદ્ધમહિમા ગનુજ્જયો મણ્ડપ ।

વૈમારઃ કનકાચલોર્જુદગિરિ શ્રીચિત્રકૂટાદય-

સ્તત્ર શ્રીરૂપમાદયો જિનરગ કુર્વન્તુ વો મક્કલમ્ ॥૨૬॥

પંચપ્રતિક્રમણ, સફલાર્હત્તોત્ર, શ્લો ૩૩

પ્રસિદ્ધ અષ્ટાપદ પર્વત, ગજપદ (હાથીપગલાવાળો) પર્વત,
સમેતશિખર નામનો પર્વત, માણેકાદિ રત્નોથી સુકત ગિન્ના
પર્વત, પ્રસિદ્ધ મહિમાવાળો શત્રુજય પર્વત, મહાગિરિ,
વૈભારગિરિ, કનકાચલ, અર્બુદગિરિ, શ્રીચિત્રકૂટ પર્વત વગેરે
ઉપર ગહેલા ચૈત્યોમા શ્રી ઋષભાદિ ચોવીશે તીર્થ કર પ્રભુઓ
તમાઉ કલ્યાણ કરે। ૨૭

ઉદઘાવિત સર્વસિન્ધવઃ,

સમુદીર્ણસ્ત્રયિ નાથ ! દૃષ્ટ્યં ।

ન ચ તાસુ મગાન્ પ્રદૃશ્યતે,

પ્રવિમક્તાસુ સરિત્સિવોદધિ ॥ ૨૮ ॥

સ્તુતિદ્વાત્રિશિકા, (મિદ્ધસેનદિવાકર)

હે નાથ ! જેમ સર્વ નદીઓ સમુદ્રમા સમાય છે, તમ
સર્વ દૃષ્ટિઓ (મનો) તમારાનાજ મખાયેલી છે, તોપણ
જેમ જૂદી જૂદી નદીઓમા મમુદ્ર દેખાતો નથી, તેમ તે દૃષ્ટિ-
ઓને વિષે તમે દેખાતા નથી ૨૮

સરસશાન્તિસુધારસસાગર

શુચિતર ગુણરત્નમહાઽઽકરમ્ ।

ભવિકપદ્મજવ્રોધદિવાકર

પ્રતિદિન પ્રણમામિ જિનેશ્વરમ્

॥ ૨૯ ॥

સરસ શાંતિઉપી અમૃતરસના સાગર સમાન, અત્યંત
પવિત્ર, શુણ્ણઉપી રત્નની મોટી ખાણ સમાન અને બધા પ્રાણી
રૂપી કમળોને વિકસ્વ કરવામા સૂર્ય સમાન શ્રી જિનેશ્વરને
હું હમેશા નમું છું ૨૯

સસારરૂપઃ સુવૃહન્નુદન્વા-

નલક્ષ્મિ પીઠાનિવહ નુદન્ વા ।

યદર્શનાત્ પ્રાપિ જનેન નાક.,

સ્તૂયાજિનાસ્તાન્ મુચને ન ના કઃ ? ॥ ૩૦ ॥

ચતુર્વિંશતિકા, પૃ૦ ૧૧૫, શ્લો૦ ૬૬, (આગ૦ સ૦)

જે જિનેશ્વરના દર્શન માત્રથી જ મનુષ્ય સસારકા ઘણા મોટા સમુદ્રને ઓળંગે છે, અથવા પીઠાના મમ્બુદને નાશ કરનાર મર્ગને પામે છે, તે જિનેશ્વરેાની આ જગતમા કયેા પુરુષ સ્તુતિ ન કરે ? અર્વાત્ સર્વ લોક સ્તુતિ કરે ૩૦

પ્રતિજિન ક્રમપારિરુદ્ધાણિ ન ,

સુખચિતાનિ હિતાનિ નવાનિશમ્ ।

દવતિ રાન્તુ પદાનિ નસ્વપ્રમા-

સુખચિતાનિ હિ તાનિ નવાનિ શમ્ ॥ ૩૧ ॥

ચતુર્વિંશતિકા, પૃ૦ ૧૩૦, શ્લો૦ ૭૮, (આગ૦ સ૦)

સુખે કરીને યુક્ત, હિતકારક, અને નષ્ટની કાતિપટે સારી રીતે વ્યાપ્ત એવા ૧ પગલાને ધારણ કરતા દરક જિનેશ્વરના અર્ણવી નીચે સ્થાપન કરેલા નવા નવ કમળો! અમને હમેશા સુખ આપે! ૩૧

દીનોદ્ધારધુરન્ધરસ્ત્વદપરો નાસ્તે મદન્ય કૃપા-

માત્ર નાત્ર જને જિનેશ્વર ! તથાઽપ્યેતા ન યાચે શ્રિયમ્ ।

કિન્ત્વર્હન્નિદમેવ કેવલમહો સદ્બોધિરત્ન શિવ

શ્રીરત્નાકરમદ્ગલૈકનિલય ! શ્રેયસ્કર પ્રાર્થયે ॥ ૩૨ ॥

રત્નાકરપ૦, શ્લો૦ ૨૫

હે જિનેશ્વર ! આ લોકમાં હીન પ્રાણીઓનો ઉદ્ધાર કરવામાં
ધુરધર તમારા સિવાય બીજો કોઈ નથી, અને મારા જેવો
બીજો કોઈ કૃપાનુ પાત્ર નથી, તોપણ આ લક્ષ્મીની હું યાચના
કરતો નથી પરંતુ જ્ઞાનાદિક લક્ષ્મીના મધુદ્ર અને મગળના
અદ્વિતીય સ્થાનરૂપ એવા હે અર્હન્ ! માત્ર મોક્ષપ્રાયક અને
કલ્યાણકારક આ એક બોધિરત્નની જ હું પ્રાર્થના-યાચના
કરું છું ૩૨

જગન્નયાધાર ! કૃપાપતાર !,

દુર્વારસમારનિકારવૈધ ! !

શ્રીમીતરાગ ! ત્વયિ મુગ્ધભાવાદ્,

વિજ્ઞ ! પ્રભો ! વિજ્ઞપયામિ કિંચિત્ ॥ ૩૩ ॥

રત્નાકરપ૦, શ્લો૦ ૨

ત્વણ જગતના આધાર, કૃપાના જ અવતાર, હું ખે કઝીને
વારી શકાય તેવા મસારના વિકારો નાશ કરવામાં વૈધ મમાન,
રાગ-દ્વેષ રહિત અને વિશેષ જ્ઞાનવાળા હે પ્રભુ ! હું મુગ્ધ
પણાથી આપને કાંઈક વિનંતિ કરું છું ૩૩

નાહ રામો ન મે ગાઞ્ઠા, માવેષુ ચ ન મે મનઃ ।

શાન્તિમામ્યાતુમિચ્છામિ, ચાત્મન્યેન જિનો યથા ॥૩૪॥

યોગવાશિષ્ઠ, વૈરાગ્ય મંકર

હું નામ નથી, મારે કાઈપણ પ્રત્યક્ષ નથી, પદાર્થોને વિષે
માનુ મન નથી, આત્માને વિષે જિનેશ્વરની જેમ હું શાંતિ
ધારણ કરવા ઇચ્છુ છું ૩૪

મર્જી જિતરાગાદિદોષસ્ત્રલોક્યપૂજિત ।

યથાસ્થિતાર્થગાદી ચ, દ્વોઽર્હન્ પરમેશ્વર ॥ ૩૫ ॥

ત્રિં ૧૦ પું ૧૦, પર્વ ૬, પૃ ૧૭૯, શ્લો ૨૯૧ (પ્ર ૦ સ ૦)

લોક અલોક મર્વને બાણનારા, ગંગાદિક દોષને છૂતનારા,
ત્રણ લોકે પૂજેલા અને વસ્તુના યથાર્થ-મત્ય સ્વરૂપને કહેનારા
અનિદ્રિત જેવજ પરમેશ્વર છે ૩૫

અનધ્યયનગિદ્વામો નિર્દ્રવ્યપરમેશ્વરા* ।

અનલક્ષારસુભગા પાન્તુ યુષ્માન્ જિનેશ્વરા ॥ ૩૬ ॥

સુલો ૦, વ્યા ૦ ૫, પૃ ૧૪૭ (જા ૦ સ ૦)

અધ્યા વિના જ નિદ્રાનું, દ્રવ્ય વિના જ પરમેશ્વર અને
અલક્ષાર વિના જ મનોહર એવા જિનેશ્વરા તમારું રક્ષણ કરે ૩૬

વીતરાગ સ્મરન્ યોગી, વીતરાગત્વમશ્નુતે ।

હલિકા ઝમરીમીતા, ધ્યાયન્તી ઝમરી યથા ॥ ૩૭ ॥

વપ ૦ તર ૦, પ્ર ૦ ૧૮૮, (ચ ૦ વિ ૦ પ્ર ૦)

જેમ ભમરીથી ભય પામે-ની ઇચ્છા ભમરીનું જ ધ્યાન કરતા
ભમરી રૂ ૧ જ થઈ જાય છે, તેમ યોગી વીતરાગનું ધ્યાન કરતા
વીતરાગપણને પામે છે ૩૭

તે જયન્તિ જિના યેષા કેવલજ્ઞાનગ્રાહિનામ્ ।

મનોમવામિધે ધીને, માનસેનાંપરાયિતમ્ ॥ ૩૮ ॥

જૈન પચતત્ર પૃ૦ ૨૫૪, શ્લો ૯

કેવલજ્ઞાન રહે શોભતા જે જિનેશ્વરના ચિત્તે તામદેવ
માનના બીજને વિષે ઉપજી બૃમિતુ આચરણ કર્યું છે, (જેમ
ઉપજી બૃમિ ॥ બીજ વાગ્યું હોય તે તો ઉગતુ નથી-બાળી જાય
છે, તેમ જિનેશ્વરના ચિત્તમાં તામદેવ રૂપી બીજ વાગી ગયું
છે,) તે જિનેશ્વર જયન્તિ વર્તે ૩ ૩૮

ન હિ શ્રાતા ન હિ ત્રાતા, ન હિ શ્રાતા જગન્નયે ।

ત્રીનરાગમમો દેરો ન ભૂતો ન મરિપ્યતિ ॥ ૩૯ ॥

આ ત્રણ જગતમાં કોઈ રક્ષણ કરનાર નથી, રક્ષણ કરનાર
નથી, રક્ષણ કરનાર નથી એક જિનેશ્વર જ રક્ષણ કરનાર છે
પીતનાગ જિનેશ્વર સમાન બીજો કોઈ દેવ (રક્ષણ કરનાર)
થયો નથી અને થયો પણ નહીં ૩૯

મુગામુગાણા મર્ષેષાં યત્ મુગ્ય પિણ્ડિત મહેન્ ।

પરગ્રાપિ હિ મિદ્ધમ્પ, તદનન્તનમાગ્રગમ્ ॥ ૪૦ ॥

પરમામપ૦, (યજોવિજય)

જાધાય દેવતા અને અમુકેના એકદુ મહેન્ જે મુગ્ય દોષ
તે એકજ મિદ્ધ પ્રજુના ક્રુષ્ણમાનો અયન્ત અનન્તમો ભાગ
દોષ છે ૪૦

ન સ્પર્શો યમ્ય નો વર્ણો ન ગન્ધો ન રસધૃતી (?) ।
શુદ્ધચિન્માત્રગુણવાન્, પરમાત્મા મ ગીયતે ॥ ૪૧ ॥

પરમાત્મપ૦, (યશોવિજય)

જેનો સ્પર્શ, રૂપ, ગંધ અને રસ ન થાય, અર્થાત્ જે અશરીરી હોય, તેમજ જે શુદ્ધ જ્ઞાન માત્ર ગુણવાળા હોય તેજ પરમાત્મા કહેવાય છે ૪૧

યતો વાચો નિવર્તન્તે, ન યત્ર મનસો ગતિ ।
શુદ્ધાનુભવસવદ્ય તદ્રૂપ પરમાત્મન ॥ ૪૨ ॥

પરમાત્મપ૦ (યશોવિજય)

જ્યાથી વાણી નાહી ફરે અને જ્યાં મનની પણ ગતિ નથી પણ શુદ્ધ અનુભવથી જ જાણી શકાય તેજ પરમાત્માનું રૂપ છે ૪૨

નિત્ય વિજ્ઞાનમાનન્દ બ્રહ્મ યત્ર પ્રતિષ્ઠિતમ્ ।
શુદ્ધબુદ્ધસ્વભાવાય, નમસ્તસ્મૈ પરમાત્મને ॥ ૪૩ ॥

પરમાત્મપ૦ (યશોવિજય)

હમેશાં જેમા વિજ્ઞાન, આનંદ અને બ્રહ્મ સ્થિત રહેવા છે, અને શુદ્ધ જ્ઞાનનાજ સ્વભાવવાળા તે પરમાત્માને નમસ્કાર થાઓ ૪૩

જિને મક્તિર્જિને મક્તિર્બિને મક્તિર્દિને દિને ।
મદા મેઽસ્તુ સદા મેઽસ્તુ, સદા મેઽસ્તુ મદે મદે ॥૪૪॥

જિનેશ્વર પ્રભુમા પ્રતિદિન મારી ભક્તિ રહેા એટલુ જ નહિ તે ભક્તિ ભવોભવને વિષે મને હમેશા રહેા ૪૪

ત્વં બ્રહ્મા શુદ્ધસ્ત્વ ચાન્યુતસ્ત્વ ચામરાધિપઃ ।

ત્વ માતા ત્વ પિતા ચૈવ, બન્ધુસ્ત્વ ત્રિશ્વવત્સલ ! ॥૪૫॥

હે વિશ્વને વહાલા જિનેદ્ર ! તમે જ બ્રહ્મા છો, તમે જ શકર છો, તમે જ વિશ્ણુ છો, તમે જ ઇન્દ્ર છો, તમે જ માતા છો, તમે જ પિતા છો, અને તમે જ બધુ છો ૪૫

જૈનધર્માદ્ વિનિર્મુક્તો મા મવ ચક્રતર્પયિ ।

સ્યા ચેટોઽપિ દ્રશિદ્રોઽપિ, જૈનધર્માધિનાસિતઃ ॥૪૬॥

હું જૈન ધર્મથી રહિત થઈને માર્વાભૌમ ચક્રવર્તી પણ થવાને નથી ઇચ્છતો, પરંતુ જૈનધર્મથી વામિત થયેલો એવો હું હરિદ્ર થાઉં (તો પણ મને કળૂલ છે) ૪૬

નિરીક્ષિતુ રૂપલક્ષ્મીં મહસ્રાક્ષોઽપિ ન ક્ષમઃ ।

સ્વામિન્ ! સહસ્રજિહ્વોઽપિ, ગ્રક્તો વક્તુ ન તે ગુણાન્ ॥૪૭॥

વીતરાગસ્તોત્ર, પ્ર૦ ૧૦, શ્લો ૩

હે સ્વામિન્ ! આપની મધૂર્ણ ઉપલક્ષ્મીને જોવાને હજાર નેત્રવાળો ઇન્દ્ર પણ અમર્થ નથી અને આપના સમગ્ર શુભ ગાવાને હજાર જિહ્વાવાળો શેષનાગ પણ અમર્થ નથી ૪૭

રાગદ્વેપનિજેતાર જ્ઞાતાર વિશ્વત્મનઃ ।

શક્રપૂજ્ય ગિરામીશ તીર્થેશ સ્મૃતિમાનયે ॥ ૪૮ ॥

પ્રમાણનયતત્ત્વાલોક, શ્લો ૧.

ગગ અને દેવને જિતનારા (અપાયાપગમાતિશય), સમસ્ત
વસ્તુના જાણકાર (જ્ઞાનાતિશય), દેવતાઓના સ્વામી હિન્દુ
પૂજાઓના (પૂજાતિશય), વાણીના સ્વામી (વચનાતિશય)
એવા તીર્થ-સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક અને શ્રાવિડા-એ ચતુર્વિધ
સઘના ન્યાયનાર શ્રી તીર્થ ૭ પ્રભુને હું સ્મરણમાં લાવુ છું ૪૮

જિતમમ્મોહ સર્વજ્ઞ, યથાગત્થિતદેશકઃ ।

ત્રલોક્યમહિત સ્વામિન્ !, ગીતરાગ ! નમોઽસ્તુ તે ॥૪૯॥

પાશ્વેન્ચન્, સર્ગ ૭, શ્લોક ૫૩૩ (ચન્ વિન્ પ્રન્)

મોહને જિતનાર, નર્વ વસ્તુના જાણકાર, વસ્તુની વાસ્તવિકતાને કહેનાર તથા લોકથી પૂજાઓના અને ગગ વિનાના હે સ્વામી ! તમને નમસ્કાર થાઓ ૪૯

મોક્ષમાર્ગસ્ય નેતાર મેચાર કર્મભૂમૃતામ્ ।

જ્ઞાતાર ત્રિશ્વગસ્તૂના વન્દે તદ્ગુણલબ્ધયે ॥ ૫૦ ॥

પરીક્ષામુક્ત, શ્લોક ૧

મોક્ષ માર્ગના નાયક, કર્મરૂપી પરિવાને લેહનાર અને સમસ્ત વસ્તુને જાણનાર એવા જિનેદ્રને તેમના શુભ પ્રાપ્ત કરવા માટે હું વાહુ છું ૫૦

વિશિષ્ટ-જિન-સ્તુતિ (૧૩)

શ્રીઋષભદેવ સ્તુતિ:—

પૂર્ણાનન્દમય મહોદયમય કૈવલ્યચિદ્દૃગ્મય
રૂપાતીતમય સ્વરૂપરમણ સ્વાભાવિકીશ્રીમયમ્ ।
જ્ઞાનોદ્યોતમય કૃપારમમય સ્યાદ્વાદવિદ્યાઽલય
શ્રીમિદ્ધાચલતીર્થરાજમનિશ વન્દેઽહમાદીશ્વરમ્ ॥ ૧ ॥

શ્રીસત્ગુરુચરિત્ર-સ્તોત્ર, શ્લોક ૧

પૂર્ણ આનન્દનાળા, મહા ઉદયવાળા, કેવળ જ્ઞાનરૂપી ચક્ષુ-
વાળા, રૂપને ઉત્તર ધન કરનાળા (અર્થાત્ મુક્ત રૂપવાળા અવવા
અરૂપી), પોતાનાજ રૂપ-જ્ઞાનમા રમણ કન્યાના, આત્માની
સ્વાભાવિક લક્ષ્મીવાળા, જ્ઞાનના પ્રદાનવાળા, દયારૂપી રમવાળા,
સ્યાદ્વાદ વિદ્યાના સ્થાન સ્વરૂપ અને શ્રી મિદ્ધાચલ તીર્થના
રાજા એવા શ્રી આદીશ્વર પ્રભુને હું હૃદયેથી વાદુ છું ૧

શ્રીમદ્ગુણાદીશ્વરમાત્મરૂપ

યોગીન્દ્રગમ્ય વિમલાદ્રિસથમ્ ।

મજ્જાનમદૃષ્ટિસુદૃષ્ટલોક

શ્રીનાભિસન્નુ પ્રણમામિ નિત્યમ્ ॥ ૨ ॥

શ્રીસત્ગુરુચરિત્ર-સ્તોત્ર, શ્લોક ૨

આશ્રિત થયો, ત પ્રથમ જિનેશ્વર સ્વપ્નદેવને હું નમસ્કાર
કરું છું ૭

જય ત્રિશુવનાધીશ !, યુગાદિપરમેશ્વર ! ।

જય ત્રૈલોક્યતિલક !, વીતરાગ ! નમોઽસ્તુ તે ॥ ૮ ॥

પાર્શ્વનાથચરિત્ર, (ગદ્ય) પૃ૦ ૧૮, (પ્ર૦ સ૦)

હે ત્રણ જગતના સ્વામી અને યુગની આદિમા ધ્યેષા
પરમેશ્વર ! તમે જય પામેા હે ત્રણ લોકને વિષે તિલક સમાન
પ્રભુ ! તમે જય પામેા હે વીતરાગ ! તમને નમસ્કાર હો ૮

શ્રીશાંતિજિન સ્તુતિ—

યો નિષ્કલઙ્કો હરિણાશ્રિતોઽપિ,

દોષાકરો નૈવ કલામૃતોઽપિ ।

શ્રીશાન્તિનાથોઽપરસોમમૂર્તિ,

શાન્તિ મ વો ચ્છતુ ચારુકીર્તિ ॥ ૯ ॥

જેને હરણુ આશ્રિત હોવા છતાં જે નિષ્કલક છે, વળી જે
અનેક પ્રકારની કળાઓને ધારણ કરનાર હોવા છતાં દોષ-
અવગુણની ખાણ નથી, અથવા તેા દોષા-રાત્રિને અર્થાત
અધિકારને કરનાર નથી, એવા અપૂર્વ અદ્રમાની મૂર્તિ સ્વરૂપ
અને સારી કીર્તિવાળા શ્રીશાંતિનાથ પ્રભુ તમને શાંતિ આપેા ૯

યસ્યોપમર્ગાઃ સ્મરણે પ્રયાન્તિ,

વિશ્વે યદીયાશ્ચ ગુણા ન માન્તિ ।

મૃગાઙ્ગલક્ષ્મા કનકમ્ય કાન્તિઃ,

મદ્દમ્ય શાન્તિ સ કરોતુ શાન્તિઃ ॥ ૧૦ ॥

જેમનુ મ્મગ્ણુ કરનાથી બધા ઉપમર્ગો-વિદ્યો નાશ પામે છે,
જેમના શુભો સમસ્ત વિશ્વમા પણ માતા નથી, મૃગના ચિન્હ-
લછનવાળા અને સુવર્ણની જેવી કાલિવાળા શ્રીશાંતિનાથ
પ્રભુ મધને શાંતિ આપે ૧૦

શ્રીશાન્તિ શાન્તકર્તાર મર્તારમનુયાયિનામ્ ।

યત્પ્રત્યાસત્તિતો મેજે, કુરદ્ગોઽપિ સુરદ્ગતામ્ ॥ ૧૧ ॥

કર્મચન્દ્રપ્રવન્ધ, સર્ગ ૧, શ્લો ૨

શાંતિ કરનાર અને અનુયાયી વર્ગના સ્વામી, વળી જેના
પ્રમાદથી હરણુ પણ સુદર રગને પામ્યુ, તે શાંતિ જિનેશ્વરને
હું ભજુ છુ ૧૧

ત્રીનેભિજિન સ્તુતિઃ—

સુરાસુરા અપ્યતુલપ્રમાણ

નમન્તિ વધ્વાઽઙ્ગલયો યમુચ્ચૈઃ ।

ધ્યાયન્તિ ય યોગવિદો હૃદન્ત—

સ્ત નેમિનાથ પ્રણત* સ્ત્રીમિ ॥ ૧૨ ॥

દેવતા અને અસુરો પણ હાથ જોડીને અતુલ પ્રમાણવાળા
જે (નેમિનાથ) પ્રભુને ખૂબ નમસ્કાર કરે છે અને યોગી-
પુરુષો જેમનુ હૃદયમા ધ્યાન કરે છે એવા શ્રી નેમિનાથ પ્રભુને
પ્રણામ કરતો હું સ્તુતિ કરુ છુ ૧૨

કમલોદરકોમલપાદતલ

ગણનાપરિવર્જિતગાહુવલમ્ ।

પ્રણમामિ જગત્ત્રયગોધિકર

ગિરનારવિભૂષણનેમિજિનમ્

॥ ૧૩ ॥

જેમના રંગના તળીયા કમળના મધ્યભાગના જેવા સુકોમળ
ઠે, જેમના હાથનું બળ અગણિત ઠે, ત્રણે જગતના શ્રેણે
બોધિ-અમ્યકાવ આપનારા અને ગિરનાર ગિરિના આભૂષણરૂપ
જેવા શ્રી નેમિનાથ જિનેશ્વરને હું પ્રણામ કરું છું ૧૩

શ્રીયાદવદુલોત્તસ નૌમિ નેમિ નિરઙ્ગનમ્ ।

યદાશ્રયણ મઝ્જાત , શઘ્નોઽઘાપિ નિરઙ્ગન. ॥ ૧૪ ॥

કર્મચન્દ્રપ્રસાદ, મર્ગ ૧, શ્લોક ૩

લક્ષ્મીયુક્ત એના આદવકુળમા એક, રાગ અને દેષાદિ
રંગોથી નિર્વિકાર, વળી જેના આશ્રયથી શરૂ થયેલ નિરજન
પણ-સંદેહપણ આજ સુધી પ્રાપ્ત થયું ઠે, એના શ્રીનેમિનાથ
પ્રભુને હું નમું છું ૧૪

શ્રીપાર્શ્વજિન સ્તુતિ —

નિશ્વાધીશ વિશ્વલોકે પવિત્ર

પાપાગમ્ય મોહલક્ષ્મીકલત્રમ્ ।

અમ્મોજાલ સર્વદા સુપ્રસન્ન

શ્રીપાર્શ્વેજ નૌમિ શઘ્નેશ્વરસ્થમ્

॥ ૧૫ ॥

શ્રીશંકર પાર્શ્વનાથ સ્તોત્ર, શ્લોક ૪

વિશ્વના અધીશ્વર, મમન્ત લોકમા પવિત્ર, પાપીઓ જેને
જાણી ગણતા નથી અથવા પાપ જેની પાને જઈ શકતું નથી
એવા, મોક્ષ લક્ષ્મીડપી સ્ત્રીવાળા, કમળના જેવી આળવાળા,
હ્રમેશા મારી ગીતે પ્રસન્ન ગહેવાવાળા અને શ્રી શંખેશ્વરમા
વિરાજમાન શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુને હું નમસ્કાર કરું છું ૧૫

પાર્શ્વઃ પાર્શ્વાગ્ન્યક્ષેણ, કૃતરક્ષેણ સેવિનામ્ ।

સસ્તુતઃ સસ્તુતેર્યસ્ય, નાગો નાગેન્દ્રતા યયૌ ॥ ૧૬ ॥

ર્મચન્દ્રપ્રગન્વ, સર્ગ ૧, શ્લોક ૪

જક્ષા મનુષ્યોની રક્ષા કરનાર પાર્શ્વ નામના યજ્ઞે જેમની
સ્તુતિ કરી છે, એવા શ્રીપાર્શ્વનાથ પ્રભુના દર્શન કરવાથી
એક મામાન્ય અર્પણ નાગકુમાર દેવાના ઇંદ્ર-ધરણેન્દ્ર
પ્રભુને માટે ૧૬

શ્રીમહાવીરજિન સ્તુતિઃ—

ય' શક્રેણ મુદાઽભિગન્દિતપદદ્વન્દ્વઃ ક્ષમામૃદ્ધર',

ક્રોધાદ્યુત્કટનૈરિવૃન્દદલન મદ્ધર્મનીતિપ્રિય' ।

પ્રોન્મીલત્સમિતિત્રિય જયમયીં વિમ્બદ્ધલૈરશ્વત'

મ સ્તાદ્ ગ્રીરજિન શુભાય મવતા શ્રીમાનિનો માનિનામ્ ૧૭

ધર્મામ્યુદયનાટક (શ્રી મેઘપ્રમ)

જેમના ચમ્પુયુગલ ઇન્દ્રવટે આનંદપૂર્વક વદાએલા છે,
જેઓ ક્ષમાશીલમા ગ્રેષ્ઠ છે, ક્રોધાદિ મોટા શત્રુઓના મમૂહને
નાગ કરનાર છે ધર્મ અને નીતિથી પ્રિય છે,

કરનારી અને વિક્રમ્વર પાત્ર મમિતિ (ઈર્ષ્યા સમિતિ, ભાષા સમિતિ, એવણા મમિતિ, આદાન ભડમત્ત વિશિષ્ટના મમિતિ, પારિષ્ઠાપનિષ્ઠા સમિતિ)ની લક્ષ્મીને ધારણ કરનાર છે, જેઓ બળથી આશ્ચર્યકારી છે જ્ઞાનાન્નિ લક્ષ્મીવાળા અને જગતના ઇશ્વર એવા શ્રી તે વીરપ્રભુ આપ મરખા માનશીલ મનુષ્યોના ક યાણને માટે થાઓ ૧૮

વીરઃ મર્મસુરાસુરેન્દ્રમહિતો વીર ઘુષા સશ્રિતા

વીરણાભિહત સ્વકર્મનિચયો વીરાય નિત્ય નમ ।

વીરાત્ તીર્થમિદ પ્રવૃત્તમતુલ વીરસ્ય ઘોર તપો

વીરે શ્રીધૃતિકીર્તિક્રાન્તિનિચય શ્રીવીર ! મદ્ર દિશ્ ॥૧૮॥

પદ્યપ્રતિક્રમણ, મયલાર્હસ્તોત્ર

શ્રી મહાવીર ભગવાન્ બધાય દેવતા અને અસુરોના ઇન્દ્રોથી પૂજાયેલા છે જે વીરપ્રભુનો પડિત પુરુષોએ આશરો લીધો છે, અને જે વીરપ્રભુવડે પોતાના કર્મનો મમૂહ નાશ કરાવે છે, એવા વીરપ્રભુને હમેશા નમસ્કાર થાઓ વીરપ્રભુથી આ અતુલ એવું માધુ, મા વી, શ્રાનક, શ્રાવિકાઙ્ગી તીર્થ પ્રવર્ત્યુ છે, જે વીરપ્રભુનું તપ ઘોર-હિમ છે, તથા જે વીરપ્રભુના ડેવળજ્ઞાનરૂપી લક્ષ્મી, ઈર્ષ્યા, કીર્તિ અને કાતિનો સમૂહ છે, એવા હે વીર પ્રભુ ! મને ક યાણનો માર્ગ દેખાડો-મારું કયાણ કરો ૧૮

ચલનકોટિવિષદ્નચચ્ચલી—

કૃતસુરાચલવીર ! જગદ્ગુરો ! ।

ત્રિમુવનાશિમનાશવિઘૌ જિન !

પ્રભવતે મવતે મગવન્ ! નમઃ ॥ ૧૯ ॥

જિનપ્રભસૂરિ ,

ચરણની અણીઓવડે ઘમાવાથી જેણે મુરચલ-મેરુપર્વતને
ચચલ-ચપલ કર્યો છે એવા શ્રી વીર પ્રભુ !, જગશુર !, ત્રણ
જગતના પાપને નમાડવાની વિધિમા અમર્થ એવા હે જિન ! હે
ભગવાન્ ! આપને નમસ્કાર હો ૧૯

જયતિ વિનિર્જિતરાગ*, મર્વજસ્રિદશકૃતપૂજઃ ।

મદ્ભૂતવસ્તુનાદી, જિનગતિનાથો મહાવીરઃ ॥ ૨૦ ॥

જેણે રાગ છુટ્યો છે, જે મર્વજ છે, જેની દેવતાઓએ
પૂજા કરી છે, જે સદ્ભૂત વસ્તુનાદી છે—માયા પદાર્થને
કહેનાર છે અને જે શિવગતિનો આત્મા છે, તે મહાવીર પ્રભુ
જય પામે! ૨૦

યસ્યોપદેશપદમપ્યવગત્ય નિત્ય

મુક્તિશ્રિય તનુમૃત મપદિ શ્રયન્તે ।

સ્વર્ભૂર્મનઃ કમલકોશવિકામનૈક—

પ્રદ્યોતન. મ જયતાજિનર્ધમાન* ॥ ૨૧ ॥

પ્રવુદ્ધરોહિણેયનાટક, (રામભદ્ર)

જેના ઉપદેશને લાણીને શરીરધારી છવો હમેશા મુક્તિરૂપી
લક્ષ્મીને એકદમ મેળવે છે, તે સ્વર્લોક, ભૂર્લોક, ભૂલોક-દેવ-
પાતાલ-મનુષ્યલોક (સરખાવો પ્રાણલોની ગાયત્રી ઓમ્ ભૂર્ભુવઃ

स्वस्त सचितुदरेण्य भर्गो देवस्य धीमहि धियो यो न प्रचो
दयात्) ना कभलकोशने विक्रमावना० प्रद्योतन-सूर्य ३५ वर्धमान
नित नय पात्रो २१

न वेद सिद्धार्थमत्रोऽपि य, स्वय

चरार सिद्धार्थभवत्त्वमात्मन ।

सुसगर सगररिनिर्जयात्,

म मम्मद वीरपिनस्तनोतु न ॥ २२ ॥

ज्ञानिनाथचरित्र, (सुनिभद्र)

पोने सिद्धार्थवन (सिद्धार्थ गजना पुत्र) होवा छना
तने न गणकारता पोतानी भोजेश पोतानु सिद्धार्थभवत्त्व
(नेष्टे अर्थ सिद्ध कथो जेना सिद्धार्थ होवापत्तु-अर्थसिद्धि
-भोक्ष भोगववापत्तु) प्राप्त भुं, मवर (कर्मना आवञ्जुनो
अनकाव) ना वेरी जेना आश्रय (कर्म आववाना दोरो)
पर विजय भोगपी पोने सुभगर (मम्मद जीते नेष्टे मवर
कथो ■ जेवा) यथा, ते वीरजिन तमाके कर्मावु करे २२

निरूपममनन्तमनघ

शिखपदमधिरुदमपगतकलङ्कम् ।

दर्शितशिखपुरमार्गं

वीरजिन नमत परमशिखम्

॥ २३ ॥

मत्तविका-प्रशस्ति, (मलयगिरि)

निर्दम, अन त, अनघ-निष्पाप, शिखपद-भोक्षपद पर

આરૂઢ થયેલા, નિષ્કલક, જેણે શિવપુત્રનો માર્ગ જનાયો છે
એવા અને પરમશિવ શ્રી વીરજિતને નમસ્કાર કરે ૨૩

અશેષકર્માશતમઃમમૂહ—

ક્ષયાય માસ્વાનિય દીપ્તેજા ।

પ્રકાશિતાશેષજગત્સ્વરૂપ ,

પ્રભુ મ જીયાજિતરર્થમાનઃ ॥ ૨૪ ॥

નમ્પતિકા-મન્નલાચરણ, (મલગિરિ)

સર્વ કર્મોના અશરૂપી અધકારના મમૂહના ક્ષય માટે
સૂર્યની માફક જેઓ અત્યંત તેજસ્વી છે અને જેણે સર્વ
જગતનું સ્વરૂપ પ્રકાશિત કર્યું છે, એવા શ્રી વર્ધમાન જિત
શબ્દાન્ત હો-જય પામે ૨૪

નમો દુર્ગારાગાદિવૈરિનારનિગારિણે ।

અર્હતે યોગિનાથાય, મહાવીરાય તાપિન ॥ ૨૫ ॥

યોગનાથ, પ્ર૦ ૧, સ્ક૦ ૧

હુ જે કરીને નિવારણ કરી શકાય એવા પાપોદિ શત્રુ
ઓના મમૂહને નિવારનાર, પૂજાને યોગ્ય, યોગીઓના નાથ
અને શિવોનું રક્ષણ કરનાર એવા શ્રી મહાવીર પ્રભુને
નમસ્કાર થાઓ ૨૫

વીરો વિશ્વેશ્વરો દેવો યુષ્માક કુલસ્વજા ।

સ એવ નાથો ભગવાનસ્માક પાપનાશનઃ ॥ ૨૬ ॥

સિદ્ધદેવશબ્દાનુસામનવૃત્તિ, અ. ૧, પા. ૧, સુ. ૨૬

વિશ્વના સ્વામી શ્રીવીરદેવ તમારા કુળદેવ છે, અને તે જ
સ્વામી ભગવાન, અમારા પાપને નાશ કરનાર છે ૨૬

કલ્યાણપાદપારામ શ્રુતગદ્ગાહિમાચલમ્ ।

જ્ઞાના(વિદ્યા)મ્મોજરતિં દય વન્દે શ્રીવાતનન્દનમ્ ॥ ૨૭ ॥

ત્રિ૦ શ૦ પુ૦ ૫૦

પ્રધાનરૂપી વૃષોના ભગીચા મમાન, આગમરૂપી ગંગા નીના
ઉત્તરતિન્ધાન ખિમાલય પર્વત મમાન અને જ્ઞાનરૂપી અથવા
વિશ્વરૂપી કમળન વિદ્યાભાવવામા સૂર્ય મમાન-એવા જ્ઞાનનન્દન
શ્રીવીરમુને હું વાહુ છું ૨૭

પાન્તુ વ શ્રીમહાવીરસ્વામિનો દગ્ધનાગિર' ।

મધ્યાનામન્તરમલપ્રક્ષાલનજલોપમા. ॥ ૨૮ ॥

ત્રિ૦ શ૦ પુ૦ ૫૦

ભવ્ય મનુષ્યોના હૃદયના મેવને ધોવામા પાણી સમાન,
શ્રીમહાવીરસ્વામી પ્રભુની દેશના સમમતી વાણી તમારે
રક્ષણ કરે ૨૮

પદ્મમે ચ સુરેન્દ્રે ચ, કૌશિકે પાદસસ્પૃશિ ।

નિર્વિશેષમનસ્કાય, શ્રીવીરસ્વામિને નમઃ ॥ ૨૯ ॥

યોગશાસ્ત્ર, પ્ર૦ ૧, શ્લો૦ ૨

પગે હસ દેનાર ચ કૌશિક નાગ ઉપર અને પ્રભુને ભક્તિથી
નમસ્કાર કરવા માટે ચરણ સ્પર્શ કરનાર છ દ્ર ઉપર જેવું

મન સમાન-દ્વેષ અને રાગ વિનાનું છે તે શ્રી મહાવીર પ્રભુને
નમસ્કાર થાઓ ૨૯

શાસનાધીશ્વરો વીરઃ, સમીરઃ પાપપાસુષુ ।

સેવ્યો યત્સેવનાજાતઃ, સિંહોઽપ્યષ્ટાપદાસનઃ ॥ ૩૦ ॥

કર્મચન્દ્રપ્રગ્નઘ, સર્ગ ૧, શ્લોક ૫

પાપરૂપી ધૂળને ઉડાડવામા વાયુ મમાન એવા શાસનના
મ્વામી શ્રીવીરપ્રભુ સેવા કરવાને યોગ્ય છે જેમની મેવાથી
સિંહ પણ અષ્ટાપદ નામના ગિરિ ઉપર આસનને-સ્થાનને
પ્રાપ્ત કરી શક્યો છે ૩૦

જિન-પૂજા-વિધિ (૧૪)

પૂજા વિધિ—

પૂજક સ્યાદયો પૂર્વમુખો ગાપ્યુત્તરામુખ ।

દક્ષિણાદિદિશો વર્જ્યા નિદિગ્વર્જનમેવ ચ ॥ ૧ ॥

વિવેકવિલાસ, પ્રથમોદ્દાસ, શ્લોક ૮૭

પૂજા કરનાર પુરુષે પૂર્વ અવગા ઉત્તર દિશા તરફ મુખ કરીને પૂજા કરવી, દક્ષિણ, પશ્ચિમ, અગ્નિ, નૈઋત્ય, વાયવ્ય અને ઇશાન્ય એ ૭ દિશા પૂજામાં અવશ્ય વર્જવી ૧

જિન પૂજા—

મનોવાકાયવસ્ત્રોર્વીપૂજોપરુરણસ્થિતે ।

શુદ્ધિ સપ્તવિધા કાર્યા, શ્રીઝર્હત્પૂજનક્ષણે ॥ ૨ ॥

આદ્યવિધિ, પૃ૦, ૫૦, શ્લોક ૧

મન વાણી, કાયા, વસ્ત્ર, પૃથ્વી, પૂજાનો મામાન અને પૂજાની સ્થિતિ-સ્થિરતા, શ્રીઅરિહત પ્રભુની પૂજાના મમથે આ સાત પ્રકારની શુદ્ધિ કરવી જોઈએ ૨

શુચિ પુષ્પામિષ્તોત્રૈર્દેવમમ્યર્ચ્ય વેદમનિ ।

પ્રત્યાખ્યાન યથાશક્તિ કૃત્વા દેવગૃહ વ્રજેત્ ॥ ૩ ॥

યોગશાસ્ત્ર, પ્રકાશ ૩, શ્લોક ૧૨૨

પવિત્ર થઇ ઘરમા રાખેલા દેવને પુષ્પ, નૈવેદ્ય અને ઝોત્ર વડે પૂજી યથાશક્તિ પચખખાણુ ઠગી દેવગૃહ પ્રત્યે-ગામના ચૈત્ય પ્રત્યે જવુ ડ

પ્રવિશ્ય વિધિના તત્ર ત્રિઃપ્રદક્ષિણયેજ્ઞિનમ્ ।

પુષ્પાદિભિસ્તમમ્યર્ચ્ય સ્તવનૈરુત્તમૈઃ સ્તુયાત્ ॥ ૪ ॥

યોગશાસ્ત્ર, પ્રકાશ ૩, શ્લો ૧૨૩

તે જિનચૈત્યને વિષે વિધિપૂર્વક પ્રવેશ ઠગીને જિનેશ્વરને ત્રણ પ્રદક્ષિણા કરવી, પછી પુષ્પાદિકવડે તેમની પૂજા ઠગીને ઉત્તમ સ્તવનોવડે તેની સ્તુતિ ઠગી ૪

પુષ્પ પૂજા—

સસારપારગ વીતરાગ મુક્તિસુખપ્રદમ્ ।

ચમ્પકાદિસઘસ્કકુસુમૈઃ પૂજયેત્ તુઘઃ ॥ ૫ ॥

સસારના પારને પામેલા તેમજ મુક્તિના મુખને આપવા વાળા એવા શ્રીમાન્ વીતરાગ લગવાન ા તેજ દિવસના મુગ-ધિત તથા પ્રકુહિત અપકાદિક વિવિધ પ્રકારના પુષ્પવડે કરીને પડિન પુરુષ પૂજા કરે તે જ દિવસના પ્રકુહિત વિવિધ પ્રકારના પુષ્પોવડે કરી જોનો પરમાત્માની પૂજા કરે, પરતુ અપવિત્ર, નિર્ગંધ, મલીન, તેમજ કીડાઝોઝો ખાધેલા પુષ્પોવડે પૂજા કરવાને માટે શાસ્ત્રકાર નિષેધ કહે છે, માટે તેવા પ્રકારના અપવિત્ર પુષ્પો પૂજાદિક કર્તવ્યોને વિષે વાપરવા નહિ પ

અષ્ટપ્રકારી પૂજા.—

ગન્ધધૂપાક્ષતૈ સ્તમિમ, પ્રદીપૈર્નિભારિમિઃ ।

પ્રધાનૈશ્વ ફલે પૂજા, વિધેયા શ્રીજિનેશિતુ. ॥ ૬ ॥

શ્રાદ્ધવિધિ, પૃ૦ ૫૮, શ્લો૦ ૧૪ ઋ

અદન, ધૂપ, અક્ષત, પુંડ્રાભાળા, દીપક, નૈવેદ્ય, જળ અને ઉત્તમ ફળોથી જિનેશ્વર પ્રભુની પૂજા કરવી જોઈએ ૬

વરપુષ્પગન્ધઅક્ષતપર્જનફલધૂવનીરપત્તેર્હિ ।

નૈવજ્જવિહાણેય ય જિનપૂજા અઘ્ઘા મણિયા ॥ ૭ ॥

ઘેષ પુંપ, સુગન્ધી વાસમેય—અદન, ચોખા, દીવે, ફળ, ધૂપ, પાણી અને નૈવેદ્યના વિધાન—મૂકવા વડે જિનેશ્વર પ્રભુની પૂજા આઠ પ્રકારની કહેવી છે ૭

નવારૂગી પૂજા —

શ્રીચન્દન વિના પૂજા, નૈવ કાર્યા જિનેશિતુઃ ।

માલે કળ્થે હૃદમ્મોજે, ઉદરે તિલક ક્રમાત્ ॥ ૮ ॥

વિવેકવિલાસ, પ્રથમોહાસ, શ્લો૦ ૧૧

ઉત્તમ અદન વગર જિનપ્રતિમાની પૂજા કોઈ કાળે પણ કરવી નહિ ચરણના અશુભ, દીર્ઘશ્લોક, કાઠ, ખભા, મસ્તક, કપાળ, કંઠ, હૃદય, ઉદર આ નવ મ્થાન ઉપર અનુક્રમે તિલક કરવ ૮

ત્રિકાલ પૂજા—

નવમિસ્તિલકૈઃ પૂજા, કરણીયા નિરન્તરમ્ ।

પ્રભાતે પ્રથમ વાસપૂજા કાર્યા ત્રિચક્ષણૈઃ ॥ ૯ ॥

ત્રિવેકવિલાસ, પ્રથમોદ્દાસ, શ્લોક ૯૦

હુમેશા નવ તિલકવડે જિનપ્રતિમાની પૂજા કરવી, વિધિના
જાણકાર પુરુષોએ પ્રભાત કાળમા પ્રથમ વાસપૂજા કરવી ૬

મધ્યાહ્ને કુસુમૈઃ પૂજા, મન્ઘ્યાયા ધૂપદીપત ।

અર્હતો દક્ષિણે ભાગે, દીપસ્યાય નિવેશનમ્ ॥ ૧૦ ॥

ત્રિવેકવિલાસ, પ્રથમોદ્દાસ, શ્લોક ૯૧

બપોરે સુગંધી કુલ્લોથી જિનપ્રતિમાની પૂજા કરવી, અને
સંધ્યાકાળે ધૂપ-દીપથી પૂજા કરવી જિનપ્રતિમાની જમણી
બાજુએ દીવો રાખવો ૧૦

વામાગે ધૂપદહનમગ્રપૂજા તુ મમ્મુલ્લમ્ ।

ધ્યાન તુ દક્ષિણે ભાગે, ચૈત્યાના વન્દન તથા ॥ ૧૧ ॥

ત્રિવેકવિલાસ, પ્રથમોદ્દાસ, શ્લોક ૯૨.

સગવાનની ડાબી બાજુએ ધૂપ ધાણું મૂકવું નૈવેદ્ય ફળ
આદિથી અગ્રપૂજા ભગવાનની સન્મુખ કરવી અને ધ્યાન તથા
ચૈત્યવદન ભગવાનની જમણી બાજુએ રહીને કરવું ૧૧

જિન-વન્દન-પૂજન-ફલ (૧૫)

જિનદર્શન ફળ —

ધન્યાઽદૃષ્ટિરિય યયા વિમલયા દૃષ્ટો મયાન્ પ્રત્યહ
 ધન્યાઽમૌ રમના યયા સ્તુતિપથ નીતો જગદ્વત્સલ ! ।
 ધન્ય કર્ણયુગ વચોઽમૃતરસ પીત મુદા યેન તે,
 ધન્ય હૃત્ મતત ચ યેન વિગદસ્ત્વન્નામમન્ત્રો ધૃત ॥ ૧

નિર્ભળ અપી જે દૃષ્ટિવડે તમે હમેશા જોનામા, ત દૃષ્ટિ
 ધન્ય છે, હે નિશ્વત્સલ ! જે જિન્હાવડે તમે સ્તુતિમાર્ગ
 લઈ જવાયા-જે છલો તમારી હમેશા સ્તુતિ કરી, તે જિન્હા
 ધન્ય છે, જે કર્ણયુગલે તમારા વચ ૧ રૂપી અમૃતરસનું પ
 કયુ તે કર્ણયુગલને ધન્ય છે, તવા જે હૃદયે નિરંતર તમ
 નામરૂપી નિર્ભળ મત્રને ધારણ કર્યો તે હૃદયને પણ ધન્ય છે

અધામવત્ સફલતા નયનદ્વયસ્ય,
 દવ ! ત્વદીયચરણામ્બુજવીક્ષણેન ।
 અથ ત્રિલોકતિલક ! પ્રતિભાસતે મે,
 સસારવાસિધિરય ચુલુકપ્રમાણ ॥ ૨

હે દેવ ! તમારા ચરણ કમળના દર્શન થવાથી અ
 મારા જન્મે નેત્રો નફળ થયા છે, હે ત્રણ લોકના તિ

સમાન સ્વામી ! આજે મને આ અસારમયુદ્ધ અજલિ-પસલી
જેટલો જ લાગે છે ૨

दर्शन देवदवस्य, दर्शन पापनाशनम् ।

दर्शन स्वर्गसोपान दर्शन मोक्षसाधनम् ॥ ૩ ॥

દેવોના થે દેવ-શ્રી તીર્થ કર પ્રભુનું દર્શન પાપને નાશ
કરનારું, ઉત્પત્તિ કાગક વસ્તુઓના (અથવા સ્વર્ગના) પગથીયા
સમાન અને મોક્ષના સાધનભૂત છે, માટે તમનું દર્શન
કરવું જોઈએ ૩

दर्शनेन जिनेन्द्राणा साधूना वन्दनेन च ।

न तिष्ठति चिर पाप छिद्रहस्ते यथोदकम् ॥ ૪ ॥

જિનેશ્વર પ્રભુના દર્શનથી અને સાધુપુરુષોના વદન વડે
જેમ છિદ્રવાળા (પોલા) હાથમાં પાણી નહેતું નથી તેમ લાળા
કાળના પાપ રહેતા નથી અર્થાત્ આત્મા નિર્મળ થયે પુનઃ
પાપ ખરી પડે છે-નહિ વાચ ૪

सार्वभौमोऽपि मा भुव त्वदर्शनपरादमुखः ।

त्वदर्शनपरस्मान्तः, त्वच्चैत्ये त्रिहोऽप्यहम् ॥ ૫ ॥

હે પ્રભુ ! તારા દર્શનથી વિમુખ થઈને અકવર્તી પણ હું
થવાને ઇચ્છતો નથી પરંતુ તારા દર્શન માટે તત્પર
મનવાળો થઈને તારા ચૈત્ય-મંદિરમાં પક્ષી થઈ (તોપણ
મને કબૂલ છે) ૫

ધન્યોઽહ કૃતપુણ્યોઽહ નિસ્તીર્ણોઽહ મગર્ણવાત્ ।

અનાદિમવકાન્તારે, દષ્ટો યેન જિનો મયા ॥ ૬ ॥

આ અનાદિકાળના સ સારરૂપી જગલ્લમા આજે જિનેશ્વર પ્રભુને મે દેખ્યા, તેથી હું ધન્ય છું પુણ્યવાન છું અને આ ભવરૂપી સમુદ્રમાંથી (તરીને) પાર પામ્યો છું ૬

અથ પ્રક્ષાલિત માત્ર નેત્રે ચ વિમલીકૃતે ।

મુક્તોઽહ સર્વપાપેભ્યો જિનેન્દ્ર ! તવ દર્શનાત્ ॥ ૭ ॥

હે જિનેન્દ્ર ! તમારું દર્શન થવાથી આજે મારું શરીર ધોવાઈને સાફ થયું છે, મારા નેત્રો નિર્મળ થયા છે, અને સર્વ પાપથી હું મુક્ત થયો છું ૭

અથ મે સફલ જન્મ, અથ મે સફલાઃ ક્રિયાઃ ।

શુભો દિનોદયોઽસ્માક જિનેન્દ્ર ! તવ દર્શનાત્ ॥ ૮ ॥

હે જિનેન્દ્ર ! તમારા દર્શન થવાથી મારો જન્મ આજે સફળ થયો, મારી ક્રિયાઓ આજે સફળ થઈ, અને આજે અમારો દિવસ સારો ઉઘ્યો છે ૮

અથ મે સફલ દેહમથ મે સફલ બલમ્ ।

નષ્ટાનિ વિમ્નજાલાનિ, નિનેન્દ્ર ! તવ દર્શનાત્ ॥ ૯ ॥

પાર્શ્વ૦ ચ૦, (ગદ્ય) પૃ ૯૨, (પ્ર૦ સ૦)

હે જિનેશ્વર ! તમારા દર્શન થવાથી આજે મારું શરીર

સફળ થયું છે, આજે મારું જીવન સફળ છે, તથા મારા
વિનના મમ્મ આજે નાશ પામ્યા છે ૯

અથ મે સફલ-જન્મ, પ્રગસ્ત સર્વમદ્ગલમ્ ।

મયાર્ણવ ચ તીર્ણોઽહ જિનેન્દ્ર ! તવ દર્શનાત્ ॥ ૧૦ ॥

પાર્શ્વ૦ ચ૦, (ગદ્ય) પૃ ૯૨, (પ્ર૦ સ૦)

હે જિનેન્દ્ર ! તમારું દર્શન થવાથી આજે મારો જન્મ
સફળ થયો છે, વખાણવા લાયક મર્વ પ્રકારનું મગલ મને
પ્રાપ્ત થયું છે, તથા આજે હું ભવસાગરને તરી ગયો છું ૧૦

અથ મે સફલ ગાત્ર નેત્રે ચ વિમલીકૃતે ।

સ્નાતોઽહ ધર્મકૃત્યેષુ, જિનેન્દ્ર ! તવ દર્શનાત્ ॥ ૧૧ ॥

પાર્શ્વ૦ ચ૦, (ગદ્ય) પૃ ૯૨ (પ્ર૦ સ૦)

હે જિનેન્દ્ર ! તમારું દર્શન થવાથી આજે મારું ગાત્ર
-શરીર સફળ થયું છે, આજે મારા નેત્રો નિર્મળ થયા છે, અને
આજે હું ધર્મના કાર્યોમાં ન્હાયો-પવિત્ર થયો છું ૧૧

અથાહ સુકૃતીભૂતો ત્રિધૂતાશેષકિલ્બિષઃ ।

ભુવનત્રયપૂજ્યોઽહ જિનેન્દ્ર ! તવ દર્શનાત્ ॥ ૧૨ ॥

પાર્શ્વ૦ ચ૦, (ગદ્ય) પૃ ૯૨, (પ્ર૦ સ૦)

હે જિનેન્દ્ર ! તમારું દર્શન થવાથી આજે હું ત્રિધૂતાશેષ
થયો છું, આજે મારા સર્વ પાપ નાશ પામ્યા છે, અને ત્રણ
જગતને પૂજ્ય થયો છું ૧૨

અથ મિથ્યાઽન્ધકારસ્ય, હન્તા જ્ઞાનદિવાકર ।

ઉદિતો મચ્છરીરસ્ય, જિનેન્દ્ર ! તવ દર્શનાત્ ॥ ૧૩ ॥

પાર્શ્વ૦ ચ૦, (ગદ્ય) પૃ ૯૨, (પ્ર૦ સ૦)

હે જિનેન્દ્ર ! તમારુ દર્શન થવાથી આજે મારા શરીરમા રહેલા મિથ્યાત્વરૂપી અધકારને હજાર જ્ઞાનરૂપી સૂર્ય ઉઠ્ય પામ્યો છે ૧૩

અથ મે કર્મણા જાલ વિધૂત સરુપાયકમ્ ।

દુર્ગત્યા વિનિવૃત્તોઽહ જિનેન્દ્ર ! તવ દર્શનાત્ ॥ ૧૪ ॥

પાર્શ્વ૦ ચ૦, (ગદ્ય) પૃ ૯૩, (પ્ર૦ સ૦)

એ જિનેન્દ્ર ! તમારુ દર્શન થવાથી આજે કપાયો સહિત મારા કર્મનો અમૂલ નાશ પામ્યો છે, અને આજે હું દુર્ગતિથી નિવૃત્ત થયો છું, અર્થાત્ દુર્ગતિમા જતા અક્યો છું ૧૪

અથ નષ્ટો મહાવન્ધ, કર્મણા દુઃસ્વદાયક ।

સુખસદ્ગ. સમૃત્પન્નો જિનેન્દ્ર ! તવ દર્શનાત્ ॥ ૧૫ ॥

પાર્શ્વ૦ ચ૦ (ગદ્ય) પૃ ૯૩, (પ્ર૦ સ૦)

હે જિનેન્દ્ર ! તમારુ દર્શન થવાથી આજે મારો દુઃખ દેનારો કર્મનો મોટો બધ નાશ પામ્યો છે, અને મુખનો સગ પ્રાપ્ત થયો છે ૧૫

મન પ્રમત્ત સમ્પન્ન નેત્રે પીયૂષપૂરિતે ।

અહ સ્નાત* સુધાકુણ્ડે, જિનેન્દ્ર ! તવ દર્શનાત્ ॥ ૧૬ ॥

ધર્મકલ્પ૦, પૃ૦ ૪, શ્લો૦ ૬૫ (દે૦ લા૦)

હે જિનેદ્ર ! આપનું દર્શન થવાથી મારું મન પ્રસન્ન થયું છે, માગ નેત્રો અમૃતવડે પૂર્ણ થયા છે, અને હું અમૃતના કુડમા ન્હાયો છું ૧૬

સુપ્રભાત સુદિગ્ધઃ કલ્યાણ મેઽય મદગલમ્ ।

યદ્ વીતરાગ ! દૃષ્ટોઽમિ, ત્વ ત્રૈલોક્યદિગ્ધાકર* ॥૧૭॥

ધર્મકલ્પ૦, પૃ૦ ૧, શ્લો૦ ૬૩ (દે૦ છા૦)

હે વીતરાગ ! ત્રણે લોકના સૂર્ય મમાન તમને આજે મેળોયા છે-તમારું દર્શન કર્યું છે, તેની આજનો મારો પ્રાત કાળ ગુભ થયો, આજનો દિવસ પણ શુભ વયો, તેમજ કલ્યાણ અને મગળ મને પ્રાપ્ત થયું છે ૧૭

અથ ઊન્ના મોહપાશા અથ રાગાદયો જિતાઃ ।

અથ મોક્ષસુખ જાતમથ તીર્ણો મનાર્ણવ ॥ ૧૮ ॥

ધર્મકલ્પ૦, પૃ૦ ૪, શ્લો૦ ૬૪. (દે૦ છા૦)

હે જિનેદ્ર ! તમારું દર્શન થવાથી આજે મારા મોહના પાશ હેઠાઈ ગયા છે, આજે મે રાગાદિક શત્રુઓને છુટ્યા છે, આજે મને મોક્ષનું સુખ પ્રાપ્ત થયું છે, અને આજે હું અસાર સમુદ્રને તરી ગયો ॥ ૧૮

યાસ્વામીતિ જિનાલયે, સ લભતે વ્યાયંશ્વતુર્યં ફલ

પપ્ત ચોત્થિતુમ્મુદ્ધતોઽષ્ટમમથો ગન્ત પ્રવૃત્તોઽધ્વનિ ।

શ્રદ્ધાલુર્દશમ ચહિર્નિનગૃહાત્ ગ્રાસસ્તતો દ્વાદશ

મધ્યે પાલિક્રમીક્ષિતે જિનપતૌ માસોપવાસ ફલમ્ ॥૧૯॥

પ્રવચ્ચકોશ, રત્નશ્રાવકપ્ર૦, પૃ૦ ૯૩, (મિ૦ પ્ર૦)

‘ હું જિનાલયમા જર્મશ ’ એમ વિચાર કરનારને એક ઉપવાસનું, તે માટે ઠકવાનો ઉદ્ગમ કરનારને બે ઉપવાસનું, જવાની પ્રવૃત્તિ કરનારને ત્રણ ઉપવાસનું, ગ્લતામા શ્રદ્ધા કરનારને ચા૦ ઉપવાસનું, જિનાલયની બહાર દગ્ગલા પહોંચે ત્યારે પાંચ ઉપવાસનું, જિનમંદિરની અંદર પહોંચે ત્યારે ૫૬૨ ઉપવાસનું અને જિનેશ્વર પ્રભુના દર્શન કરવાથી એક મહિનાના ઉપવાસનું ફળ મળે છે ૧૯

દર્શનાદ્ દુરિતઘસી, વન્દનાદ્ વાચ્છિતપ્રદ ।

પૂજનાત્ પૂરક શ્રીણા જિન સાક્ષાત્ સુરદ્રુમ. ॥ ૨૦ ॥

ઉપ૦ તર૦, પૃ૦ ૧૯૮, (ચ વિ પ્ર)

જિનેશ્વર પ્રભુ, દર્શનથી પાપનો નાશ કરે છે, વદન કરવાથી વાચ્છિતને આપે છે અને પૂજવાથી લક્ષ્મીને પૂર્ણ કરે છે, માટે જિનેશ્વર સાક્ષાત્ કૃપાવૃક્ષ છે ૨૦

તવ સ્તવનનિધ્યાનધ્યાનૈરજનિ નિર્મલમ્ ।

વક્ષ્યધ્ધુર્મનો મેડ્ય, વીતરાગ ! નમોઽસ્તુ તે ॥ ૨૧ ॥

પાર્શ્વ૦ ચ૦, ગદ્ય પૃ૦ ૯૩, (પ્ર૦ સ૦)

હે વીતરાગ ! આજે તમારી સ્તુતિ કરવાથી મારું વક્ષ્યધ્ધન નિર્મળ થયું છે, તમારું દર્શન થવાથી મારા નેત્ર નિર્મળ

થયા છે, અને તમારા ધ્યાનવડે મારું મન નિર્મળ થયું છે
તમને મારો નમસ્કાર હો ૨૧

सर्वज्ञदेवम्य च नामजापात्,

प्राप्नोति किं नाग्निभय क्षय च ? ।

प्राप्नोति किं राजभय न नाश ?

प्राप्नोति किं चोरभय न नागम् ? ॥ ૨૨ ॥

સુમાપિતરત્નમાણ્ડાગાર

સર્વજ્ઞ દેવના નામનો જાપ કરવાથી શું અગ્નિનો ભય
નાશ નથી પામતો ? શું રાજાનો ભય નાશ નથી પામતો ? અને
શું ચોરનો ભય નાશ નથી પામતો ? અર્થાત્ સર્વ ભય
નાશ પામે છે ૨૨

જિનવહન કૃત—

य. प्रातरेन नमता भगदहियुग्म

सजायते क्षितिरजस्विलको ललाटे ।

पुमा म एन सपदि त्रिदिवापवर्ग-

लक्ष्मीश्रीकरणकौशलमाविमर्ति ॥ ૨૩ ॥

અપઠ તરઠ, પૃઠ ૨૦૯, (ચઠ વિઠ પ્રઠ)

હે જિનેન્દ્ર ! પ્રાત કાળે તમારા ચરણ યુગલને નમસ્કાર
કરતા પુરુષોના લલાટમા-કપાળમા જે પૃથ્વીની રજ્જુ તિલક
થાય છે, તે જ તિલક તત્કાળ સ્વર્ગ અને મોક્ષરૂપી લક્ષ્મીના
વશીકરણમા કુશળતાને ધારણ કરે છે ૨૩

સ્વર્ગસ્તસ્ય ગૃહાક્ષણ સહચરી સામ્રાજ્યલક્ષ્મીઃ શુભા,
સૌભાગ્યાદિગુણાગ્નિર્વિલસતિ સ્વૈર વપુર્વેશ્માનિ ।

સમાર સુતરઃ શિવ કરતલક્રોડે લુઠત્યક્ષમા,

ય શ્રદ્ધામરમાજન જિનપતેઃ પૂજા નિધત્તે જન. ॥ ૨૪ ॥

સિન્દૂરપ્રકર, શ્લોક ૧૦

અત્યંત મહાના પાત્રરૂપ જે મનુષ્ય જિનેશ્વર પ્રભુની
પૂજા કરે છે તેને, પોતાના ઘરનું આગણુ જ સ્વર્ગ બને છે,
સામ્રાજ્યની લક્ષ્મી મુદર સહચરી-મખી બને છે, શરીરરૂપી
ઘરને વિષે સૌભાગ્ય વગેરે શુભોની શ્રેણી સ્વનત્રપણે વિલાસ
કરે છે મમાગ આગી ગીતે તરાય એવો બને છે અને મોક્ષ
હથેલીમા જાલીથી આવે છે ૨૪

જિન પૂજન ફળ—

પાપ લુપ્તયતિ દુર્ગતિં દલયતિ વ્યાપાદયત્યાપદ
પુણ્ય સચિનુતે શ્રિય તિતનુતે પુણ્નાતિ નીરોગતામ્ ।

સૌભાગ્ય વિદધાતિ પશ્ચન્નયતિ પ્રીતિં પ્રસૂતે યશ્ચ ,

સ્વર્ગ ચચ્છતિ નિર્વૃત્તિં ચ રચયત્યર્ચાર્હતા નિર્મિતા ॥ ૨૫ ॥

સિન્દૂરપ્રકર, શ્લોક ૯

તીર્થ કર ભગવાનની કરેલી પૂજા, પાપનો નાશ કરે છે,
નરકાદિ દુર્ગતિનું દલન કરે છે, આપત્તિનો વિનાશ કરે છે,
પુણ્યનો સચય કરે છે, લક્ષ્મીનો વિસ્તાર કરે છે, આરોગ્યની
પુષ્ટિ કરે છે, તેમજ સૌભાગ્ય, પ્રીતિ, યશ્ચ, સ્વર્ગ અને યાવત્
મોક્ષ મુખને પણ આપે છે ૨૫

મા જિહ્વા યા જિન સ્તૌતિ, તચ્ચિત યત્તદર્પિતમ્ ।

તાવેત્ કેયલૌ શ્લાઘ્યૌ, યૌ તત્પૂજાકરૌ કરૌ ॥ ૨૬ ॥

જૈનપદ્ધતન્ત્ર, પૃ૦ ૨૫૪, શ્લો૦ ૧૦

તે જ જિહ્વા પ્રશમ્ય છે કે જે જિનેશ્વરની સ્તુતિ કરે છે,
તે જ ચિત્ત પ્રશમ્ય છે કે જે જિનેશ્વરના ધ્યાનમાં મગ્ન હોય,
અને તે જ બે હાથ ડેવળ વખાણવા લાયક છે કે જે જિને
શ્વરની પૂજા કરે છે ૨૬

યન્મયોપાર્જિત પુણ્ય જિનશામનસેત્રયા ।

જિનશાસનસેત્રૈત, તેન મેઽસ્તુ ભવે ભવે ॥ ૨૭ ॥

પ્રત્યન્વકોશ, વસ્તુપાલપ્રવચ્ચ, શ્લો૦ ૧૦૨ (સિ૦ પ્ર૦)

જિનેશ્વર પ્રભુના શાસનની મેવા વડે મે જે પુણ્ય ઉપાર્જિત
કર્તું છે તે પુણ્યવડે કરીને જિનશામનની મેવાજ મને ભવે
ભવને વિષે ત્રાસ વાળો ૨૭

જિનસ્ય પૂજન હન્તિ, પ્રાતઃ પાપ નિગ્રામમ્ ।

આજન્મ નિહિત મધ્યે, સપ્તજન્મકૃત નિશિ ॥ ૨૮ ॥

શ્રાદ્ધવિધિ, પૃ૦ ૬૪, (આત્મા૦ સ૦)

પ્રાતઃ કાળે જિનેશ્વર પ્રભુનું કંઠેલું પૂજન, રાત્રિએ કરેલા
પાપને નાશ કરે છે, મધ્યાહ્ને કરેલું પૂજન આખી છાદગીમાં
કરેલા પાપોનો અને રાતે-મધ્યા મમયે કરેલું પૂજન સાત
ભવના કરેલા પાપોનો નાશ કરે છે ૨૮

લઘ્વા. ત્રિય. મુગ્ધ મ્પૃષ્ટ મુલ્લ દૃષ્ટ તનૂરુદામ્ ।

પૂજિત દર્શન જૈન ન મૃત્યોર્ભયમસ્તિ મે ॥ ૨૯ ॥

પ્રવન્ધકોશ, વસ્તુપાલપ્રવન્ધ, શ્લો ૧૧ (સિં ૫૦)

લક્ષ્મી પ્રાપ્ત કરી, મુખ મેળવ્યું, પુત્રાદિકનું મુખ જોયું
અને જિનેશ્વર ભગવાનના આસનની પૂજા-મેવા પણ કરી છે,
તેથી હવે મને મૃત્યુનો જંગ પણ ભય નથી ૨૯

સ્વર્ગાપવર્ગદો દ્રવ્યસ્તગોડાપિ સુલાવહઃ ।

હતુશ્ચિત્તપ્રમત્તેસ્તત્, કર્તવ્યો ગૃહિણા મદા ॥ ૩૦ ॥

યોગમાર, પ્રસ્તાવ ૧, શ્લો ૩૧

દ્રવ્યપૂર્ણ આ ભવમા પણ મુખ આપનાર છે, પરભવમા
સ્વર્ગ અને મોક્ષને આપનાર છે, તથા ચિત્તની નિર્મલતાનું કારણ
છે, તેથી ગૃહસ્થીઓએ આ દ્રવ્યપૂર્ણ અવશ્ય કરવા લાયક છે ૩૦

ધૂવે પક્ત્વોગમો, મામરકરણ ચ કપ્પૂરધૂવમ્મિ ।

ઋત્તિઅમાસરકરણ માહૃપડિલાભિષ્ લહ્હ ॥ ૩૧ ॥

પ્રવન્ધકોશ, રત્નપ્રાવકપ્ર ૦, (સિં ૫૦)

જિનેશ્વર પ્રભુ પાસે ધૂપ ઉપેવવાથી પદર ઉપવાસનું ફળ
થાય છે, કપૂરના પીવા સહિત ધૂપ (આરતિ) કરવાથી એક
મહિનાના ઉપવાસ જેટલું ફળ થાય છે અને (શત્રુજય તીર્થમા)
મુનિરાજોને દાન કેવાથી કારતક મહિનાના ત્રીશ ઉપવાસ જેટલું
ફળ થાય છે (દ્વાવિઠ અને વારિષ્ણિણ આદિ દશ કોડ
મુનિરાજો શ્રી શત્રુજય તીર્થ ઉપર આસો શુદિ ૧૫ થી
કારતક શુદિ ૧૫ સુધી એક માસનું અનશન કરી મોક્ષમા

ગયેલા હોવાથી ઠારતક મહિનાના ઉપવાસનુ શ્રીશત્રુજયમાહાત્મ્ય
આદિ અથોમા વિશેષ કૃણ કહ્યુ છે) ૩૧

સય પમજ્જણે પુત્ત, સહસ્સ ચ તિલેવણે ।

સયમાહસ્સિયા માલા, અણત ગીઅવાહણ ॥ ૩૨ ॥

પ્રગમ્બકોર, રત્નચાયકપ્ર૦, (સિં૦ પ્ર૦).

શ્રી નિનેશ્વર ભગવાનની મૂર્તિનુ શુદ્ધ લાવપૂર્વક પ્રમાર્જન
કરવાથી એ ઉપવાસનુ, વિલેન-પૂજા કરનાથી હજાર ઉપવાસનુ,
માળા પહેનાવવાથી લાખ ઉપવાસનુ અને વાર્ણિક સાથે સગીત-
મુતિ કરનાથી અનંત ઉપવાસ જેટલુ કૃણ થાય છે ૩૨

જો પૂણ્હ તિમજ્જ, જિણિંદરાય તહા વિગયદોસ ।

સો તડયમવે સિજ્જહ, અહના મત્તહમે જમ્મે ॥ ૩૩ ॥

ઉપ૦ તર૦, પૃ૦ ૧૬૮, (ચ૦ વિ૦ પ્ર૦)

જે મનુષ્ય દોષ વિના ॥ નિનેશ્વર પ્રભુને શ્રદ્ધાપૂર્વક ત્રણે
કાળ પૂજે છે, તે ત્રીજે ભવે મોક્ષે જાય છે, અથવા માતમા
આઠમા ભવે તો નિશ્ચયે કરીને જાય છે ૩૩

ધૂપ દહતિ પાપાનિ, દીપો મૃત્યુવિનાશનઃ ।

નૈવેદ્યૈર્નિપુલ રાજ્ય પ્રદાપિણા શિવપ્રદા ॥ ૩૪ ॥

ઉપ૦ તર૦, પૃ૦ ૧૮૮, (ચ૦ વિ૦ પ્ર૦).

નોટ —ઉપગ્ના ન૦ , , ૨૪ ૨૫, ૨૦, ૩૪ ના શ્લોકો ત્રીજા
ભાગના પૃષ્ઠ ૧૦૩૯ ૧૦૪૦, ૧૦૪૩ મા આવી ગયા છે, છતાં નિન-
પૂજમાં ઉપયોગી હોવાથી આ સ્થળે આપેલ છે

જિનેશ્વરની પૂજામાં કહેવો ધૂપ પાપને બાળે છે, દીવા
મૃત્યુનો વિનાશ કરે છે, નૈવેદ્ય મોટું રાજ્ય આપે છે અને
અદિક્ષણ મોક્ષ આપે છે ૩૪

ચૈત્યવદન ફલ —

ચૈત્યવદનતઃ સમ્યક્, શુભો માર્ગ પ્રજાયતે ।

તસ્માત્ કર્મક્ષય મર્ગ, તતઃ કલ્યાણમસ્નુતે ॥ ૩૫ ॥

ધર્મચિન્દુ, સૂત્ર ૧૭૭ ઘટિકા

માર્ગ મેળવે ચૈત્યવદન જ્ઞાથી શુભ ભાવ ઉત્પન્ન થાય
છે, તે શુભ બાળથી મર્ગ કર્મનો ક્ષય થાય છે અને કર્મક્ષય
કે ધાણને એવે મોક્ષને પ્રાપ્ત કરે છે ૩૫

જિનાવય-જિનમૂર્તિ વિધાન ફળાઃ—

સમ્યકેન તિનાલય નિજમુજોપાત્તેન કારાપિત

મોક્ષાર્થ સ્વધનેન શુદ્ધમનસા પુસા સદાચારિણા ।

વેદ્ય તેન નરામરેન્દ્રમહિત તીર્થેશ્વરાણા પદ

પ્રાપ્ત જન્મફલ કૃત જિનમત્ત ગોત્ર મમ્મુતોદ્વિત્તસ્મ ॥ ૩૬ ॥

સુક્તમુક્તાં, પૃષ્ઠ ૧૩૦, શ્લોક ૪, (હીં ૬૦)

શુદ્ધ મનવાળા અને મહાત્માવાળા જે પુરુષે પોતા
ભુજાથી ન્યાયવડે ઉપાર્જન કરેલા પોતાના ધનવડે મોક્ષને મેળવે
મનોહર જિનાવય કરાવ્યું હાય, તે પુરુષે નરેન્દ્ર અને દેવો
દ્રોણે પૂજેલું તીર્થ કર પદ યોગવવાનું છે, તેણે જન્મનું

પ્રાપ્ત કર્યું છે, તેણે જિનેશ્વરનો મત અગીકાર કર્યો છે, અને તેણે પોતાનું કુળ ઉદ્ધવણ કર્યું છે એમ જાણવું ૩૬

નિનમયન જિનચિમ્પ જિનપૂજા જિનમર્તિ ચ યઃ કુર્યાત્ ।
તસ્ય નરામરશિયમુખ-ફલાનિ કરપહ્લયસ્થાનિ ॥ ૩૭ ॥

ધર્મચિન્દુ, સૂત્ર ૪૧૪ ઘૃત્તિઃ

જે મનુષ્ય જિનેશ્વરનું ચૈત્ય કરાવે, જિનપ્રતિમા બરાવે, જિનપૂજા કરે અને જિનેશ્વર જ સત્ય દેવ છે એવી બુદ્ધિ કરે, તે પુરુષના હસ્તઽમળમા જ નર, દેવ અને મોક્ષના મુખ-રૂપી ફળો રહેલા છે ૩૭

રાગદ્રેપમોહજિતા પ્રતિમા શ્રીમદર્હતામ્ ।

યઃ કારયેત્ તસ્ય હિ, સ્યાદ્ ધર્મઃ સ્વર્ગાપર્ગદઃ ॥ ૩૮ ॥

ત્રિ૦ શ૦ પુ૦ ચ૦, પર્વ ૧૦, મ૦ ૧૧, શ્લો૦ ૩૭૭

જેણે રાગ, દ્રેપ અને મોહને છુટેલા છે એવા શ્રી જિનેશ્વરની પ્રતિમાને જે પુરુષ કરાવે છે, તેને સ્વર્ગ અને મોક્ષ આપનારા ધર્મ વાય છે ૩૮

જિન-શરણ (૧૬)

જિન શરણ —

મદાઽનન્દમય ! સ્વામિન્ ! જય કારુણ્યસાગર ! ।

इह लोके परलोके, त्वमेव शरण मम ॥ १ ॥

પાર્શ્વનાથચં (ગદ્ય) પૃઠ ૧૮, (પ્ર૦ સ૦) ૬

સદા આનંદમય અને કરુણાના સાગરરૂપ હે સ્વામી ! તમે જય પામો. આ લોક અને પરલોકમાં તમે જ મારું શરણ હો. ૧

अन्यथा (अन्यस्य) शरण नास्ति, त्वमेव शरण मम ।

तस्मात् सर्वप्रयत्नेन(कारुण्यभावेन), रथ रक्ष जिनेश्वर ! ॥२॥

હે જિનેશ્વર પ્રભુ ! મને તમારું જ શરણ છે, બીજા કોઈનું શરણ નથી તેથી બધાય પ્રયત્નથી (અથવા કરુણાભાવથી) મારું રક્ષણ કરો. ૨

जले वा ज्वलने वाऽपि, कान्तारे शत्रुमङ्कटे ।

मिहाहिरोगविपदि, त्वमेव शरण मम ॥ ३ ॥

હે જિનેશ્વર ! જળ, અગ્નિ, આ પથ, શત્રુનું સંકટ, સિંહ સર્પ, રોગ અને બીજી કોઈ પણ વિપત્તિ, આ સર્વના ભય વખતે તમે જ મારું શરણ હો. ૩

યમભિનવિતુમુચૈર્દિવ્યરાજીનગર-

સ્થિતચરણમરોજ મવ્યરાજી વવાર ।

જિનગરવિસર ત પાપવિધ્વસદશ્ચ

શરણમિતિ ત્રિદન્તો મા મ્મ વિદ્ધ્ય સદક્ષમ્ ॥ ૪ ॥

ચતુર્વિંશતિકા, પૃ૦ ૬૯, શ્લો૦ ૩૮, (આગ૦ મ૦)

દેવોએ એલા કમળોના સમૂહને વિષે જેમના ચરણ-કમળ
રહેલા છે, એવા, જેમની અત્યંત સ્તુતિ કરના માટે લગ્ય પ્રાણી-
ઓના સમૂહ પાસે કર્યું છે તેવા, પાપનો નાશ કરવામા
નિપુણ અને ઉત્તમ ઇન્દ્રિયોવાળા તે જિનેશ્વરોના સમૂહનું તમે
શરણ કરો જિનેશ્વરોનું શરણ લાભદાયક છે આ પ્રમાણે
જાણતા એવા તમારે ખીજે કશો વિચાર ન કરવો જ

જીવાજીનાદિતરોપદેશકા. પરમેશ્વરા* ।

યોધિપ્રદાઃ સ્વયબુદ્ધા અર્હન્તઃ શરણ મમ ॥ ૫ ॥

ત્રિ૦ શ૦ પુ૦ ચ૦, પર્વ ૧૦, સ૦ ૧૦, શ્લો૦ ૩૯૫

જીવ, અજીવ વગેરે તત્ત્વોનો ઉપદેશ કરનારા, પદ્મ ઐશ્વ-
ર્યવાળા, યોધિ-અમકિતને આપનારા અને સ્વયંબુદ્ધ-પોતાની
મેળે જ યોધ પામેલા અર્હન્ત લગવાનું મારું શરણ હો ૫

અર્હત્સિદ્ધસાધુધર્માન્ મદ્ગલ્યાન્ મદ્ગલાત્મનઃ ।

લોકોત્તમૌશ્ચ ચતુરશ્ચતુર સોઽસ્મરત્ સ્વયમ્ ॥ ૬ ॥

ત્રિ૦ શ૦ પુ૦ ચ૦, પર્વ ૧૦, સ૦ ૧૦, શ્લો૦ ૩૯૪

ચતુર એવા તે માધુએ પોતે મગ્ગદારક, મગ્ગ સ્વરૂપ

વાળા અને વોકને વિષે ઉત્તમ એવા અરિહત, સિદ્ધ, સાધુ
અને ધર્મ-આ શરણભૂત બારનું સ્મરણ કર્યું ૬

સિદ્ધ ગરણ.—

ધ્યાનાગ્નિદગ્ધકર્માણસ્તેજોરૂપા અનશ્વરા ।

અનન્તકેયલજ્ઞાના*, સિદ્ધાશ્ચ શરણ મમ ॥ ૭ ॥

ત્રિ૦ જ્ઞ૦ પુ૦ ચ૦, પર્વ ૧૦, મર્ગ ૧૦, શ્લો૦ ૩૯૬

જેમણે ધ્યાનરૂપી અગ્નિવડે સર્વ કર્મ બાળી નાખ્યા છે,
જેઓનું રૂપ તેજોમય છે, જેઓ કદાપિ નાશ પામતા નથી,
તથા જેઓને અનંત કેવળજ્ઞાન હોય છે, તેના સિદ્ધો માત્ર
શરણ હો ૭

સ્ફુટ ચ જગદાલમ્બ †, નાથેદ તે નિવેદ્યતે ।

નામ્તીહ શરણ લોક, મગચન્ત વિમુચ્ય મે ॥ ૮ ॥

જગતના આધારભૂત હે પ્રભુ † આ હું ધરણર સાચુ જ
કહું છું કે આ મમારમા આપને છોડીને મને બીજું કંઈ
શરણ નથી ૮

ન્વા પ્રપદ્યામહે નાથ ત્વા સ્તુમસ્ત્વામુપાસ્મહે ।

ત્વચો હિ ન પરસ્રાતા, કિં બ્રૂમ. ? કિમુ કર્મહ ? ॥ ૯ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર, પ્ર૦ ૬, શ્લો૦ ૫

હે નાથ ! અમે આપને સ્વામિ તરીકે અગીકાર કરીએ
છીએ, આપની સ્તુતિ કરીએ છીએ, આપની ઉપાસના-સેવા

કરીએ છીએ, આપનાથી ડોઇ બીએ (દેવાદિક) રક્ષણ કરનાર
નવી આવી બીજી અમે શુ બોલીએ ? અને શુ કરીએ ? ૯

સ્વકૃત દુષ્કૃત ગર્હન્, સુકૃત ચાનુમોદયન્ ।

નાથ ! ત્વચરણૌ યામિ, શરણ શરણોજ્જિત* ॥ ૧૦ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર, પ્ર૦ ૧૭, શ્લો ૧

હે નાથ ! પોને (મે) ઠગેલા દુઃકર્મની ગર્હા (નિંદા)
કરતો, સુદૃતની અનુમોદના કરતો અને ગરણ રહિત એવો હું
આપના ચરણોનું ગણુ કરુ છુ ૧૦

ત્વા ત્વત્ફલભૂતાન્ સિદ્ધાસ્ત્વચ્છામનરતાન્ મુનીન્ ।

ત્વચ્છાસન ચ શરણ પ્રતિપન્નોઽસ્મિ ભારતઃ ॥ ૧૧ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર, પ્ર૦ ૧૭, શ્લો ૫.

હે વીતરાગ ! હું આપનું, આપના રહભૂત એટલે
વીતરાગપણાનું પાલન ઠગવાવી મોક્ષમા ગયેલા મિદ્ધોનું,
આપના શાસનમા રક્ષા-ગાળી થયેલ મુનિઓનું અને આપના
શામનનું ભાવથી (હૃદયની શુદ્ધિથી) ગરણ પામ્યો છુ ૧૧

મર્ષોઽપિ યાન્યતે મત્ત્વા, સ દત્તે યદિ વા ન જા ।

આગત્યાયાચિતો ધર્મ દત્ત્સે હેતુ. કૃપાઽત્ર તે ॥ ૧૨ ॥

મહાવીરચ૦, સ૦ ૮, શ્લો ૨૮૮

મર્ષ ડોઇ પણ યાચક દાતારની પાસે જઈને તેની પામે
યાચના કરે છે, તેમા ત દાતાર આપે અથવા ન પણ આપે
પરંતુ હે વીતરાગ પ્રભુ ! તમે તો યાચના ઈર્ષ્યા વિના જ જાતો
આવીને ધર્મ આપો છે, તેનું કાગળુ માત્ર તમારી કૃપા જ છે ૧૨

જિન-આજ્ઞા (૧૭)

જિન-આચના:—

તત્ર ચેતમિ વંતઽહમિતિ વાર્તાઽપિ દુર્લભા ।

મચિત્તે ર્વર્તસે ચેત્તમલમન્યેન કેનચિત્

॥ ૧ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર, પ્ર૦ ૧૯, શ્લો ૧

હે વીતરાગ ! હું આપના ચિત્તમા રહું એ વાત જ દુર્લભ છે પરંતુ જો આપ મારા ચિત્તમા રહો તો મને બીજા કોઈની જરૂર નથી ૧

વીતરાગથી પણ કલ્યાણ —

અગ્રમદ્વાત્ કથ પ્રાપ્ય ફલમેતદસદ્ગતમ્ ।

ચિન્તામણ્યાદય કિં ન, ફલન્ત્યપિ ત્રિચેતના' ? ॥૨॥

વીતરાગસ્તોત્ર, પ્ર૦ ૧૯, શ્લો ૨

રાગ દેષાદિકનો અભાવ હોવાથી કદાપિ પ્રસન્ન નહીં થનાર વીતરાગ દેવથી શી રીતે કુળ (મોક્ષાદિ) પામી શકાય ? આ વિચારવું તે અસ્થાને છે કેમકે ચિત્તામણિ વગેરે વિશિષ્ટ ચિત્ત રહિત પદાર્થો પણ શુ કળીભૂત નથી થતા ? અર્થાત્ ધાય છે તો વીતરાગ પ્રભુથી કુળ પ્રાપ્ત ધાય તેમા નવાઈ શી ? ૨

જિન-આજ્ઞા —

વીતરાગ ! સપર્યાવસ્તવાજ્ઞાપાલન પરમ્ ।

આજ્ઞાઽઽરાદ્ધા વિરાદ્ધા ચ, ત્રિયાય ચ મવાય ચ ॥૩॥

વીતરાગસ્તોત્ર, પ્ર૦ ૧૯, શ્લો ૩

હે વીતરાગ ! આપની મેના કરવા ડરતા આપની આજ્ઞાનું પાલન કરવું, તે બાવન્તવરૂપ હોવાથી ઉત્તરૂષ્ટ કૃણને આપનાર છે, કેમકે આપની આજ્ઞાનું આરાધન મોક્ષને માટે અને આપની આનાની વિરાધના અમારની વૃદ્ધિને માટે થાય છે ૩

હિત્તા પ્રમાદનાદૈન્યમેકયૈત્ત ત્વદાજ્ઞયા ।

મર્મયૈત્ત નિમુન્યન્તે, જન્મિનઃ કર્મપણ્નરાત્ ॥ ૪ ॥

વીતરાગસ્તોત્ર, પ્ર૦ ૧૯, શ્લો૦ ૮

હે વીતરાગ ! આપની પ્રમત્તતાને માટે દીનતા કરવાનો આગ ઠીને માત્ર એક આપની આના આરાધવા વડેજ પ્રાણીઓ મર્મવા કર્મરૂપી પાજરાથી મુક્ત થાય છે ૪

કૃતકૃત્યોઽયમારાદ્ધઃ, સ્યાદાજ્ઞાપાલનાત્ પુનઃ ।

આજ્ઞા તુ નિર્મલ ચિત્ત કર્તવ્ય સ્ફટિકોપમમ્ ॥ ૫ ॥

જ્ઞાનદર્શનશીલાનિ, પોષણીયાનિ મર્મદા ।

રાગદ્વેષાદયો ટીષા હન્તવ્યાથ ક્ષણે ક્ષણે ॥ ૬ ॥

અત્યંત્યેન તસ્યાજ્ઞા, કર્મદ્રુમકુઠારિકા ।

મમસ્તદ્વાદશાઙ્ગાર્થમારભૂતાઽતિદુર્લભા ॥ ૭ ॥

યોગસાર, પ્રસ્તાન ૧, શ્લો૦ ૨૧-૨૨-૨૩

આ જિનેશ્વર પોતે કૃતકૃત્ય છે-કૃતાર્થ છે, તેથી તેની આજ્ઞા પાળનાથી તેની આરાધના કરી કહેનાય છે તેની આ આ પ્રમાણે મહિમી જેવું નિર્મળ ચિત્ત -

જ્ઞાન, દશ ન અને શીલ (ચારિત્ર) નું સર્વદા પોષણ કરવું, તથા ક્ષણે ક્ષણે રાગ દ્વેષ વગેરે દોષોનો નાશ કરવો ।

તે લગવાનની આટલી જ આજ્ઞા કર્મરૂપો વૃદ્ધોને કાપનામ કુહાડી સમાન છે, સમગ્ર દ્વાદશાગીના અર્થની સાર ભૂત છે, અને તે અત્યંત દુર્નલ છે માટે આ આજ્ઞાનું પાલન કરવું એ જ ઉત્તમ અર્થને સાધનાર છે ૫-૭

શ્રીગૌતમસ્વામીને નમસ્કાર —

સર્વારિષ્ટપ્રણાશાય, મર્ગમીષ્ટાર્થદાયિને ।

સર્વલબ્ધિનિધાનાય, શ્રીગૌતમસ્વામિને નમ ॥ ૮ ॥

સર્વ પાપના નાશ કરનાર, સર્વ હિચિત્ત વસ્તુને આપનાર, સર્વ પ્રકારની લબ્ધિના જહાર સમાન શ્રીગૌતમસ્વામીને નમસ્કાર ધ્યાઓ ૮

जिनपूजाविधिप्रकरणम् ।

स्नान पूर्वागुखीभूय, प्रतीच्या दन्तधावनम् ।

उदीच्या श्वेतगन्नाणि, पूजा पूर्वोत्तरागुखी ॥ १ ॥

पूर्वदिशा तरङ्ग मुख राणीने स्नान अने पश्चिम दिशा तरङ्ग मुख वरीने दातणु वणु उत्तर दिशाभा श्वेत वओ पडेरना, तेमच पूर्व अने उत्तर दिशा तरङ्ग मुख राणीने पूजा वरीने न्नेधये १

गृह प्रशिक्षता नामभागे शल्यविवर्जिते ।

देवताऽनसर कुर्यात्, मार्घहस्तोर्ध्वभूमिके ॥ २ ॥

तरभा प्रवेश वरता डाणी जाणुये शक्य रहित अर्थात् शुद्ध अने दोढ छाय उंची भूमि उपर देवता स्थान करावणु न्नेधये २

नो. १—आ. १ थी १६ श्लोक प्रसिद्धिथी—वायव्यं श्रीविभारनाति भाराणे रयेन 'पूजा प्रकरण' ना छ ते उपयोगी न्नेधुने, महिम वधीन श्रीमान् केशवनाम प्रेमयद मोदीथी अपादित अने 'अशिया गीत-मोमायगी-ओङ्क-जेगान' (७५५५५५) थी प्रसंगित थयेन 'ध्वी तत्त्वार्थाधिगम सूत्र' ना परिशिष्टमाथी लक्षणे तेना मग्न अनुवाद गीने अ. १ आपेना छे

મધ્યાહ્ન-ગણેર પુષ્પવડે અને મધ્યાહ્નાએ ધૂપ અને દીપ
વડે પૂજા કરવી, ભગવાનના ડાળા પાદ તરફ ધૂપધારા ગણત
મન મનુષ્યમા અથપૂજા કરવી ૧૦

અર્હતો દક્ષિણે ભાગે, દીપસ્ય વિનિવેશનમ્ ।

ધ્યાન ચ દક્ષિણે ભાગે, ચૈત્યાના ચન્દન તથા ॥ ૧૧ ॥

અર્હત પ્રભુ ॥ જમણી જાશુએ દીપકને મૂકવો અને
જમણી જાશુએ ધ્યાન અને ચૈત્યવદન વિગેરે કરવું ૧૧

હસ્તાત્ પ્રસ્થલિત ક્ષિતૌ નિપતિત લગ્ન ક્ષચિત્ પાદયો-

ચન્મૂર્ધાદ્ગત ધૃત કુચ્ચર્મનામેરધી ચક્ષુતમ્ ।

સ્પૃષ્ટ દુષ્ટનૈર્ધર્મરભિહત ચદ્ દૂષિત ફીટકૈ-

સ્તાજ્ય તત્ કમુમ દલ કલમયો મર્ત્તર્પિનપ્રીતયૈ ॥ ૧૨ ॥

બહા મનુષ્યોએ પ્રભુ ॥ પૂજા કરતા જે પુષ્પ, પત્ર અથવા
ફળ હાથથી પકી ગયું હોય, જગીન ઉપર પડ્યું હોય, પાં
કઠાચ આડી ગયું હોય, મળાકથી ઊંચ ગયું હોય, ખરાગ વચ્ચે
રાખેલું હોય, નાલિયી નીચેના ભાગ વડે ધારણ કરાયું હોય, દુષ્ટ
મલિન મનુષ્યોવડે સ્પર્શ કરાયેલું હોય, રસાહથી ખર્જિત થયે
હોય અને કીડાઓથી દૂષિત હોય તેને છોડી દેવું જોઈએ ૧૨

નૈકપુષ્પ દ્વિધા કુર્યાન્ન છિન્ધાત્ કલિકામપિ ।

ચમ્પકોત્પલમેદેન, મવદ્ દોષો વિશેષતઃ ॥ ૧૩ ॥

એક પુષ્પને તોડીને બે ભાગ ન કરવા, અને કળિઓ
પણ ન તોડવી ખાસ કરીને ચમ્પક પુષ્પ અને કમળને તોડી
વિભાગ કરવાથી વિશેષ દોષ લાગે છે ૧૩

ગન્ધધૂપાક્ષતૈઃ સગ્મિ , પ્રદીર્પર્વલિગારિભિઃ ।

પ્રધાનૈશ્ચ ફલૈઃ પૂજા, વિવેચા શ્રીજિનેશિતુઃ ॥ ૧૪ ॥

ગન્ધ (ચંદનાદિ), ધૂપ, અક્ષત (ચોખા), પુષ્પની માળા, દીપક, નેવેદ્ય, પાણી અને શ્રેષ્ઠ ફળોથી શ્રીજિનેશ્વર પ્રભુની પૂજા કરવી જોઈએ ૧૪

શાન્તૌ શ્વેત જયે શ્યામ ભદ્રે રક્ત મયે હરિત્ ।

પીત ધ્યાનાદિકલામે, પશ્ચર્ગ્ગં તુ મિદ્ધયે ॥ ૧૫ ॥

શાંતિ માટે સફેદ, જય માટે ઝાળો, કન્યાણુ માટે ગાતો, ભયમા લીલો, ધ્યાન વગેરેના લાભ માટે પીળો અને મત્રાદિની સિદ્ધિ કરવા માટે અથવા મુક્તિને માટે એ પાંચે વર્ણ મિશ્રિત કહેલ છે અર્થાત્ જે જે કાર્યો માટે જે જે રંગ જણા છે, તે તે રંગના પુષ્પોથી પૂજા કરવી, પૂજા વખતે તે તે વર્ણના વસ્ત્રો પહેરવા અને તે તે રંગની માળા ગળવી ૧૫

ગ્વણ્ડિતે સન્ધિતે ડિન્ને, રક્તે રૌદ્રે ચ ગામસિ ।

દાનપૂજાતપોહોમસન્ધ્યાદિ નિષ્ફલ ભવેત્ ॥ ૧૬ ॥

તૂટેલું, માધેલું, છંદાયેલું, ખરાબ ગીતે રંગેલું અને ભય જનક-અતિ ખરાબ વસ્ત્ર પહેરીને દાન, પૂજા, તપ, હોમ અને સંધ્યા વગેરે કરવાથી તે બધું નિષ્ફળ થાય છે ૧૬

પદ્માસનમમામીનો નામાગ્રન્યમ્તલોચનઃ ।

મૌની ત્રિસાવૃતાસ્યોઽય પૂજા કુર્યાજિનેશિતુઃ ॥ ૧૭ ॥

જિનેશ્વર પ્રભુની પૂજા કરનારે પદ્માસનને વિષે સ્થિત

રહીને, નાકના અથ ભાગપર દષ્ટિ રાખીને, મોનપણે તથા વચ્ચે
મુખને ઢાકીને પૂજા કરવી ૧૭

સ્નાત્ર વિલેપનવિભૂષણપુષ્પવાસ—

ધૂપગ્રદીપફલતન્દુલપત્રપૂર્ગે ।

નૈવેદ્યવારિવસનૈશ્વમરાતપત્ર—

વાદિત્રગીતનટનસ્તુતિમોહપૃક્ષ્યા

॥ ૧૮ ॥

૧ પથામૃતથી સ્નાન કરાવવું, ૨ ચક્રન, બરાસ વગેરેથી
વિલેપન કરવું, ૩ આભૂષણ, ૪ પુષ્પ, ૫ વામ, ૬ ધૂપ, ૭ દીપ
૮ ફળ, ૯ અક્ષત, ૧૦ પત્ર (નાગવેલના પાન), ૧૧ પૂર્ગ
(મોપારી વગેરે), ૧૨ નૈવેદ્ય, ૧૩ જલ, ૧૪ વસ્ત્ર, ૧૫ ચામર
૧૬ ઇન, ૧૭ વાજિત્ર, ૧૮ ગીત, ૧૯ નૃત્ય, ૨૦ સ્તુતિ, ૨૧
૨૧ કાશની વૃદ્ધિ અર્થાત્ દ્રવ્ય-તાણાવડે, એમ એક-નીશ પ્ર
પૂજા કહેલી છે ૧૮

કર્યેકવિંશતિનિધા જિનરાજપૂજા,

સ્વ્યાતા સુરાસુરગણેન કૃતા સદૈવ ।

ચમ્પદીકૃતા કુમતિભિઃ કલિશાલયોગાદ્

યથ યત્ પ્રિય તદિદ્ ભાવવશેન યોજ્યમ્ ॥૧૯॥

એમ જિનેશ્વર પ્રભુની એમ્વીસ પ્રકારની પૂજા હમેશા
દેના અને અમુકાએ કરેલી પ્રસિદ્ધ છે પણ દલિયુગના મમ
મોળથી કુદ જુદિવાળા મનુષ્યોએ તેને ખડિત કરેલ ૥ પર
જે જે પ્રિય વસ્તુ હોય તે યદ્યપિ-ભાવ પ્રમા
પૂજનની અદ-એકવી-વાપ-ર્વ,

શિવપાર્વતીસવાદ. ।

સુમેરુગિલ્લર દટ્ટા, ગૌરી પૃચ્છતિ ગદ્ગરમ્ ।

કોઝ્ય પર્વત કલ્પેષ કસ્પેદ મન્દિર પ્રમો !

॥ ૧ ॥

મુદર મેરુ ગિળરને જોઈને ગૌરી શકુને પૂછે છે કે-હે પ્રમો ! આ કયે પર્વત છે અને આ મંદિર કોનું છે ? ૧

કોઝ્ય મધ્યે પુનર્દેવઃ ? પાદાન્તા કા ચ નાયિકા ? ।

કિમિદ ચક્રમિત્યત્ર ? તદન્તે કો મૃગો મૃગી ? ॥ ૨ ॥

વગી (તે મંદિરની) મધ્ય લાગમા આ કયા દેવ વિગજ-
માન છે ? અને તેમના (તે મૂર્તિના) પગ નીચે કઈ દેવી છે ?
આ પન્કજમા આવા પ્રકારનું ચક્ર કે તે શું છે ? અને તેની
નીચે આ મૃગ અને મૃગલી એ પણ કોણ છે ? ૨

કે વા સિંહા ગજાઃ કે વા ? કે ચામી પુરુષા નર ? ।

યલો વા ચક્ષિણી કેય ? કે વા ચામરધારકાઃ ? ॥ ૩ ॥

નોંધ—આ પીઞ પર્ણિષ્ઠમા આપેના મહાદેવ અને પાર્વતીના
સવાદ ૩૫ ૧ થી ૩૫ મુખીના મળગ શ્લોકો વિશ્વકર્મા ધિરચિત
" અપરાજિતવાસ્તુશાસ્ત્રમ્ " નામના ગ્રંથમા જિનમૂર્તિના રિપયમા
વર્ણવાયેલા છે તેનો મગ્યાર્થ કીર્તિને અર્થ આપવામા આન્યા છે

આ મિહો, હાથીઓ, વળી આ નવ પુરુષો, યશ અને
મહિષો તથા આ આમને ધારણ કરનારા બધા કોણ છે ? ૩

કે વા મલાધરા એતે ?, મનાસુદાસ કે નરા ? ।

એતાનપિ મહાદેવ !, કૌ વીણાવશવાદકૌ ? ॥ ૪ ॥

હ મહાદેવ ? આ નારાને ધારણ કરનારા, સાથી ઉપર
આરુઠ થયેલા મનુષ્યો અને વીણા તથા સામગ્રીને વગાડનારા
આ બધા કોણ છે ? ૪

દુન્દુમેનાદક. કો તા ?, કો વાડ્ય ગદ્યગદક ? ।

ઠગત્રયમિદ કિં તા ?, કિં તા મામણ્ડલ પ્રભો ! ॥ ૫ ॥

હે પ્રભો ! આ દુન્દુભીને-વાજિત્રને વગાડનાર, આ શખને
ફૂકનાર, આ ત્રણ છત્ર, આ બાગડળ વગેરે બધું શું છે ? ૫

શૃણુ દત્તિ મહામૌરિ !, ચત્રયા પૃષ્ઠુત્તમમ્ ।

કોડ્ય પરિત રત્નેષ રસ્યેદ મન્દિર ? પ્રભો ! ॥ ૬ ॥

હે પાર્વતી ! દેવી ! જે તમે પૂછ્યું કે — આ પરિત કયો
છે ? અને આ કોનું મન્દિર છે — એ ખદેખર ઉત્તમ પ્રશ્ન છે ।

પર્વતો મેરુરિત્યેષ સ્વર્ણરત્નગિર્મૃપિત ।

- સર્વવમન્દિર ચૈતદ્, રત્નતોરણમણ્ડિતમ્ ॥ ૭ ॥

સુવર્ણ અને રત્નથી સુખ્ત આ મેરુપર્વત છે અને
રત્નોના તોરણથી શોભાયમાન એવું આ મન્દિર સર્વજ
પ્રભુનું છે । ૭

અય મધ્યે પુનઃ માક્ષાત્, સર્વજ્ઞો જગદીશ્વરઃ ।

ત્રયત્વિંશત્ક્રોદિસમ્બ્યા ય સેવન્તે સુરા અપિ ॥ ૮ ॥

વળી આ મધ્ય ભાગમાં જે છે તે માક્ષાત્ સર્વજ્ઞ પ્રભુ છે, જે ત્રણ જગતના ઇન્દ્ર છે અને જેમની તત્ત્વો કરોડ દેવતા સેવા કરે છે ૮

ઇન્દ્રિયૈર્ન જિતો નિત્ય, કેન્દ્રલજ્ઞાનનિર્મલ ।

પારગતો ભવાન્મોહેર્યો લોકાન્તે પ્રસત્પલમ્ ॥ ૯ ॥

જે પ્રભુ, ઇન્દ્રિયોના વિષયોથી કદી પણ જિતાયેલ નથી, જેઓ દેવજ્ઞાન વડે નિર્ભળ છે, વળી જે ભવ-મયાર કપી મમુદ્રને પાઠ પામેલા છે અને લોકના અગ્ર ભાગમાં-મોક્ષમાં પૂર્ણ રીતે વસે છે ૯

અનન્તરૂપો યસ્ત્ર, કૃપાયે પરિગર્જિતઃ ।

યસ્ય ચિત્તે કૃતસ્થાના દોષા અષ્ટાદશાપિ ન ॥ ૧૦ ॥

તે મોક્ષમાં રહેલા પ્રભુ અનન્તરૂપ-અનન્ત જ્ઞાન, દર્શન અને આગ્નિને ધારણ કરનારા છે, કૃપાયેથી રહિત છે, અને જેના ચિત્તમાં અઠારે દોષોએ સ્થાન ઈર્થ નથી ૧૦

લિઙ્ગરૂપેણ યસ્ત્ર, પુરુષેણાત્ર વર્તતે ।

રાગદ્વેષવ્યતિક્રાન્તઃ, સ એપ પરમેશ્વર ॥ ૧૧ ॥

જેઓ લિંગરૂપે-જ્યોતિરૂપે તથા (મોક્ષમાં) વર્તે છે અને અહીં પુરુષાત્તરૂપે વર્તે છે વળી જેઓએ રાગ-દ્વેષનું ઉત્સાહન કર્યું છે, એવા આ પરમેશ્વર છે ૧૧

આદિશક્તિર્જિનેન્દ્રમ્ય, આમને ગર્ભસંસ્થિતા ।

સહજા કુલજા ધ્યાને, પદ્મહસ્તા ચરપ્રદા ॥ ૧૨ ॥

ધ્યાન વખતે જિનેશ્વર પ્રભુના પંક્તિરની ગાદીના મધ્ય ભાગમાં જે દેવી આ જન્મે રહેલી છે, તે (જિનેશ્વર પ્રભુની) સાથેજ ઉત્તમ થયેલી, ઉચ્ચ કુળવાળી, કમળયુક્ત હાથવાળી અને વરદાન દેનારી જોવી, આદિશક્તિ શારદા શ્રુત દેવી છે ૧૨

ધર્મચક્રમિદ દેપિ !, ધર્મમાર્ગપ્રવર્તકમ્ ।

મત્ત્વ નામ મૃગસ્તોડ્ય મૃગી ચ રુઠ્ઠા મતા ॥ ૧૩ ॥

હું દેવી ! આ ધર્મચક્ર, ધર્મ માર્ગનું પ્રવર્તક-વ્યવસ્થાપનાર છે આ મત્ત્વ નામનો મૃગ છે અને કરુણા નામની મૃગત્રી છે ૧૩

અદ્યૌ ચ દિગ્ગજા એતે, ગજસિંહસ્વરૂપત્ ।

આદિત્યાદ્યા મહા એતે, નવૈવ પુરુષા સ્મૃતા ॥ ૧૪ ॥

આ હાથી અને મિહના અરૂપવાળા આઠ દિશાઓ હાથીઓ (દિગ્ગજો) છે, અને જે આ નવ પુરુષો છે તે સૂર્ય વગેરે નવ શ્રેણી છે ૧૪

યક્ષોડ્ય ગોમુખો નામ, આદિનાથમ્ય સેવક ।

યક્ષિણી રુચિરાકારા, નામ્ના ચક્રેશ્વરી મતા ॥ ૧૫ ॥

આ ગોમુખ નામનો યક્ષ છે જે આદિનાથ-ઋષભદેવ પ્રભુનો સેવક છે, અને આ સુદર આકાર વાળી યક્ષિણી ચક્રેશ્વરી નામની દેવી લોખા પ્રસિદ્ધ છે ૧૫

ઇન્દ્રોપેન્દ્રાઃ સ્વય મર્ત્તર્જાતાશ્ચામરધારકાઃ ।

પારિજાતો વસન્તશ્ચ, માલાધરતયા સ્થિતૌ ॥ ૧૬ ॥

ઇન્દ્ર અને ઉપેન્દ્રો જેઓ સ્વય-પોતાની મેળે જ પ્રભુને આમર ઢોળનારા છે, અને પારિજાત નામનું વૃક્ષ તથા વસન્ત નામની ઋતુ, મૂર્તિરૂપે માલાને ધારણ કરનાર છે ૧૬

અન્યેઽપિ શ્રતુરાજા ચૈ, તેઽપિ માલાધરા પ્રમોઃ ।

બ્રેન્દ્રા ગજમારુઢા, કરાગ્રે કુમ્મધારિણઃ ॥ ૧૭ ॥

બીજા પણ જેઓ (વસન્ત ત્રિવાચના) ઋતુગાન છે તેઓ પણ પ્રભુની આગળ માલા ધારણ કરીને ઉભા છે અને જેઓ હાથમાં કુલ લઈને હાથી ઉપર બેઠેલા છે તે સ્વર્ગથી આવેલા ઇન્દ્રો છે ૧૭

સ્નાન કર્તુ સમાયાતાઃ, મર્વસતાપનાશનમ્ ।

ફર્પૂસ્કુકુમાદીના, ધારયન્તો જલ ચઢુ ॥ ૧૮ ॥

કપૂર, ટેસર વગેરેના પાણીને ધારણ કરનારા છે આ બધા દેવો, મર્વ પ્રકારના સતાપ-હુ અને નાશ કરનાર એવા સ્નાન મહોત્સવ કરવાને આવ્યા છે ૧૮

યથા લક્ષ્મીસમાક્રાન્ત ચાચમાના નિજ પદમ્ ।

તથા મુક્તિપદ ક્રાન્તમનન્તસુખકારણમ્ ॥ ૧૯ ॥

જેમ લોકો લક્ષ્મીથી ભગ્પૂર એવા પોતાના સ્થાનની યાચના કરે છે તેમ આ બધા પૂર્વોક્ત દેવો, સુદર અને અનન્ત સુખપદ-પ્રાપ્ત એવા મોક્ષપદની યાચના કરે છે ૧૯

દૃઢતુસ્પરુનામાનૌ, તૌ વીણાવશઞ્ઞાદકૌ ।

અનન્તગુણસઘાત ગાયન્તૌ જગતા પ્રમો•

॥ ૨૦ ॥

ત્રણ જગતના પ્રભુના અનંત ગુણ સમૂહને ગાનારા આ હૃદ્ય અને તુમ્બર નામના વીણા અને વાસળી વગાડનાર હતા છે ૨૦

ત્રાયમેકોનપશ્ચાશ્ચ મેદમિન્નમનેકધા ।

ચતુર્વિધા અમી દેવા વાદયન્તિ સ્પ્રમક્તિત•

॥ ૨૧ ॥

આર પ્રકારના આ દેવો પોતાની બક્તિથી એગણપચાસ લેહવાળા વાદ્યોને અનેક પ્રકાર વગાડે છે ૨૧

મૌડ્ય દવો મહાદવિ !, દત્યારિ ગ્રહ્ણવાદકઃ ।

નાનાસ્પાણિ વિમ્રાણ એકકોઽપિ મુરશ્ચર

॥ ૨૨ ॥

હે મહાદેવી ! આ જે શખને વગાડનાર છે તે હૃદયનો શત્રુ અને એ હોના યા અનેક પ્રકારના કૃપાને ધારણ કરનારા-ફવનાઓનો મૃશ્ચર-ઇન્દ્ર છે ૨૨

જગત્રયાધિપત્યસ્ય, ઠતુર્છત્રત્રય પ્રમો ।

અમી ચ દ્વાદશાદિત્યા જાતા મામન્ડલ પ્રમો•

॥ ૨૩ ॥

આ પ્રભુનું ત્રણ જગતનું આધિપત્ય-સ્વામીપણ જતાવવામા નિમિત્ત-ચિન્હરૂપ આ ત્રણ છત્ર છે આ બાર સૂર્યો છે જે પ્રભુને ભામડળરૂપે વચા છે ૨૩

પૃથ્લવ્રા અમી દેવા યાચન્તે મોક્ષમુત્તમમ્ ।

એવ સવગુણોપેત , સર્વસિદ્ધિપ્રદાયક

॥ ૨૪ ॥

આ પાછળ રહેલા જે દેવો છે તે ઉત્તમ એવા મોક્ષપદને માગે છે એ પ્રકારે મર્વ ગુણોથી યુક્ત અને સર્વ પ્રકારની મિદ્ધિને દેનારા આ પ્રભુ છે ૨૪

एष एव महादेवि !, सर्वदेवनमस्कृतः ।

गोप्याद् गोप्यतरः श्रेष्ठो व्यक्ताव्यक्ततया स्थितः ॥ ૨૫ ॥

હે મહાદેવી ! આ જ પ્રભુ જાણા દેવોથી નમસ્કાર કરાચેલા છે, જેઓ રક્ષણીય વસ્તુઓમા પણ સર્વથી વધારે રક્ષણીય હોવાથી શ્રેષ્ઠ છે, અને જેઓ પ્રગટ અને અપ્રગટ સ્વરૂપવડે સ્થિત છે ૨૫

आदित्याद्या भ्रमन्त्येते, य नमस्कर्तुमुद्यताः ।

कालो दिवस-रात्रिम्या यस्य सेनाविधायकः ॥ ૨૬ ॥

वर्षाकालोष्णकालादिशीतकालादिवेषभृत् ।

यत्पूजाऽर्थं कृता घात्रा, आकरा मलयादयः ॥ ૨૭ ॥

જે પ્રભુને નમસ્કાર કરવાને ઉદ્યમશીલ એવા આ સૂર્યો બ્રહ્મણ કરી રહ્યા છે વર્ષાકાલ, ઉષ્ણકાલ, અને શીતકાલરૂપી વેષને ધારણ કરીને આ કાળ-અમય દિવસ તથા રાત્રિવડે કરીને ભેમની સેવા કરનારો છે, તેમજ જેમની પૂજા-એવા માટે પ્રધ્માણ્યે ખાણો અને મલયાદિ પર્વતો બનાવ્યા છે ૨૬-૨૭

काश्मीरे कुङ्कुम देवि !, यत्पूजाऽर्थं विनिर्मितम् ।

रोहणे मरुतरत्नानि, यद्भूषणकृते व्यघ्रान् ॥ ૨૮ ॥

હે દેવી ! વળી બ્રહ્માણ્યે કાશ્મીરમા જેની પૂજાને માટે
કુકુમ-કેસર બનાવ્યુ ૬, અને ગેહલ્લુ પર્વત ઉપર બધા પ્રકારના
રત્ના રત્નો જેના આભૂષણ-અલકાને માટે બનાવ્યા છે ૨૮

રત્નાક્રોડપિ રત્નાનિ, ચત્પૂજાર્થં ચ ધારયેત્ ।

તારકા* કુસુમાયન્તે, અમન્તો ચસ્ય સર્વત* ॥ ૨૯ ॥

મમુદ પત્નિ જેના પૂજા માટે રત્નોને ધારણ કરે છે, અને
જેની આમપામ બ્રમણ કરનારા આ તારાઓ પણ જેને પુષ્પની
માકેડ આચરણ કરે છે ૨૯

एव मामर्घ्यमस्यैव, नापरस्य प्रकृतिम् ।

अनेन सर्वकायाणि, सिव्यन्तीत्यनधारय ॥ ૩૦ ॥

આ પ્રકારે આ પ્રભુનું આમર્થ્ય-ગળ લોકમા ગવાયુ છે
ળીન્ત ટોળનુય આણુ ગવાયુ નથી તેથી આ પ્રભુ રહેજ બધા
કાથે મિદ્ધ વાય છે એમ હે દેવી ! તુ જાણ ૩૦

परत्परमिद रूप ध्येयाद् ध्येयमिद परम् ।

अस्य प्रेरकता दृष्टा, चराचरजगत्त्रये ॥ ૩૧ ॥

શ્રેષ્ઠ પુરુષોધી પણ જેનું ૩૫ શ્રેષ્ઠ-ઉત્તમ છે, અને તે ૩૫
ધ્યાન કરના યોગ્ય શ્રેષ્ઠ પુરુષોધી પણ શ્રેષ્ઠ રીતે ધ્યાન કરવા
લાયક છે આ ચરાચર ત્રય જ તમા બધી પ્રેરણા આ પ્રભુની
રેખાય છે ૩૧

दिग्पालेऽपि सर्वेषु, ग्रहेषु निखिलेऽपि ।

रूपात्* मरुषु देवेषु, इन्द्रोपन्द्रेषु सर्वदा ॥ ૩૨ ॥

ગધાય દિગ્ગ્રાવોમા, મપૂર્ણ અહોમા, ગધા દેવો અને
૪૬-ઉપેન્દ્રોમા પ્રભુ આ પ્રભુ, હમેશા પ્રસિદ્ધ છે ૩૨

इति श्रुत्वा शिवाद् गौरी, पूजयामास माऽऽदरम् ।

स्मरन्ती लिङ्गरूपेण, लोकांते रामिन जिनम् ॥ ૩૩ ॥

ગૌરી-પાર્વતી, મહાદેવી આ પ્રકારે વર્ણન આભળીને,
લોકના અન્ન ભાગમા-મોક્ષમા ગ્હેનાગ આ જિનેશ્વર પ્રભુને
જ્યોતિ ઉપરડે અમરણ કરવા માથે માનપૂર્વક પૂજવા લાગી ૩૩

ब्रह्मा विष्णुस्तथा शक्रो लोकरपालास्मदेवताः ।

जिनार्चनरता एते, मानुषेषु च का कथा ? ॥ ૩૪ ॥

બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શક અને દેવતાઓ મહિત ગધા લોકપાલો
પણ આ જિનેશ્વર પ્રભુની પૂજામા ત-લીન વયેલા છે, તો પત્રી
મનુષ્યની તો વાત જ ગી ? ૩૪

जानुद्वय शिरश्चैत्र, यम्य घृष्ट नमम्यत* ।

जिनस्य पुरतो देवि !, म याति परम पदम् ॥ ૩૫ ॥

હે દેવી ! જિનેશ્વર પ્રભુને નમસ્કાર કરના એવા જેમના
બે જાનુઓ-દીર્ઘપુ અને મન્નક ઘમાયા છે, તેઓ શ્રેષ્ઠ એવા
મોક્ષપાને પામે છે ૩૫

આળૂ

જગદ્વિષયાત આળ પહાડની ન્હાનામા ન્હાની અને મ્હોળામા મ્હોળી દર્શનીય વસ્તુઓ, રસ્તાઓ અને એક દશ કને ઉપયોગી થઈ પડે એવી તમામ વસ્તુની માહિતી આપનારુ, તમ જ આળૂના મંદિરોની ઝીણામા ઝીણી ટોરણીઓ અને સુદર સુદર બાવેના લગભગ ૭૫ ફોટાઓથી અવકુત આ પુસ્તક, જેમ આળૂના યાત્રિઓને ઉપયોગી હ, તમ કાન્તવર્ધની પ્રાચીન શી મકાના અને ઐતિહાસિક ગોધખોળના અવયાસોઓ માટે પણ થઈ જ મહત્વનુ છે એના લેખક છે - ઇતિ હાસતત્ત્વવેત્તા, શાન્તમૂર્તિ મુનિરાજ શ્રી જયન્તવિજયજી મ્હોટો. અથ, સુદર એન્ટિક કાગળો, ૭૫ ફોટાઓ, પાકે બાઈન્ડીંગ અને ઉત્તમ જેકેટ હોવા છતાં,

કિમત માત્ર અઢી રૂપીઆ

આની હિદી આવૃત્તિ પણ ગહા પડી ચૂકેલ છે, ફોટા વગેરે બધુ ઉપર પ્રમાણે જ કિં ૨-૮-૦

લખો -

શ્રી વિજયધર્મમૂર્તિ જૈન અથમાળા,

દોટા નરાકા, ઉજ્જૈન (માલવા)

અને બાણીતા બુકમેલરને ત્યાંથી પણ મળશે

(પરિશિષ્ટ ૩)

કલિકાલ સર્વજ્ઞ પ્રભુ
શ્રીહિમચન્દ્રાચાર્ય વિરચિત

“શ્રી ત્રિષષ્ટિ શલાકા પુરુષ ચરિત્ર”
ઉપરથી વર્તમાન ચોવીશીના ચોવીશ
તીર્થ કર ભગવાનની અને ચક્રવર્તિ,
વાસુદેવ, બલદેવ, પ્રતિવાસુ-
દેવોની હકીકત બતાવનારુ

પત્રક.

ત્રીજી કરના નામ	સમ્યક્ પદની પદવી	કથા કેવલ-ધી આગતિ	ખિતાબ નામ	માતાબ નામ
	(૧)	(૨)	(૩)	(૪)
૧ શ્રી સપત્તેવ	૧	મવાય મિદ્	નાભિગમ	મગેવા
૨ શ્રી અગિતનાથ	૩	વિગ્	ગિતશત્રુ	વિગ
૩ શ્રી મહાવનાથ	૩	આત્ર	ગિતાગિ	મેત્રેવ
૪ શ્રી અગિત દનરામી	૩	વિગ	સવર	સિદ્ધા
૫ શ્રી સુમતિનાથ	૩	વગ્વન્ત	મેધ	મગ્ધ
૬ શ્રી પદ્મમહાવામી	-	નવમુ મેવેવ	ધગ	સુતીમા
૭ શ્રી સુપાથનાથ	-	વદુ મેવેવ	ત્રિવ	પૂર્વી
૮ શ્રી અદ્રમહારામી	૩	વગ્વન્ત	મદામેત	સદ્ગમ
૯ શ્રી સુવિધિનાથ	૩		સુમીર	ગમા
૧૦ શ્રી શીતનાથ	૩	ગ્રામુત	દદગ્ય	ન દા
૧૧ શ્રી એવામનાથ	૩	મદાગુક	વિષ્ણુગ	વિષ્ણુ
૧૨ શ્રી વાસુપૂર્ણ	૩	ગ્રામુત	વસુપૂર્ણ	ગયા

અમવાત્ર મોલે મવા પછી કેવલ કાળ મવા પછી ત્રીજી (સાદુરો) મો વિષ્ણુ થયે

કે.સા.ન.	લા.છન	ફે.હા.ન	જન્મ નગરી	દીક્ષા નગરી	દીક્ષા ભૂમિ	કે.સા.ન. નગરી
(૫)	(૬)	(૭)	(૮)	(૯)	(૧૦)	(૧૧)
કે.સા.ન.	૫૫૭	૫૦૦ મનુષ્ય	અયોધ્યા	અયોધ્યા	મિદ્ધાર્થવન	અયોધ્યા
"	ગજ	૪૫૦ "	"	"	મહમાત્રવણ	"
,	થોડા	૪૦૦ "	આવરિત	આવરિત	"	આવરિત
,	વા રો	૩૫૦ ,	અયોધ્યા	અયોધ્યા	"	અયોધ્યા
,	કોચ	૩૦૦ ,	"	"	"	"
રક્ત	૫૬	૨૫૦	ગોસામી	ગોસામી	"	ગોસામી
કે.સા.ન.	સ્વરિતક	૨૦૦ ,	વાગણુમી	વાગણુમી	"	વાગણુમી
મેત	ચ દ્ર	૧૫૦	ચ દ્રાનના	ચન્દ્રાનના	"	ચન્દ્રાનના
,	મર	૧૦૦	કાન્દી	કાન્દી	"	કાન્દી
કે.સા.ન.	શ્રીનરમ	૬૦ ,	ભદ્રિપુર	ભદ્રિપુર	"	ભદ્રિપુર
,	ખડ્ગી	૮૦ "	મિહપુર	મિહપુર	"	મિહપુર
રક્ત	મદિય	૭૦ "	અમ્બાપુરી	અમ્બાપુરી	વિદ્યાગૃહવન	અમ્બાપુરી

+ તીર્થ વિચ્છેદ થયો + તીર્થ વિચ્છેદ થયો. * તીર્થ વિચ્છેદ થયો, વિવાહ કર્યો નથી.

નંબર	કેવલજ્ઞાન ભૂમિ	જ્ઞાનવૃક્ષ	નિર્મલ ભૂમિ	કુમારસ્થા
	(૧૨)	(૧૩)	(૧૪)	(૧૫)
૧	મહામુખવન(અયોધ્યાના પુત્રિમતાય પાડમા)	સ્રોષ	અણપ	૨૦ લાખ પૂર્વ
૨	સહમામવધુ	મમ્મજી	સમ્મેતશિખર	૧૮ ,
૩	,	માલતર	,	૧૫ ,
૪	,	ગામદની	,	૧૭ , ,
૫	"	પ્રિયકુ	"	૧૦ , ,
૬	"	વટ	,	૭ , ,
૭	,	સિરીષ	,	૫ , ,
૮		પુનામ	"	૨ , ,
૯	"	માલુર		૫૦ હજાર પૂર્વ
૧૦	"	પેદે	,	૨૫ , ,
૧૧	,	અસોક	"	૨૧ લાખ વર્ષ
૧૨	વિહાગમુખવન	પાટલા	,	૧૮ , ,

રાજ્યાનુચ્ચા	દીક્ષા પર્યાય	સર્નાચુષ્ય	ચ્યનન તિથિ
(૧૬)	(૧૭)	(૧૮)	(૧૯)
૬૩ લાખ પૂર્વ	૧ લાખ પૂર્વ	૮૪ લાખ પૂર્વ	આષાઢ વદિ ૪
૫૩ લાખ પૂર્વ, અને એક પૂર્વાંગ	એક પૂર્વાંગે ન્યૂન ૧ લાખ પૂર્વ	૭૨ , ,	વૈશાખ સુદિ ૧૩
૪ પૂર્વાંગ સહિત	૪ પૂર્વાંગ ગહિત	૬૦ , ,	ફાગણ સુદિ ૮
૪૪ લાખ પૂર્વ	૧ લાખ પૂર્વ		
૮ પૂર્વાંગ સહિત	૮ પૂર્વાંગ ગહિત	૫૦ , ,	વૈશાખ સુદિ ૪
૩૬૧ લાખ પૂર્વ	૧ લાખ પૂર્વ		
૧૨ પૂર્વાંગ સહિત	૧૨ પૂર્વાંગ ગહિત	૪૦ , ,	શ્રાવણ સુદિ ૨
૨૬ લાખ પૂર્વ	૧ લાખ પૂર્વ		
૧૬ પૂર્વાંગ સહિત	૧૬ પૂર્વાંગ ગહિત	૩૦ , ,	માઘ વદિ ૬
૨૧૧ લાખ પૂર્વ	૧ લાખ પૂર્વ		
૨૦ પૂર્વાંગ સહિત	૨૦ પૂર્વાંગ ગહિત	૨૦ , ,	ભાદ્રવા વદિ ૮
૧૪ લાખ પૂર્વ	૧ લાખ પૂર્વ		
૨૪ પૂર્વાંગ સહિત	૨૪ પૂર્વાંગ ન્યૂન	૧૦ , ,	ચૈત્ર વદિ ૫
૬૧ લાખ પૂર્વ	૧ લાખ પૂર્વ		
૨૮ પૂર્વાંગ સહિત	૨૮ પૂર્વાંગ ન્યૂન	૨ , ,	ફાગણ વદિ ૬
૫૦ હજાર પૂર્વ	૧ લાખ પૂર્વ		
૫૦ હજાર પૂર્વ	૨૫ હજાર પૂર્વ	૧ , ,	વૈશાખ વદિ ૬
૪૨ લાખ વર્ષ	૨૧ લાખ વર્ષ	૮૪ લાખ વર્ષ	જ્યેષ્ઠ વદિ ૬
ગત્ય મ્યુ નથી	૫૪ લાખ વર્ષ	૭૨ , ,	જ્યેષ્ઠ સુદિ ૬

नं०	जन्म तिथि	दीक्षा तिथि	द्वैतग्रन्थ तिथि	निर्वाण तिथि
	(२०)	(२१)	(२२)	(२३)
१	श्रवण वदि ८	श्रवण वदि ८	श्रावण वदि ११	भाद्र वदि १३
२	भाद्र सुदि ८	भाद्र सुदि ८	पौष सुदि १०	श्रवण सुदि ५
३	भाद्रशुक्ल सुदि १४	भाद्रशुक्ल सुदि १५	कार्तिक वदि ५	,
४	भाद्र सुदि २	भाद्र सुदि १२	पौष सुदि १४	वैशाख सुदि ८
५	वैशाख सुदि ८	वैशाख सुदि ६	श्रवण सुदि ११	श्रवण सुदि ६
६	मार्तिक सुदि १२	कार्तिक वदि १३	श्रवण सुदि १५	भाद्रशुक्ल वदि ११
७	श्रवण सुदि १२	श्रवण सुदि १३	श्रावण वदि ६	श्रावण वदि ७
८	पौष वदि १२	पौष वदि १२	श्रावण वदि ७	भाद्रशुक्ल वदि
९	भाद्रशुक्ल वदि ५	भाद्रशुक्ल वदि ६	मार्तिक सुदि ३	भाद्रशुक्ल वदि ६
१०	भाद्र वदि १०	भाद्र वदि १२	पौष वदि १४	वैशाख वदि २
११	श्रावण वदि १२	श्रावण वदि १३	भाद्र वदि ०)) अभावास्था	आषाढ वदि ३
१२	श्रावण वदि १४	श्रावण वदि ०)) अभावास्था	भाद्र सुदि २	आषाढ सुदि १४

અનન નનન	જન્મ નક્ષત્ર	દીક્ષા નક્ષત્ર	જ્ઞાન નક્ષત્ર	નિર્જાલુ નક્ષત્ર	દીક્ષા તપ	જ્ઞાન તપ
(૨૪)	(૨૫)	(૨૬)	(૨૭)	(૨૮)	(૨૯)	(૩૦)
ઉ આપાદા	ઉ આપાદા	ઉ આપાદા	ઉ આપાદા	અભિજિત	૦	■
રાહિણી	રાહિણી	રાહિણી	રાહિણી	મગનીર્ષ	૦	૦
મૃગનીર્ષ	મૃગનીર્ષ	મૃગનીર્ષ	મૃગનીર્ષ	"	૨	૦
અભિજિત	અભિજિત	અભિજિત	અભિજિત	પુષ્ય	૦	૨
મૃગ	મધા	મધા	મૃગ	પુનર્વસુ	૧	૨
ચિત્રા	ચિત્રા	ચિત્રા	ચિત્રા	ચિત્રા	૦	૨
અનુગધા	વિશાખા	અનુગધા	વિશાખા	મૂળ	૨	૨
અનુગધા	અનુગધા	મૈત્રેય	અનુગધા	શ્રવણ	૦	૨
મૃગ	મૂળ	મૂળ	મૂળ	મૂળ	૨	*
પૂ આપાદા	પૂ આપાદા	પૂ આપાદા	પૂ આપાદા	પૂ આપાદા	૨	*
શ્રવણ	શ્રવણ	શ્રવણ	શ્રવણ	ધનિષ્ઠા	૦	૨
શતભિષા	શતભિષા	શતભિષા	શતભિષા	ઉ ભાદ્રપદા	૧	૧

ને ને ખાતામાં

જે, તેની વિષયો ત્રિ. રા. પુ. ચ. માથી મળી રાખી નથી.

પ્રથમ પારણી કરાવનાર (૩૭) ક્રિયામકુમાર	પ્રથમ પારણાનું અન્ન (૩૮) ધક્કુગસ	છઠ્ઠીસ્થા વસ્થા (૩૯) ૧ હજાર વર્ષ	જ્ઞાનાવસ્થા (૪૦) ૧ હજાર વર્ષ ન્યૂન ૧ લાખ પૂર્વ	તૈત્ત્યવૃક્ષની કિંચાઈ (૪૧) ૩ ગાઉ
બ્રહ્મદત્ત	પરમાત્મ (ક્ષીર)	૧૨ વર્ષ	૧૨ વર્ષ અને ૧ પૂર્વાગ ન્યૂન ૧ લાખ પૂર્વ	૨ ગાઉ અને ૧૪૦૦ ધનુષ્ય
સુરેન્દ્રદત્ત	,	૧૪ ,	૧૪ વર્ષ અને ૪ પૂર્વાગ ગહિત ૧ લાખ પૂર્વ	૨ ગાઉ અને ૮૦૦ ધનુષ્ય
ધન્વદત્ત	,	૧૮ ,	૧૮ વર્ષ અને ૮ પૂર્વાગ ગહિત ૧ લાખ પૂર્વ	૨ ગાઉ અને ૨૦૦ ધનુષ્ય
પદ્મ	,	૨૦ ,	૨૦ વર્ષ અને ૧૨ પૂર્વાગ ગહિત ૧ લાખ પૂર્વ	૧ ગાઉ અને ૧૬૦૦ ધનુષ્ય
સોમદેવ	,	૬ માસ	૬ માસ અને ૧૬ પૂર્વાગ ગહિત ૧ લાખ પૂર્વ	૧૧ ગાઉ
મહેશ્વર	,	૯ ,	૯ માસ અને ૨૦ પૂર્વાગ ન્યૂન ૧ લાખ પૂર્વ	૧ ગાઉ અને ૪૦૦ ધનુષ્ય
સોમદત્ત	,	૩ ,	૩ માસ અને ૨૪ પૂર્વાગ ન્યૂન ૧ લાખ પૂર્વ	૧૮૦૦ ધનુષ્ય
પુષ્ય	,	૪ ,	૪ માસ અને ૨૮ પૂર્વાગ ન્યૂન ૧ લાખ પૂર્વ	૧૨૦૦ ધનુષ્ય
પુનર્વસુ	,	૩ ,	૩ માસ ન્યૂન ૨૫ હજાર પૂર્વ	૧ હજાર અને ૮૦ ધનુષ્ય
નદ	,	૨ ,	૨ માસ ન્યૂન ૨૧ લાખ વર્ષ	૯૬૦ ધનુષ્ય
સુનદ	,	૧ ,	૧ માસ ન્યૂન ૫૪ લાખ વર્ષ	૮૪૦ ધનુષ્ય

(૧૪૩)

પગિનાર માધુ	પગિનાર માધની	પગિનાર ચૌદ પૂર્વવર	પગિનાર અનિચ્છાની	પગિનાર મન પરિચ્છાની
(૪૬)	(૪૭)	(૪૮)	(૪૯)	(૫૦)
૮૪૦૦૦	૩૦૦૦૦૦	૪૭૫૦	૬૦૦૦	૧૨૬૫૦
૧ નાખ	૩૩૦૦૦૦	૩૭૦૦	૬૪૦૦	૧૨૪૫૦
૨ નાખ	૩૩૬૦૦૦	૨૧૫૦	૬૬૦૦	૧૨૧૫૦
૩ નાખ	૬૩૦૦૦૦	૧૫૦૦	૬૮૦૦	૧૧૬૫૦
૩૨૦૦૦૦	૫૩૦૦૦૦	૨૪૦૦	૧૧૦૦૦	૧૦૪૫૦
૩૩૦૦૦૦	૪૦૦૦૦૦	૨૩૦૦	૧૦૦૦૦	૧૦૩૦૦
૩ લાખ	૪૩૦૦૦૦	૨૦૨૦	૬૦૦૦	૬૧૫૦
૨૧ લાખ	૩૮૦૦૦૦	૨૦૦૦	૮૦ =	૮૦૦૦
૨ નાખ	૧૨૦૦૦૦	૧૫૦૦	૮૪૦૦	૭૫૦૦
૧ લાખ	૧૦૬૦૦૦	૧૪૦૦	૭૨૦૦	"
૮૪૦૦૦	૧૦૩૦૦૦	૧૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦
૭૨૦૦૦	૧ લાખ	૧૨૦	૫૪૦૦	૬૧૦૦

(१४४)

नम्वर	परि वार के १ भागानी	परि वार रुपिय अभिपवागा	परि वार वा अभिपवागा	परि वार आप	परि वार मपनि
	(५१)	(५२)	(५३)	(५४)	(५५)
१	२००००	२०६००	१३६५०	३५००००	५५४०००
२	२३०००	२०४००	१३४००	३६८०००	५४४०००
३	१५०००	१६८००	१३०००	२६३०००	५३६०००
४	१४०००	१६०००	११०००	२८८०००	५२७०००
५	१३०००	१८४००	१०४५०	२८१०००	५१६०००
६	१२ ००	१६१०८	६६००	२७६०००	५०५०००
७	११०००	१५३००	८४००	२५७०००	४६३०००
८	१००००	१४०००	७१००	२५००००	४६१०००
९	७५००	१३०००	६०००	२२६०००	४७७०००
१०	७ ००	१२०००	५८००	२८६०००	४५८०००
११	१५००	११०००	५०००	२७८०००	४४८०००
१२	६०००	१००००	८७००	२१५०००	४३६०००

ક્રમ	તીર્થ દરના નામ	સમ્યક્ત્વ પછીની લાન સખ્યા	કયા દેનલોકથી આગતિ	પિતાનું નામ
		(૧)	(૨)	(૩)
૧૩	શ્રી વિમનાથન	૩	મહાઆ	કૃતવર્મા
૧૪	શ્રી અનંતનાથન	૩	પ્રાણુત	મિહસેન
૧૫	શ્રી ધર્મનાથન	૩	વૈજયંત	બાનુ
૧૬	શ્રી શાંતિનાથા	૧૨	મર્વાર્યમિદ્ધ	અશ્વમેન
૧૭	શ્રી કુલુનાથા	૩	,	ગુરુ
૧૮	શ્રી અગ્નાથા	૩	નવમુ ઐવેય	મુર્દાર્જન
૧૯	શ્રી મલ્લિનાથા	૩	વૈજયંત	કુલ
૨૦	શ્રી મુનિમુવન સ્વામી	૩	પ્રાણુત	સુમિત્ર
૨૧	શ્રી નમિનાથ	૩	અપગમિત	વિગય
૨૨	શ્રી નેમિનાથ*	૬	"	મમુદ્રવિજય
૨૩	શ્રી પાર્શ્વનાથજી	૧૦	પ્રાણુત	અશ્વમેન
૨૪	શ્રી મહાવીર સ્વામીજી	૨૭		અ (સપ્તભદ્રા) મિદ્ધાર્ય

+ તીર્થ વિષ્ણુ યથા † બીજું નામ અત્તરિત્વસય છે ‡ ચક્રવર્તી યથા
 * સી તીર્થ કર યથા તે આશ્ચર્ય યથુ, જે દિસે હીયા હીધી તે જ દિવસે
 મેળજ્ઞાન યથુ • † ત્યજ્ય કુરુ નથી ૧ રાત્રી ૬૪ નથી

नं०	आवाज नाम	रस	लाज	रमान	राम	दीमा नगरी
	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)
१०	स्वाभा	कथन	अज्ञ	१० धनुष्य	हापित्यपुत्र	भापि धनुष्य
१४	दुषसा		रसेन	५०	अपेक्षया	अपेक्षया
१५	दुषसा		३४	४५	लपुत्र	गलपुत्र
१६	अथिगा		अज्ञ	४०	दग्निनापुत्र	दग्निनापुत्र
१७	श्री		१३	५०		"
१८	देवी		न छावन	३०		"
१९	प्रभावनी	नील	कृष्ण	२५	मिथिला	मिथिला
२०	पद्मावती	स्वाम	कृष्ण	२०	गगनगदी	गगनगदी
२१	रमादेवी	कथन	पद्म (कमल)	१५	मिथिला	मिथिला
२२	सिखादेवी	स्वाम	शुभ	१०	स्वर्गपुत्र	स्वर्गगि
२३	वाभादेवी	नील	मर्ष	६ दाघ	सगजुमी	वागजुमी
२४	२५ (दिवान्त) निष्ठादेवी	कथन	मिथ	७	२५ (आत्मजु कृष्ण)स्वर्गपुत्र	स्वर्गपुत्र

દીના ભૂમિ	કેવલજ્ઞાન નગરી	કેવલજ્ઞાન ભૂમિ	જ્ઞાન પ્રદ	નિર્વાપ ભૂમિ	કુમાન નગરી
(૧૦)	(૧૧)	(૧૨)	(૧૩)	(૧૪)	(૧૫)
મહામાત્રવણ	વાપિ વપુર	મહામાત્રવણ	જગમુ	મમ્મેતસિખ	૧૫ નામ વર્ષ
,	અયોધ્યા	,	અગો	,	૭૧
રેષા નવન	વલપુર	વગ્રમયનવન	ધિ પર્ણ	,	૨૧
મહામાત્રવણ	હરિનાપુર	મહામાત્રવણ	નિ-	"	૨૫૬
,	,	,	નિન-		૨-૨-
"	,	,	મહાર	,	૨-૨-૨
,	મિથિના		અગો	,	૨-૨-૨
નીનગુહોદાન	ગજગૃહી	નીનગુહોદાન	અમપ		૨૧
મહામાત્રવણ	મિથિના	મહામાત્રવણ	ન-ન	"	૨૫-૨
"	રેવતગિરિ	,	વનમ	સર્વિ (સિન-)	૨૦
આશ્રમ પદોદાન	રાગજસી	આશ્રમ પદોદાન	જાનનીકમેતસિખ		
ગાનપ વન	સલુપાનિકા	જિવામાનુ દેવ	જાન	અમાપ પુત્રી (પાવાપુત્રી)	

નંબર	રાજ્ય વસ્તી	દીક્ષા પર્યાય	સર્નાયુધ્ય	મ્યનન તિથિ
	(૧૬)	(૧૭)	(૧૮)	(૧૯)
૧૩	૩૦ લાખ વર્ષ	૧૫ લાખ વર્ષ	૬૦ લાખ વર્ષ	૧૬ લાખ સુદિ ૨
૧૪	૧૫ , ,	૭૫ , ,	૩૦ , ,	શ્રાવણ વદિ ૭
૧૫	૫ , ,	૨૫ , ,	૧૦ , ,	૧૬ લાખ સુદિ ૭
૧૬	૫૦ હજાર ,	૨૫ હજાર	૧ , ,	૭૫ ગ્વા વદિ ૭
૧૭	૪૭૫૦૦	૨૩૭૫૦ ,	૬૫ હજાર ,	શ્રાવણ વદિ ૬
૧૮	૪૨૦૦૦	૨૧૦૦૦ ,	૮૪	શ્રાવણ સુદિ ૨
૧૯	સ્ત્રીપણે હોનાથી ગભર મ્યુ નથી	૫૪૮૦૦ ,	૫૫	શ્રાવણ સુદિ ૪
૨૦	૧૫૦૦૦ ,	૭૫૦૦ ,	૩૦	શ્રાવણ સુદિ ૧૫
૨૧	૫૦૦૦ ,	૨૫૦૦ ,	૧૦ , ,	આસો સુદિ ૧૫
૨૨	રાજ્ય મ્યુ નથી	૭૦૦ , ,	૧ , ,	મનિક વદિ ૧૨
૨૩	,	૭	૧૦૦ વર્ષ	ચૈત્ર વદિ ૪
૨૪	,	૪૨	૭૨ ,	અષાઢ સુદિ ૬

+ (૮૨ દિવસ પછી ગર્ભહત્ય) આસો વદિ ૧૩ + આ પત્રકમાં મૂલ
ન થા ન્યા કૃષ્ણપદ્મી તિથિ આપેલી છે, ત્યાં ત્યાં તે પહેલાંના મંદિરો સમજવો

જન્મ તિથિ	દીક્ષા તિથિ	કેનલગ્ન તિથિ	નિર્નાષ્ટ તિથિ
(૨૦)	(૨૧)	(૨૨)	(૨૩)
માન સુદિ ૩	માધ સુદિ ૪	પોષ સુદિ ૬	આષાઢ વદિ ૭
વૈશાખ નિ ૧૩	વૈશાખ વદિ ૧૪	વૈશાખ નિ ૧૪	ચૈત્ર સુદિ ૫
માન સુદિ ૩	માધ સુદિ ૧૩	પોષ સુદિ ૧૫	જ્યેષ્ઠ સુદિ ૫
જ્યેષ્ઠ નિ ૧૩	જ્યેષ્ઠ વદિ ૧૪	પોષ સુદિ ૯	જ્યેષ્ઠ નિ ૧૩
વૈશાખ વદિ ૧૪	વૈશાખ નિ ૫	ચૈત્ર સુદિ ૩	વૈશાખ વદિ ૧
માગશીર સુદિ ૧૦	માગશીર સુદિ ૧૧	કાર્તિક સુદિ ૧૨	માગશીર સુદિ ૧૦
માગશીર સુદિ ૧૧	,	માગશીર સુદિ ૧૧	શ્રાવણ સુદિ ૧૦
જ્યેષ્ઠ નિ ૧	શ્રાવણ સુદિ ૧૨	શ્રાવણ વદિ ૧૨	જ્યેષ્ઠ વદિ ૮
શ્રાવણ વદિ ૮	આષાઢ નિ ૯	માગશીર સુદિ ૧૧	વૈશાખ વદિ ૧૦
શ્રાવણ સુદિ ૫	શ્રાવણ સુદિ ૬	આસો નિ ૦))	આષાઢ સુદિ ૮
પોષ નિ ૧૦	પોષ નિ ૧૧	ચૈત્ર વદિ ૪	શ્રાવણ સુદિ ૮
ચૈત્ર સુદિ ૧૩	માગશીર વદિ ૧૦	વૈશાખ સુદિ ૧૦	કાર્તિક વદિ ૦))

અથ પ્રમોજ નિર્ણયની મહિના આવેલા છે તેથી ગુજરાતી સોડાને આમા
 ૭મું - આષાઢ વદિ ૭ છે, ક્યારેક નિ ૭ એવી રીતે બેઠેલા સમજાવે

नं. म.	प्रथम पार पानु नगर	प्रथम पानु नगर	प्रथम पार पानु अ. न.	छात्रा वस्था	ज्ञानानुस्था
	(३६)	(३७)	(३८)	(३९)	(४०)
१	भा. १३७ पु.	७५५५	५०५५	२ ११	२ १५ - ५५ १५
१४	वर्धमानपु.	विजयपु.	,	३	३ वर्ष - १५ १५
१५	मौमनमपु.	धर्ममि.	,	२ ,	२ वर्ष - १५ १५
१६	म. हि. पु.	मु. मि.	,	१	१ वर्ष - १५ १५
१७	आ. पु.	आ. मि.	,	१६	२३७३४ वर्ष
१८	ग. पु.	ग. मि.	,	३	३ वर्ष - १५ १५
१९	मि. धि. न.	मि. धि. न.	"	५४८०० वर्ष	५४८०० वर्ष
२०	श. ग. पु.	श. ग. पु.	"	११ मा. म.	११ मा. म. ५५ ०० वर्ष
२१	वी. र. पु.	वी. र. पु.	"	६	६ मा. म. ५५ ०० वर्ष
२२	गो. र.	गो. र.	"	५४ दि. म.	५४ दि. म. ५५ ०० वर्ष
२३	आ. प. पु.	आ. प. पु.	,	८४	८४ दि. म. ५५ ०० वर्ष
२४	आ. प. पु.	आ. प. पु.	,	१२ वर्ष	१२ वर्ष ५५ मा. म.

ચેત્યવૃક્ષની લિંચાઈ	પ્રથમ દેગનાનો વિષય	ગાનાર સંખ્યા	યમ
(૪૧)	(૪૨)	(૪૩)	(૪૪)
૭૨૦ ધનુષ્ય	મોધિદુનલ ભારના	મદગાદિ ૫૭	પરમુખ્ય
૬૦૦	લોખભારના નરતત્વનુ સ્વરૂપ	યમ આદિ ૫૦	પાતાન
૫૪૦	મોક્ષનો ઉપાય, કપાઓનુ સ્વરૂપ	અગિષ્ટાદિ ૪૩	દિન
૪૮૦ ,	ધન્વિયોનો જમ કરના વિષે	અક્ષાયુધાદિ ૩૬	ગરુડ
૪૨૦ ,	મન શુદ્ધિ	સ્વયંભૂ આદિ ૩૫	ગન્ધર્વ
૩૬૦	ગમ દૂપ, મોહનો જમ કરના વિષે	કુભાદિ ૩૩	યક્ષેન્દ્ર
૩૦૦ ,	મામાધિ-મામતા	લિપગાદિ ૨૮	કુમેર
૨૪૦	યતિપર્મ અને શ્રાવણધર્મને ગ્રોમ્ય કોણુ હોય ?	ધન્દાદિ ૧૮	નૃપ
૧૮૦ ,	શ્રાવણની કરી	કુભાદિ ૧૭	બુદ્ધિ
૧૨૦ ,	ચાગ મહાવિગધ રાત્રિભોજન તથા અભક્ષન ત્યાગ વિષે	વગદતાદિ ૧૧	ગુરુ
૨૭ ,	માગ પ્રત, ૬૦ અનિચાગ તથા પદ કર્મો નનુ વર્ણન	આર્યદત્તાદિ ૧૦	૩૫
૩૨ ,	યતિ અને ગૃહસ્થધર્મ તથા ગણધર્મવાદ	ધન્વિનિ આદિ ૧૬	૪૧

નંબર	વધિલી	પત્રિના સાધુ	પત્રિના આદની	પત્રિના યોગ પૂનઃકર	પત્રિના અનરિ શાની	પત્રિના મનાપર્થવ શાની
	(૪૫)	(૪૬)	(૪૭)	(૪૮)	(૪૯)	(૫૦)
૧૩	નિદિના	૬૮૦૦૦	૧૦૮૦૦૦	૧૧૦૦	૪૮૦૦	૫૫૦૦
૧૪	અકુશા	૬૬૦૦૦	૬૨૦૦૦	૯૦૦	૪૩૦૦	૪૫૦૦
૧૫	સના	૬૪૦૦	૬૨૪૦૦	૯૦	૩૬૦૦	૪૫૦૦
૧૬	નિતોલુ	૬૦૦૦૦	૬૧૬૦૦	૮૦૦	૩૦૦૦	૪૦૦
૧૭	મના શી	૬૦૦૦૦	૬૦૬૦૦	૬૭૦	૨૫૦૦	૩૩૪૦
૧૮	ધારિણી	૫૦૦૦૦	૬૦૦૦૦	૬૧૦	૨૬૦૦	૨૫૫૧
૧૯	વેરાળ્યા	૪૦૦૦૦	૫૫૦૦૦	૬૬૮	૨૨૦૦	૧૭૫૦
૨૦	નર તા	૩૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦	૧૮૦૦	૧૫૦૦
૨૧	આધારી	૨૦૦૦	૪૧૦૦૦	૪૫૦	૧૬૦૦	૧૨૬૦
૨૨	કુમાડી (અનિમ)	૧૮૦૦	૩૪૦૦૦	૪૦૦	૧૫૦૦	૧૦૦૦
૨૩	પમાનતી	૧૬૦૦૦	૩૮૦૦	૩૫૦	૧૪૦૦	૭૧૦
૨૪	મિદાવિકા	૧૪૦૦૦	૩૬૦૦૦	૩૦૦	૧૩૦	૫૦૦

ପରିବାର ଆକାଶାଳୀ	ପରିବାର ସକ୍ରିୟ ଲଞ୍ଜି-ବାଳା	ପରିବାର ବାଢ଼ ଲଞ୍ଜି-ବାଳା	ପରିବାର ଆ-ନକ	ପରିବାର ଆ-ନକ
(୫୧)	(୫୨)	(୫୩)	(୫୪)	(୫୫)
୫୫୦୦	୯୦୦୦	୩୨୦୦	୨୦୮୦୦୦	୪୩୪୦୦୦
୫୦୦୦	୮୦୦୦	୩୨୦୦	୨୦୬୦୦୦	୪୧୪୦୦୦
୪୫୦୦	୭୦୦୦	୩୮୦୦	୨୪୦୦୦୦	୪୧୩୦୦୦
୪୩୦୦	୬୦୦୦	୨୪୦୦	୨୯୦୦୦୦	୩୯୩୦୦୦
୩୭୦୦	୫୧୦୦	୨୦୦୦	୫୫୫ ନ୍ୟୁନ ୧୮୦୦୦୦	୩୮୧୦୦୦
୩୮୦୦	୭୩୦୦	୧୬୦୦	୧୮୪୦୦୦	୩୭୨୦୦୦
୨୭୦୦	୨୯୦୦	୧୪୦୦	୧୮୩୦୦୦	୩୭୦୦୦୦
୧୮୦୦	୨୦୦୦	୧୨୦୦	୧୭୨୦୦୦	୩୫୦୦୦୦
୧୬୦୦	୫୦୦୦	୧୦୦୦	୧୭୦୦୦୦	୩୪୮୦୦୦
୧୫୦୦	୧୫୦୦	୮୦୦	୧୬୯୦୦୦	୩୩୯୦୦୦
୧୦୦୦	୧୧୦୦	୬୦୦	୧୬୪୦୦୦	୩୩୭୦୦୦
୭୦୦	୭୦୦	୮୦୦	୧୫୯୦୦୦	୩୧୮୦୦୦

નંબર	નામ	પદવી (૧)	પિતાનું નામ (૨)	માતાનું નામ (૩)
૧	ભરતજી	અકવર્તી ૧	સપ્તભદ્રેવ	સુમતી
૨	સમન્ત	, ૨	સુમિત્રવિજય	વૈજયંતી (યશોમતી)
૩	અમ્બાગીવ	પ્રતિવાસુદેવ ૧	મધુરગીવ	નીનાજના
૪	અમ્બા	અબદેવ ૧	રિપુપ્રતિસત્તુ (પ્રજાપતિ)	ભા
૫	ત્રિપુષ્પી	વાસુદેવ ૧	,	મંગાવતી
૬	તાગ	પ્રતિવાસુદેવ ૨	શ્રીધર	શ્રીમતી
૭	વિજય	મનદેવ ૨	અબ્બા	સુભદ્રા
૮	દ્વિપુષ્પ	વાસુદેવ ૨	,	કુમા
૯	ભદ્ર	અનદેવ ૩	રુદ્ર	સુપ્રમા
૧૦	સ્વપાશુ	નાસુદેવ ૩	,	પૃથિવી
૧૧	મેરજી	પ્રતિવાસુદેવ ૩	મમગકેમરિ	સુદર્શી
૧૨	સુપ્રભા	અબદેવ ૪	મોમ	સ્તિગધદશના
૧૩	પુરુષોત્તમ	વાસુદેવ ૪	,	સુદર્શના
૧૪	મધુ	પ્રતિવાસુદેવ ૪	નિનામ	ગુણવતી

x જ્ઞાનદેવ ભગવાનના જ્યેષ્ઠ પુત્ર તેમને જ્ઞાતિસાબજનમાં કેવળનાથ થઈ અને સુતર ગ્રંથ બંને એક જ નિધિએ જ આ બંને સાથે જ મોલે ગયા ન મરીયા

નગરી (૪) અથવા	દેહવસ્તુ (૫) ક્રમન	દેહમાન (૬) ૫૦૦ ધનુષ્ય	આયુષ્ય (૭) ૮૪ લાખ પૂર્વ	ગતિ (૮) મોક્ષ
,	"	૪૫૦ "	૭૨ ,	
નંદીપુર	સ્વામ	૮૦ ,	૮૪ લાખ વર્ષ	માતમી નગર
રેનપુર	શ્વેત	૮૦ "	૮૫ "	મોક્ષ
	સ્વામ	૮૦ "	૮૪ , ,	માતમી નગર
રિત્તપુર	"	૭૦ ,	૭૨ , ,	છટ્ટી નગર
શાંતિ	શ્વેત	૭૦ "	૭૫ , ,	મોક્ષ
,	સ્વામ	૭૦ ,	૮૨ , ,	છટ્ટી નગર
	શ્વેત	૬૦ ,	૬૫ , ,	મોક્ષ
,	સ્વામ	૬૦ ,	૬૦ " ,	છટ્ટી નગર
દાનપુર	"	૬૦ ,	૬૦ " "	"
શાંતિ	શ્વેત	૫૦	૫૫ , ,	મોક્ષ
,	સ્વામ	૫૦	૩૦ , ,	છટ્ટી નગર
પૃથ્વીપુર		૫૦ "	૩૦ , ,	,

+ સગા શ્રી અજિતનાથ ભગવાનના સગા કાકાના પુત્ર થાય અજિતનાથ ભગ
અને શ્રી મહાવીર સ્વામીને જીવ.

નંબર	કિંગિનિજ્ય મમય	કોગિ-શિવો ત્યાગન	કયા તીર્થ કર ભગ-સનના મમયમા	કયા દેવોદ્યધી આગનિ
	(૬)	(૧૦)	(૧૧)	(૧૨)
૧	૬૦ ૦૦ ૧૬	-	શ્રી ઝાનભદેવ	*
૨	૩૨ ૦ ૧૫	-	શ્રી અગ્નિનાથ	*
	-	-	શ્રી શ્રેયમનાથ	*
૪	-	-	,	અનુનર
૫	૧૦ ૦ ૧૫	કાનામાળ		મદા ૭૬
૬	-	-	શ્રી રાતુ કુવ	ગેનો
૭	-	-	,	અનુન
૮	૧૦૦ ૧૬	તનાટ મુધી	,	પ્રાનુન
૯	-	-	શ્રી રિમ મનાથ	અનુસર
૧૦	૬૦ ૧૬	*		અમ્યુત
૧૧	-	-		દેવનેક
૧૨	-	-	શ્રી અનતનાથ	સદસાર
૧૩	૮૦ ૧૫	*	,	*
૧૪	-	-	*	*

જે જે ખાનામા (-) ઉસ મુકેવ છે, તે ખામત એમને લાગુ નથી પડતી અને ૭ ૭
ખાનામા (*) ફક્ત મુકેવ છે તે ખામત એમના નત્રિયા સમેલી નરી એમ સમજવું

ક્રમ	નામ	પદવી (૧)	પિતાનું નામ (૨)	માતાનું નામ (૩)	નગરી (૪)
૧૫	સુરજન	મળદેવ ૫	રામ	વિજયા	અશ્વપુર
૧૬	પુરુષમિહ	વાસુદેવ ૫		અમ્બના	,
૧૭	નિહુલ	પ્રતિવાસુદેવ ૫	*	*	હરિપુર
૧૮	મનવજ	ચક્રવર્તી ૩	મમુદ્રનિજય	ભદ્રા	શ્રાવસ્તિ
૧૯	મનતુભાગ	૪	અશ્વસેન	મદેરી	હરિતનાપુર
૨૦	શાન્તિનાથ ભગવાન	, ૫	,	અચિત્ર	
૨૧	પ્રથુનાથ ભગવાન	" ૬	શૂર	શ્રી	,
૨૨	અગ્નનાથ ભગવાન	૭	સુદર્શન	ગેવી	
૨૩	આનંદ	મળદેવ ૬	મદ્દારિય	વૈજનાતી	અપુર
૨૪	પુરુષ પુરુષિક	વાસુદેવ ૬		લક્ષ્મીવતી	"
૨૫	બલિ	પ્રતિવાસુદેવ ૬	મેધનાદ	*	અગ્નિજય
૨૬	સુબ્રમ	ચક્રવર્તી ૮	કૃતનીર્થ	તાગ	હરિતનાપુર
૨૭	નન્દન	મળદેવ ૭	અગ્નિમિહ	જયન્તી	વાગલુસી
૨૮	દત્ત	વાસુદેવ ૭		ગેષવતી	,
૨૯	પ્રત્ના	પ્રતિવાસુદેવ ૭	*	*	મિહપુર

દિગ્ગનિર્જય સમય	ક્રાંતિ-ગિલો- ત્પાટન	કયા તીર્થ ક- ભગનાનના સમયમા	કયા દેવ લોકથી આગતિ
(૯)	(૧૦)	(૧૧)	(૧૨)
-	-	શ્રી ધર્મનાથ	મહત્રાગ
૭૦ વર્ષ	*	,	ઈશાન
-	-	"	*
૧૦૦૦૦ વર્ષ	-	શ્રી ધર્મનાથ અને શાન્તિનાથ રમ્મે	મધ્ય ઐવેન
,	-	,	મૌધર્મ
૮૦૦ ૧૫	-	૨૧૫ તીર્થ ૨૩	અનાર્થમિદ્ધ
૬૦૦ ,	-	"	
૪૦૦	-	"	નરમુ ઐવેન
-	-	શ્રી અગ્નનાથ	મહત્રાગ
૬૦ ૧૫	*		માહેન્દ્ર
-	-		*
૫૦ વર્ષ	-	,	મહારુદ્ધ
-	-		ધત્તનોદ્ધ
૫૦ વર્ષ	*		મૌધર્મ
-	-		*

નગરી	દેહનાઈ	દેહમાન	આયુષ્ય	ગમિ
(૪)	(૫)	(૬)	(૭)	(૮)
દમિનાપુર	*	*	૩૦ લગત વર્ષ	મોક્ષ
અરોધ્યા (જ મ-૧૮૪૬)	સ્વન	*	૧૫ , ,	,
,	સ્થામ	*	૧૨ , ,	ચોથી નગ
ન.ન મ પુષ્યાન પુર	*	માધિ- ૧૬ મનુષ્ય	માધિ ૧૨ લગત વર્ષ	
મધિનપુર	કચન	૧૫ મનુષ્ય	૧૦	મોક્ષ
ભા.ન	,	૧૦	૩ , ,	,
નારિપુ	સ્વન	૧૦	*	અલ્પ દેનાઈ
	સ્થામ	૧૦	૧ , ,	ત્રી નગ
ગમ ૧૬	*	*	૦	ચોથી નગ
મધિ યપુર	કચન	૭ , ,	૭૦૦ ૧૫	માનમી નગ

બે તમ-લમણના ભાઈનો ચાચ + બાનુધર્મી (કુસકર્તુ) તથા બિલીરા એ
૩૫૦ વર્ષ દીના પાળી + ૪૦૦ વર્ષ દીના પાળી + ૧૦૦ વર્ષ દીના પાળી.

જાળવા લાયક કહક

(ત્રિપદિ શવાકા પુરુષ ચગ્નિ ઉપરથી)

- ૧ શ્રી ઋષભદેવ ભગવાનને સુમંગલા અને મુનદા એ નામની બે પત્નીઓ હુતી ભગવાનના જન્મથી લઇને કાઇક ન્યૂન છ લાખ પૂર્વ ગયા બાદ સુમંગલાએ ભરત અને પ્રાશ્મીને જન્મ આપ્યો, તથા મુનદાએ બાહુબલિ અને મુદરીને જન્મ આપ્યો ત્યારબાદ અનુક્રમે સુમંગલાએ ૪૯ ભેડવે ૬૮ પુત્રોને જન્મ આપ્યો.
- ૨ ત્રીજા આગના ૮૯ પક્ષ (પખનાડીયા) બાજી રહ્યા ત્યારે શ્રી ઋષભદેવ ભગવાન મોક્ષે ગયા.
- ૩ શ્રી અગ્નિતાય ભગવાન અને મગ્ન ચક્રવર્તી એ બેને સગા કામ-દાદાના પુત્રો વતા હતા બેને સાથે ૪ એટલે એક જ તિથિએ જન્મ્યા અને એક જ તિથિએ મોક્ષે ગયા.
- ૪ રામભર્તુ મૃત્યુ જેઠ વદિ ૧૧ ને દિવસે પાઞ્ચે પહોરે વરુ
- ૫ ઝન્દગિત, મેઘવાહન, કુભકર્ણ વગેરે મોખે ગયા.
- ૬ જટાયુ ત્રીજે દેવલોડે તથા કૃતાન્તનદન પાથમે દેવલોડે દેવ વયા.

ચક્રવર્તિની સામાન્ય ઋદ્ધિ

(ત્રિપદિ શાનાડા પુરુષ નરિનના આવાજે)

ચક્રવર્તિના ગ્રામ મહારત્નોના નામ — ૧ ચક્ર, ૨ દહ, ૩ અશ, ૪ નેનારતિ, ૫ પુરોદિત, ૬ ગૃહસ્થ, ૭ વર્ધકિ, ૮ ચર્મ ૯ મણિ, ૧૦ મણિ, ૧૧ ખર્ગ, ૧૨ વસ્ત્રી ૧૩ હન, ૧૪ શ્રી આ હરેન્દ્ર નરન એક એક હ્રસ્વર યથોચી નેવાય છે

ચક્રવર્તિના નવ નિધિઓના નામ — ૧ નૈમર્ધ, ૨ પાકુક, ૩ વિગલ, ૪ મનરતન, ૫ મહાપત્ર, ૬ દાવ, ૭ મહાકાષ, ૮ માણવ, ૯ ગમ્મ આ હરેક નિધિઓ એક એક હ્રસ્વર યથોચી નેવાય છે

૩૨૦૦૦-શ્રીઓ (નેઓ નાજપુત્રીઓ હોય છે)

૩૨૦૦૦-શ્રીઓ (નેઓ બધા દેશો ા પ્રાન્તની પુત્રીઓ હોય છે)

૩૦૦૦૦-મુકુટમધી રાત્રીઓ

૩૦૦૦૦-નાજકોના પેડા-દરેકમા બત્રીશ મનોગ પાત્રો હોય છે

૧૬૦૦૦-અગરક્ષક દેવનાઓ

૮૪ લાખ-જાણી

૮૪ લાખ-ઘોડા

૮૪ લાખ-રથ

૬ કોડ-પાયદલ

૩૨૦૦૦-દેગ

૭૨૦૦૦-મોટા નગરો

૪૮૦૦૦-પત્તન

૮૮૦૦૦-દ્રોણમુખ (દ્રોણમુખ—ચાન્નો ગામેમા મુખ્ય ગામ)

૨૪૦૦૦-કર્મટ (કર્મટ-પર્વત વિશેષ અથવા આઠનો ગામેમા મુખ્ય ગામ)

૨૪૦૦૦-મડલ (નિમેશ વિશેષ અથવા વૃળના ગઢથી વિંટા ચેલુ ગામ)

૨૦૦૦૦-આડવ (ખાણ)

૧૯૦૦૦-ખેટ (ખેડુતના ગામે અથવા નાના ગામે)

૧૪૦૦૦-સળાધ

કુલ ૮૮ કોડ ગામ

૧૮ ગ્રેણિ-પ્રગ્રેણિ

૩૯૩-રમેઈપાર

૪૬-કુગલય

૫૯-દ્રીપ ગામે

પ્રાસુદેવોની સામાન્ય ક્રાંતિ

(નિમિષિ મનાના પુરુષ ચરિત્રના આધારે)

પ્રાસુદેવના ચક્રવર્તિની અર્ધી ક્રાંતિ હોય છે

પ્રાસુદેવના નામ જ્ઞાના નામ — ૧ શ્રાદ્ધર્થિનુ, ૨ કૌમોદિકી ગદા ૩ વચનન્ય શાખ, ૪ કૌમુદમ ગણિ, ૫ નન્દન ગાડન, ૬ નમોલા, ૭ ચક્ર

પ્રાસુદેવનો જ મ રથામ અને પીત વચ્ચે તથા નરકનું ચિન્હ હોય છે

મહાદેવનો રંગ શ્વેત, નીલ વચ્ચે અને તાડનું ચિન્હ હોય છે

પ્રાસુદેવ અને પ્રતિપ્રાસુદેવ અવશ્ય નરકે જ જાય

જાનકેવ સ્વર્ગે અથવા મોગે જ જાય

પ્રતિપ્રાસુદેવનો વર્ણ રથામ જ હોય છે

ચક્રવર્તી મોગે, સ્વર્ગે અને નરકે પણ જાય

ભગત ચક્રવર્તિના ચૌદ રત્નોમાથી કયા
રત્નો કયા ઉત્પન્ન થયા તેની વિગત

(ત્રિપદિ ગવાજા પુરુષ ચરિત્રના આશરે)

ચક્ર, દડ, ખડ્ગ અને ડગ-એ ચાર રત્નો પાતાની આયુષ
શાળામા ઉત્પન્ન થયા

મણિ, ઠાકિણી અને ચર્મ-એ ત્રણ રત્નો પાતાના દોરાગાર
(જાતના) મા ઉત્પન્ન થયા

હુન્તી અને અગ્ર-એ બે રત્નો વૈતાલ્ય પર્વતની મીમામા
ઉત્પન્ન થયા

મેનાપતિ, પુરોહિત, ગૃહપતિ અને અને વર્ધાક-એ ચાર
રત્નો અયોધ્યામા ઉત્પન્ન થયા

સુભદ્રા-એ નામનું સ્ત્રી-રત્ન, વૈતાલ્ય પર્વત ઉપર ઉત્તર
નિરાધર શ્રેણિના સ્વામી વિનમિનેદે પુત્રીપદે ઉત્પન્ન થયું

નવ નિધિઓને જગા નદીના તટપરથી પ્રાપ્ત કયા

सु० प० १० ना पाचमा भागना श्लोकोनी

अकारादि-अनुक्रमणिका.

पृष्ठ	पृष्ठ
अद्य छिन्ना मोहपाशा १०१	अपारधोरससार ५६
अद्य नष्टो महानव १००	अप्रसन्नात् कथं प्राप्य ११४
अद्य प्रशालित गात्र ९८	अन्धितरमज्ज्ञमर्हि १८
अद्य मित्याऽन्धकारस्य १००	अममो निष्कपायश्च १२
अद्य मे कृष्णेणा जाल १००	अरिष्टेनेमिन्तु नेमि ६
अद्य मे सफल गात्र ९९	अर्हत्सिद्धसाधुधर्मान् १११
अद्य मे सफल जन्म, अद्य ९८	अर्हन् जिन पारगत १
अद्य मे सफल जन्म, प्रशस्त ९९	अर्हन्तो भगवन्त इन्द्र- ६९
अद्य मे सफल देह- ९८	अवन्तु भरतो भगत् ६२
अद्याभयत् सफलता ९६	अयमसन्मसं ततमानयत् २७
अद्याहं सुहृतीभूत ९९	अज्ञेयकर्मज्ञानम समूह ८९
अनभ्ययनविद्वास ७४	अशोकवृक्ष सुरपुष्पवृष्टि १८
अनन्तरीर्यसमार ५७	अशोका मानवी चण्डा ९
अनादिनिधनाऽदीना २४	अष्टपष्टिषु तीर्थेषु ३४
अनुग्राहकश्चेद् भवानग्नि ३५	आग्नेय्या गणभृद्विमान- २०
अन्यथा ग्ररण नास्ति ११०	आचाराऽसूत्रकृत २५
अपत्यपातेन परीक्षमाणा ४६	आयुर्गलत्याशु न पापबुद्धि ५४

आटारनीहारविधिस्तदृश्य	१३
इक्ष्वाकुकुलसमूता	६
दत्तेकादश सोपाङ्गा-	२६
इमासमक्ष प्रतिपक्षसाक्षिणा	४८
इष्टानिष्टवियोगयोगहरणी	६४
उत्पादपूर्णमग्ना-	२६
उत्सर्पिण्यामतीताया	११
उदधाविव सर्गसिन्धव	७१
उपासकान्तकृदनु-	२६
उभयदिसि जक्वजक्विविनि	३०
ऋतूनामिन्द्रियाधाना-	१५
ऋषभाद् भरतो जज्ञे	३३
ऋषभो वृषभ श्रेयान्	५
एतस्यामवसर्पिण्या	५
एतानत्येन तस्य	११५
ऐन्दवीन विमला कलाऽनिग	२३
ऐन्द्रश्रेणिनता प्रतापभजन	६५
कमलोदरकोमलपादतल	८४
कल्पद्रोरपि कल्पद्रु	५७
कल्याणपादपाराम	९०
किं कर्पूरमय सुधारसमय	५९
किं पीयूषमयी हृषारसमयी	६४

कुलादिबीज सर्वेषा	३२
कृतकृत्योऽयमाराद्ध	११५
कृतसमस्तजगच्छुभवस्तुता	२४
क्षण सक्त क्षण मुक्त	५१
क्षिप्येत वाऽन्ये सदृशी-	
क्रियते वा	४३
क्षोणीं क्षान्त्या क्षिपत्त	६१
खे धर्मचक्र चमरा सपाद-	१५
स्यातोऽष्टापदपर्वत	७०
गन्धधूपाक्षतै सग्भि	९४
गन्धाम्बुवर्ष बहुवर्णपुष्प-	१५
गरुडो गन्धर्गो यक्षेद्	८
गुरुभिषग् युगादीश	८१
चण्डदेवी समणी उद्धृष्ट्या	२०
चक्रधरी गरुडका-	३१
चक्रेश्वर्यजितनला	८
चलनकोटिविघट्टनचञ्चली	८६
चित्र चेतमि वर्तते श्रुतिरिय	२९
चैत्यमन्दनत सम्यक्	१०८
छत्तत्तयउत्तार	३०
जगत्त्रयाधार ! कृपावर्तार !	७३

जगति भिदन्तु सनतु वा
 पुन ४५
 जयति विनिजिनराग ८७
 जय त्रिभुवनाधाय । ८२
 जले वा जलने वाऽपि ११०
 जितसमोह मर्बन ६४, ७८
 जिभवन जिनमिम्य १०९
 जिनशामन विजयते २७
 जिनम्य पूजन हति ८०५
 जिने भक्तिविने भक्ति ७६
 जीरार्जीरादितत्त्वो- १११
 जुगुप्साऽनशाज्ञाननिद्राऽ ३८
 जैनप्रमाद् विनिर्मुक्त ७७
 जो पूजतिमज्ज १०७
 नाता तात । त्वमेवैक- ५१
 ज्ञानदर्शनशीलानि ११५
 तटिहोलतृष्णाप्रचयनिपुण २८
 तत्राऽदावागतोऽल्पदि २१
 तप समय मृन्त ब्रह्म शौच ४१
 तम स्पृशामप्रतिभासभाज ४८
 तव चेतसि वर्तेऽह ११४
 तव प्रेप्योऽस्मि दासोऽस्मि ५५

तत्र स्तवननिध्यान- १०२
 तुभ्य नमस्त्रिभुवनार्तिहराय ६८
 तुम्बुर कुसुमश्चापि ८
 ते जगति जिना येषा ७५
 तेषा च देहोऽद्भुतरूपगन्ध १३
 त्यक्तस्वार्थ परहितरत ३७
 त्रिभुवनामयदानविधायिने ८१
 त्रैलोक्य युगपत्कराम्बुज ९२
 त्वत्पर्यवयमायात २१
 त्व नम्रा शङ्करस्तत्र ७७
 त्वा स्तत्कलममृतान् ११३
 त्वा प्रपद्यामहे नाथ १८२
 त्वा मय्य विभुमचित्स्य ६७
 त्वा मामनन्ति मुनय परम ६६
 त्वा योगिनो जिन । सदा ६८
 धुणिमो केवलित्थ १७
 दग्धोऽग्निना क्रोधमयेन ५३
 दत्त न दान परिशीलिन च ५२
 दयादानधर्मादिवीरेषु ३५
 दशन देव । देवस्य ९७
 दर्शनाद् दुरितध्वसी १००
 दक्षनेन जिने द्राणा ९५

दर्शयन् वर्त्म वीराणा	३२
दग्धमोर्जितर्विप्रे	३४
दीनोद्धारधुरन्धरस्तदपर	७२
देव । ये केचिदन्येऽपि	२२
देवोऽनेकमार्णितोर्जित-	७०
देहाद्ययोगेन सदाशिवत्व	४४
दौर्गल्येऽपि स्वर क्रोध	५८
द्विनराजमुगो गजराज	६०
धन्यादृष्टिरिय ययामिमल्या	९६
धन्योऽहं कृत्तपुण्योऽहं	९८
धम शान्ति कुन्धुरर	५
धूप वहति पापानि	१०७
धूने पक्वोऽसो	१०६
ध्यानामिदग्धकृमाण	११२
न केवल रागमुक्त	६१
न गौरी न गङ्गा न लक्ष्मी	४०
न देवपूजा न च पात्रपूजा	५४
नन्वा विष्णुर्जया श्यामा	७
न पक्षी न सिंहो वृष	४०
न भान्करादृते नाथ !	५६
नमो दुवाररागादि-	८९
नयास्तत्र	८९

न योगा न रोगा न चोद्वेग-	
वेगा	४१
नयो बाह्यसत्त्वेन मेत्री	३८
नरदत्ताऽथ गान्धार्य-	९
नममिस्तिरुके पूजा	९५
न वेद सिद्धार्थमनोऽपि य	
मय	८८
न शूल न चाप न चक्रादि-	
हस्ते	३९
न म्पगो यस्य नो यण	७६
नहि ज्ञाता नहि ज्ञाना	७५
नानाऽयम्कन्दमङ्गग्राम-	२१
नाभिश्च जितशत्रुश्च	६
नाभिस्तु जनयेत् पुत्र	३३
नाऽहं रामो न मे वाञ्छा	७३
नित्य विनानमानन्द	७६
नित्यानुभूतनिजलाभनि-	
वृत्ततृष्ण	३३
नियन्त्रणा तत्र नेत्र	२२
निरीक्षितु रूपलक्ष्मीं	७७
निरूपममनन्तमनघ	

निशम्य क्षितौ य चरित्र	
पवित्र ३४	
नेत्रानन्दकरी भवोदधितरी ६५	
पन्नगे च सुरेन्द्रे च ९०	
परापरादेन मुख मदोष ५३	
परिक्र्मसूत्रपूयानु-	२६
पयडियसमत्थभाजो १७	
पाताले यानि निम्नानि ६६	
पातु न श्रीमहावीर ४०	
पान्धु यो देशनाकाले ६३	
पाप लुम्पति दुर्गति १०४	
पार्थ पाश्चात्त्ययक्षेण ८५	
पुरस्ते स्वत सिद्धगोधस्य ३६	
पूजक म्यादक्षो पून-	९२
पूणानन्दमय महोदयमय ७९	
प्रतिजिन क्रमवारिहाणि ७२	
प्रत्याख्याय विद्याप्रगद-	२६
प्रदिश्य त्रिधिना तत्र ९३	
प्रणमरसनिमग्न दृष्टियुग्म ५९	
प्रसन्नमास्य मध्यस्थे ६१	
प्रागेव देवान्तरसंश्रितानि ४५	
प्रासादमण्डपच्छत्र-	२९
। न स भगवान् ४९	

बुद्धस्त्वमेव विबुधाचितपुद्धि	
बोवात् ६७	
मतिमान् श्रुतिमान् प्रथिता ६०	
मतोऽप्यधिकपाप्मान ५८	
मद्दृशौ त्वन्मुखासक्ते ५२	
मध्याहे कुसुमै पूजा ९५	
मन प्रसन्न सम्पन्न १००	
मनोवाक्यायवस्त्रोर्वी-	९२
मम त्वद्दर्शनोद्भूता-	५२
मरुदेवश्च नाभिश्च ३२	
मरुदेवा निजया सेना ७	
मुनि वेमाणिणि समणा १९	
मोक्षमार्गस्य नेतार ७८	
य प्रातरेव नमता १०३	
य श्रेणेण मुदाऽभिरन्ति	
पदद्वन्द्व ८५	
यतो वाचो निरर्तन्ते ७६	
यत्र तत्र समये यथा तथा ४९	
यथास्थित वस्तु दिशन्न	
धीश ! ४१	
यदाज्जादुक्तमयुक्तमन्ये ४४	
यन्मयोपाजित पुण्य १०५	
यमभिनवितुमुच्चैर्दिव्य १११	

यस्मिन् हरप्रभृतयोऽपि ६८	प्रियो मल्लदेवौ च- १२
यस्योपदेशपदमप्यत्र- गत्य नित्य ८७	निमल मर्मानुमृति ११
यस्योपमगा स्मरणे प्रयान्ति ८२	निमुक्तवेरव्यमनानुबन्धा १४६
यादृगस्त्रादृशो वाऽपि ५८	निश्वाधीन निश्चलोके पवित्र ८४
यास्यामीति जिनालये १०१	वीतराग स्मरन् योगी ७४
यो निष्कलङ्को हरिणाश्चि ८२	वीतराग ! सपयात ११४
रक्षौ च पद्मप्रभवासुपूज्यौ १०	वीर सर्वसुरामुरेन्द्रमहित ८६
रम्य येन जिनालय १०८	वीरो विश्वेश्वरो देव ८९
रगद्वेषकपायमोहमथन ६९	वृषो गजोऽथ ह्यग ९
रगद्वेषमोहजिना १०९	वैराग्यरङ्ग परवञ्चनाय - ५३
रागद्वेषनिजेतार ७७	शम्प्य ! पुण्ये तव शास- ४२
रानात्राधस्तनभूमिमागे ८०	शामनाधीश्वरो वीर ९१
रैवताद्रौ जिनो नेमि ३२	शास्त्राणा पठा ज्ञान ५८
लीलालितनि शेष- ५६	शुचि पुष्पामिषस्तोत्र ९२
लोकालोकविमार्मनैरु- २३	शुद्धमति शिवकर ११
चपुश्च पर्यङ्कशय श्रुथ च ४६	श्येनो वज्र मृगञ्छाग ९
चप्रत्रय चारु चतुर्मुखाद्गता १५	श्रीचन्दन विना पूजा ९४
चरपुष्पगन्धजम्बय ९४	श्रीमद्युगादीश्वरमात्मरूप ७९
चरिसति मेहकुमरा १८	श्रीयादवकुलोत्तंस ८४
चाणी नृतिर्यक्सुरलोकभाषा १४	श्रीयुगादीश्वर देव ८१
चामागे ९५	श्रीशान्ति शान्तिकनार ८३
चामा ७	ससारपारग वीतराग

હેમચંદ્ર-વચનામૃત.

આ ગ્રંથ, શ્રીમદ્દેમચંદ્રાચાર્યજીએ રચેલા “ શ્રી ત્રિપદિ
શલાકા પુરુષ ચરિત્ર ” ના દશ પર્વમાના અનેક વિષયોના મુંદર
મૂળો—કહેવતોની તાત્પર્યી રૂપ કે વિનોદ પ્રમગે કે સ્વાધ્યાયમા
આવા સૂત્રો આનંદજનક બને છે, તેમજ ધાર્મિક અને વ્યવહાર
જીવનમા વિશિષ્ટ અનુભવી બનાવે છે. ઇતિહાસ-શાત્રુતિ-
મુનિરાજ શ્રી જયતીવિજયજી મહારાજે આ સૂત્રોને મગધ
તેનો ગૂજરાતી અનુવાદ, વિષયવાર અનુક્રમણિકા અને સુદ
ગેટ-અપ સાથે પ્રકાશિત કરાવેલ છે. પ્રત્યેક મનુષ્યને સમર્થ
યોગ્ય આ પુસ્તક છે કિંમત રૂ. ૦-૮-૦

સંસ્કૃત-પ્રાચીન-સ્તવન-સંદોહ

સંસ્કૃત ભાષામા સ્તોત્રો અને સ્તવનો ઘણાં છે પરંતુ
ઘણા મોટા હોવાને લીધે જનોપયોગી નથી બનતા. પણ
ખામીને પૂરી કરનારા, સંસ્કૃતના નાના પણ સુદ ભાવપૂર્ણ
અનુક્રુપ બહુ શ્લોકોમા રચાયેલા ૩૭ પ્રાચીન સ્તવનોનો સંગ્રહ
મુનિ મહારાજ શ્રી વિશાળવિજયજીએ સુદર રીતે સંપાદિત
કર્યો છે. આકર્ષક ગેટ-અપ સાથે તે બહાર પડી ગયો.
કિંમત ૦-૩-૦

શ્રી વિજયધર્મસૂરિ જૈન ગ્રંથમા

હોળા-સરાક્ષ, ઉજ્જૈન,

(માલવા)

અર્ધ-પ્રાચીન-જૈન-લેખ-સંદોહ

આ અથવા આમના જૈન મંદિરના પ્રાચીન સર્વ શિવાલેખો,
તેનું ગુજગતી ભાષાન્તર તથા ઐતિહાસિક ફૂટનોટો આપવામા આવેલ
છે પ્રારભમા શિલાલેખો સબધી અનેક પ્રકારની અનુક્રમશિકાઓ
આપી અથને ઉપયોગી બનાવવા માટે ઇતિહાસ-ત્રેમી વિદ્વાન મુનિરાજ
શ્રી જયન્તવિજયજી મહારાજે અત્યંત મહેનત લીધી છે પૃષ્ઠ મધ્યા ૭૫૦
સુદ્ધ બાઈ ડીંગ મૂલ્ય રૂપિયા ત્રણ

ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર

મગીક-ભાગ ૧-૪

કમલમયગી સસ્કૃત ગ્રંથ માથે પ્રખુત બાગમ અન્થ ઇતિહાસ-
ત્રેમી વિદ્વાન મુનિરાજ શ્રી જયન્તવિજયજી મહારાજે સુદ્ધ રીતે એડીટ
ર્ગી છે આ કમળમયગી ટીકા ઘણી સહેલી અને સુદ્ધ છે આમા
પ્રાચીન યાત્રીનો મગલ પણ મારો છે વ્યાખ્યાન-ઉપદેશને માટે
ઉપયોગી છે પ્રત્યેક ભાગનું મૂલ્ય સાડા ત્રણ રૂપિયા

મુલાપિત પદ્મરત્નાકર

ભાગ ૧-૨-૩

જુદા જુદા સેકડો વિષયોના હજારો શ્લોકોનો મગલ, ગુજગતી
અનુવાદ અને શ્લોકોના સ્થાનો માથે, આ સગ્રહમા આપવામા આવેલ છે
અત્યાર સુધીમા નિરજોના અનેક મુલાપિત મગલોમા વિદ્વાનોએ આનું
સ્થાન સૌથી પહેલું મૂક્યું છે ઉપદેશકોને માટે તો અત્યંતજ ઉપયોગી છે
બરો સુધી વ્યાખ્યાનો જગવા હાય તો બીજી પુસ્તક હાથમા લેવાની
જરૂર ન પડે આને જોનારા જોઈ શકશે કે કેટલા પરિશ્રમપૂર્વક આના
મપાલક અને અનુવાદક મુનિરાજશ્રી નિશાળવિજયજીએ આ ભાગો
તૈયાગ કર્યા છે ઊંચા ગ્લેઝ કાગળો, ચારસો ચાગ્રો પાનાનો એક એક
ભાગ, પાકું કપડાનું બાઈ-ડીંગ ઉત્તમ છપાઈ અને દરેક રીતે સુદ્ધ
હોવા છતાં કિંમત દરેક ભાગની માત્ર સના સના રૂપિયો છે ચોથો
(ભાગ) પણ બહુજ જલ્દી બહાર પડશે

हमारी ग्रथमाला की संस्कृत पुस्तकें

२ धर्मधियोगमाला	श्री हिमाशुविजयजी	०—२-०
३ प्रमाणनयतत्त्वालोक	"	०—१४-०
(५ रामगोपालाचार्यजी हत टीका युक्त)		
८ जयन्त प्रवच (गुजराती भा युक्त)	"	०—३-०
३९ जनी सप्तपदार्थी	"	०—५-०
२७ सुभाषितपद्यरत्नाकर भा १	श्रीविशालविजयजी	१—४-०
(गुजराती भा युक्त)		
३० अहन् प्रवचन	श्री विद्याविज जी	०—' -०
(गुजराती भा युक्त)		
३१ सुभाषितपद्यरत्नाकर भा २	श्रीविशालविजयजी	१—४-०
(गुजराती भा युक्त)		
३२ सुभाषितपद्यरत्नाकर भा ३	श्रीविशालविजयजी	१—४-०
(गुजराती भा युक्त)		
३६ श्रीहेमचन्द्रचरनामृत	श्रीजयन्तविजयजी	०—८-०
(गुजराती भा युक्त)		
३७ श्री पत्रकथासंग्रह	श्रीहिमाशुविजयजी	०—४-०
३९ श्रीछादशमयतकथा	"	०—८-०
उत्तरायणनसूत्र-कमल- सयमी टीका युक्त भा ४ प्रत्येक भाग की	श्रीजयन्तविजयजी	३—८-०

प्रमाणनयतत्त्वालोकप्रस्तावना, श्रीहिमाशुविजयजी ०—३-०

मिलनेका पता

श्रीविजयधर्मधरि जैन ग्रथमाला

छोटा सराफा, उज्जैन (मालवा)

हमारी ग्रंथमाला के हिन्दी, सिंधी, व अंग्रेजी पुस्तकें ।

४ आधकाचार	श्री विद्याविजयजी	०-४ ०
५ विजयधर्मसूरि के वचन कुसुम	„	०-४ ०
७ सेइंग्स ऑफ विजयधर्मसूरि, डॉ मौलें (Sayings of Vijay Dharma Suri)		०-४-०
९ विजयधर्मसूरि अष्टप्रकारी पूजा, श्रीविद्याविजयजी		०-४-०
१६ एन आइडियल मक-मादर्श साधु ए जे सुनावाला (An Ideal monk)		५-१-०
२१ ब्रह्मचर्यदिगूदशन	विजयधर्मसूरि	०-४-०
३३ मेरी मेघाडयाना	श्री विद्याविजयजी	०-३-०
३४ घत्ता घनो	„	०-६-०
३८ अहिंसा	„	०-२-०
४१ सद्यो राहजर (सिंधी)	पार्वती सो पडयानी भेट	
४२ धीर वदन, (कविता)	धीरभक्त	१०-२-०
४३ अहिंसा, (सिंधी)	पार्वती सो पडयानी भेट	
४४ फुलनमूठ (सिंधी)	„	भेट
४७ जैन धर्म	श्री विद्याविजयजी	०-४-०
भावू (७० फोटू के साथ) हिन्दी श्री जयन्तविजयजी		२-८-०

मिलनेका पता—

श्री विजयधर्मसूरि जैन ग्रंथमाला

छोटा सराफा, उज्जैन, (मध्य प्रदेश)

અમારી અથમાળાના ગુજગતી પુસ્તકો

૧ વિજયધર્મસૂત્રિ ઝવર્જવામ પત્રી	શ્રી વિદ્યાવિજયજી	૨-૮-
૬ વિજયધર્મસૂરિના વચન કુસુમો	"	૦-૪-
૧૦ આજી (૭૫ ફોટા માથે)	શ્રી જયન્તવિજયજી	૨-૮-
૧૧ વિજયધર્મસૂરિ	ધીગજલાન શાહ	૦-૨-
૧૨ શ્રાવકાચાર	શ્રી વિદ્યાવિજયજી	૦-૩-
૧૩ શાણીસુત્રમા	,	૦-૩-
૧૪ સમયને ઓળખો બા ૨ જો		૦-૧-
૧૫ સમયને ઓળખો બા ૧ લો	,	૦-૧૨-
૧૭ સમ્યક્ત્વ પ્રદીપ	શ્રી મગજવિજયજી	૦-૪-
૧૮ વિજયધર્મસૂત્રિ પૂજન	,	૦-૪-
૨૦ બ્રહ્મચર્યગિર્ સર્ગ	શ્રી વિજયધર્મસૂરિ	૦-૪-
૨૨ વક્તા જનો	શ્રી વિદ્યાવિજયજી	૦-૧-
૨૩ મદામવિ શોભન અને તેમની કૃતિ	શ્રી હિમાશુવિજયજી	૦-૩-
૨૪ બ્રાહ્મજીવન	શ્રી જયન્તવિજયજી	૦-૪-
૨૫ જૈનનિવૃત્તાન	શ્રી વિજયધર્મસૂરિ	૦-૪-
૨૬ દ્રવ્ય પ્રદીપ	શ્રી મગજવિજયજી	૦-૪-
૨૮ ધર્મોપદેશ	શ્રી વિજયધર્મસૂરિ	૦-૬-
૨૯ સપ્તભગી પ્રદીપ	શ્રી મગજવિજયજી	૦-૪-
૩૨ ધર્મ પ્રદીપ	,	૦-૪-
૪૦ આત્મલેખમંદોહ	શ્રી જયન્તવિજયજી	૩-૦-
૪૫ વિદ્યાવિજયજીના વ્યાખ્યાનો	શ્રી વિદ્યાવિજયજી	૦-૮-
૪૬ શ્રી હિમાશુવિજયજીના લેખો	,	૧-૮-

મળવાનું ઠેકાણું—

શ્રી વિજયધર્મસૂરિ જૈન

છોટા સદાકંઠ, ઉજ્જૈન ।

अमारी ग्रन्थमालानां पुस्तको मळव

ठेकाणा —

- १ श्रीनिजयधर्मेश्वरि जैन ग्रन्थमाला
छोटामराफा, उज्जैन (मालवा)
- २ श्रीनिजयधर्म लक्ष्मी ज्ञानमंदिर
बेलनगज, आगरा (यू पी)
- ३ श्रीजैनधर्म प्रसारक सभा
भावनगर (काठीयावाड)
- ४ श्रीगूर्जरग्रन्थरत्न कार्यालय
गाधीरोड, अमदावाद
- ५ पंडित अमृतलाल अमरचन्द्र सलोत
खत्रीवाड, पालीताना (काठीयावाड)

